

KÜRESELLEŞEN SOSYAL ADALET
21. YÜZYILDA SENDİKACILIK

TÜRK - İŞ DIŞ İLİŞKİLER

Çevirenler : Uğraş GÖK

Hülya UZUNER

Şule ÖZKUZUKIRAN

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

KÜRESELLEŞEN SOSYAL ADALET

21. YÜZYILDA SENDİKACILIK

TÜRK-İŞ DIŞ İLİŞKİLER

Çevirenler : Uğraş GÖK

Hülya UZUNER

Şule ÖZKUZUKIRAN

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, 17. Dünya Kongresi, Durban 3-4 Nisan 2000

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

Tarih:.....

Demirbaş No:.....1020.....

Tasnif No: 331.8...Kür. 2000

331.8

KÜR

2000

1020

Önsöz

ICFTU Kongresi-Milenyumda Dünya İşçileri

Dünya Sendikal Hareket liderleri Nisan 2000'de Güney Afrika Durban'da örgütlenmiş işçilerin geleceğini görüşmek üzere 1 haftalığına bir araya geliyorlar. ICFTU'nun 17. Dünya Kongresi, yeni milenyumun başlangıcı ve sendikal hareket tarihinde dönüm noktası olan bir dizi sosyal ekonomik ve siyasal değişikliklerle aynı zamana denk gelmektedir. Bu raporun amacı küreselleşme ile birlikte sendikaların karşılaştıkları saldırılara ve boyutlarına tüm sendikacıların ve kongre delegelerinin dikkatini çekmektir. Aynı zamanda güçlü uluslararası destek ağlarının sendikalar ve üyeleri arasında kurulmasını amaçlayan taslak sunulmaktadır.

Yeni Saldırlara Karşı Yeni Stratejiler

Sendikaların temel hedefleri olan; onur, adalet ve uygun iş, ayrımcılığa son gibi konular her zaman olduğu gibi önemini korumakla birlikte rapor birçok politikamızın ve örgütsel metotlarımızın gözden geçirilmesi gerektiği sonucuna varmıştır. Değişen dünyada üyelerin değişen ihtiyaçlarının karşılanması için sendikaların çok iyi düşünmeleri gerekmektedir.

Raporun Odaklandığı Noktalar

Raporun 6 bölümü aşağıdakiler üzerine odaklanmış

- Demokrasi kültürünün yayılması ve derinleştirilmesi anlamında ihtiyaç olan gelişmeler
- Teknolojik değişim ve liberalleşmenin negatif etkilerini dengelemek için ekonomik büyümeyi çevre ve sosyal korumayla bağdaştıracak yeni, çok taraflı görüşmelere olan ihtiyaç
- Örgütlenme özgürlüğü, örgütlenme ve toplu pazarlık hakları anlamında tüm dünya çerçevesinde devam eden çatışma
- Cinsiyet eşitliğinin önündeki engellerin kaldırılması ve ayrımcılığın her türlüsüne son ;
- Ulusötesi işlerde hızlı bir şekilde değişerek küresel üretim ağlarının olduğu bir çalışma dünyasında gayri resmi sektörün hızla yayıldığı örgütlenme

- Birbirine içten bağlı dünya yapısı içerisinde sendikaların ve üyelerinin ihtiyaçlarına cevap verebilmek için uluslararası özgür sendikal hareketi yeniden şekillendirmek.

Bölüm : Küreselleşme Sonrası Demokrasiyi Yaymak ve Derinleştirmek

Geleceği Hazırlamak için Geleceğe Bakmak

Demokratik Yüzyıl :

20.yy boyunca verilen uzun mücadelelerden sonra diktatörlükler , otoriter devletler ve koloni şeklindeki devletler günümüzde dünya nüfusunun çoğunun demokrasi ile yaşadığı bir gelişmeyle sonuçlanmıştır. Geri de bir çok kazazedenin bulunmasına rağmen çatışma bitmekten henüz uzaktır. Aslında demokratik reform belki de hiçbir zaman tamamlanmayacak yada güvende olmayacak. Yine de demokrasi şu yada bu biçimiyle yüzyıl biterken devlet yönetimlerinin baskın şeklidir.

Devam edebilen birkaç feodal monarşi bile danışma meclislerini denemeye başlamaktalar. Geriye kalan tek partili diktatörlükler kendilerini “Demokratik Cumhuriyet” diye adlandırıyorlar ve böylece kendilerini meşrulaştırıyorlar.

ICFTU’nun Demokrasinin İnşasındaki Rolü

Demokrasi için mücadelede hür sendikaların çok önemli bir yeri vardır. ICFTU her yerde hür sendikacılığı desteklemek için bağımsız ve demokratik sendikaların uluslararası sesi olarak 1949 yılında kurulmuştur. Kuruluş günlerinde öncelik verdiği konular şunlardı :

- Faşist devletlerde demokratik sendikacılığın yeniden doğuşunu sağlamak
- Savaş sonrası dönemde ekonomik ve sosyal krizlerin devam etmesini önlemek amacıyla demokratik ülkelerin rolünü ve sendikalarını inşa etmek
- Koloni biçimindeki ülke sendikalarının bağımsızlık mücadelelerini desteklemek ve
- Sovyet modelindeki parti/devlet kontrollü sendikacılığa karşı mücadele vermek

Yunanistan'dan Endonezya'ya daha yakın zamanda ICFTU; Akdeniz Avrupası, Latin Amerika, Doğu Avrupa, Afrika ve Asya'da esen başarılı politik değişim rüzgarlarıyla diktatörlüklerin sona ermesi için demokratik sendikalarla birlikte yakın çalışmalar yaptı. Bir çok ülkede; yakın örneği Güney Afrika, sendikal hareket demokrasi okuluna dönüşmüştür. Gelecekteki siyasi liderleri geliştirmekle kalmamış, sendikal hareket ve daha geniş toplumsal konularda çalışan ve demokratik değerleri derinleştiren insanlar yetiştirmiştir.

Sadece Seçimlerden Fazlası

Demokrasinin temel taşlarından birisi kadın, erkek, yoksul zengin herkesin özgür ve adil bir şekilde seçimlere katılmalarıdır. Ancak demokrasi sadece seçim değildir. Bir tolerans gösterme tartışabilme, diyaloga bağlı düşüncelerini özgürce açıklama, örgütlenme özgürlüğü ve ayırım yapmamadır. Belki de en önemli şey başarılı bir demokrasi için çoğunluğun hükümet olması değil ki bu normalde böyle olmalıdır, ancak muhalefet yada azınlığın haklarının yasalar tarafından korunması ve bağımsız yargıdır.

Not : Zenginler ve fakirler arasındaki oran 1969'dan 1999'a kadar 30 :1 'den 74:1 olmuştur. Eskiden olduğu gibi ICFTU ve TUAC üretici ve tüketiciler olan işçilerin yeni milenyum gerekli değişiklikleri yapmak için aktif hale getirilmelerine nasıl ihtiyaç olduğunu göstermenin yollarını aramaktadır.

Sendikalar ve Sivil Toplum

Demokrasinin kökü devlet kontrolü dışındaki gönüllü vatandaş birliklerinden oluşur. Geçmiş yıllarda bunlar sivil veya kentsel toplum olarak adlandırıldı. Örgütlenme özgürlüğüne saygı tam işleyen demokrasinin ön şartıdır. Örgütlenme özgürlüğünün ardında diğer haklar hayat kazanıyor, gerçekleşiyor, bir formasyona kavuşuyor ve dünyayı hareket ettiriyor. O düşünce ve hareket, mırıltı ve hareket arasındaki bağlantıdır.

Sivil toplum devlet kontrolü dışında olmaktan daha fazlasını ifade eder. Sivil toplum özgürlükle giden özgürlük ve sorumluluk arasındaki ilişkidir. Totaliter devletten yada zapt edilmeyen bir pazarda geliştirilmiş olması fark etmeden bireyin atomizasyonu, sivil toplumla karşılaştırılmalı. Sivil toplum örgütleri sendikalar da dahil olmak üzere çeşitlilik arz etmesine

rağmen bütün devlete bağlı olmayan örgütler sivil topluma katkıda bulunmaz ve yapılanmasında yer almaz.

Sendikaların ortak özelliği mali kaynak ve meşruiyetlerini temsil ettikleri üyelerinden alırlar. Çalışan erkek ve kadın işçilerin günlük hayatlarına kadar uzanan sendikalar demokrasinin kurulmasında çok önemli bir yer teşkil ederler.

Demokrasi İçin Tehlike Sinyalleri

Özellikle son 25 yılda çok büyük ilerlemeler sağlanmış olsa da demokratik kazanımlar hala kırılgan kalmıştır. Dünya nüfusunun yarısı olan 3 milyar insan \$2'dan daha az bir günlükle olağanüstü yoksulluk koşullarında hayatlarına devam etmeye çalışmaktadırlar. Yaklaşık çeyreği, 1.3 milyar insan \$1'dan az bir para ile hayat mücadelesi vermektedir. Yoksulla zengin arasındaki uçurum dünyanın her yerinde değişik düzeylerde gelişen ülkelerde artmaktadır. Şiddetlenen küresel rekabet ve ekonomik değişim giderek artan sosyal güvensizliği de yanında getirmektedir. Dünyanın en güçlü ülkeleri de dahil olmak üzere, demokratik ülkeler, nüfuslarının büyük bir bölümünün temel ihtiyaçlarına, çalışma koşullarının kötüleşmesine ve hayatlarına cevap veremiyor gözükmektedir. Demokrasi için tehlike sinyalleri bütün dünyada görülmekte. Çatışmalar, suçlar, uyuşturucu, yasadışı parçalanması, ırk, etnik ve dini gerilimler bir çok toplumda artmakta. Bu da insanların kontrol edemedikleri güçlere karşı duydukları korku ve endişelerine basit çözüm önerileri getiren uç politikacılara bir temel hazırlamakta.

Barış İçin Eylem

Soğuk savaşın sona ermesi barışı getirmedi. 25 Afrika ülkesi bir şekilde savaş durumunda. 5 milyonun üzerinde mülteci ve sürgün edilen insan savaşma korkusuyla evlerini terk etmişlerdir. Kosova da etnik kitle katliamına karşı askeri katliam başlatılmış, hava saldırılarıyla çok sayıda sivil hayatını kaybetmiş ve hasar meydana gelmiştir. Saddam Hüseyin'in hükümeti hem bölge barışını hem de kendi insanların hayatını tehdit ederken daha önce Kuveyt'i savunmak için yerleştirilmiş olan askerleri, misilleme yapma anlamında provoke etmiştir. Neredeyse evrensel olarak kabul edilmiş olan Oslo Barış anlaşmasının gerekleri yerine getirilmemiştir. (Orta Doğu'da petrol gerilimleri yayıldı.)

Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen referandum sonucunda Batı Timor'un Endonezya'dan ayrılmasıyla birlikte muhdit militanlar tarafından bir öldürme ve yıkım dalgası başlamıştır. Bütün bu çelişkiler ve diğerleri demokrasinin savaşları sona erdirmesi ve barış inşa etmesi konusunda ciddi soruları da beraberinde getirdiğini göstermektedir.

BM'e bağlı bazı ülke kurumlarındaki kopmalara veya iktidarda kalmak için kitle cinayetlerini ve temel insan haklarını ihlal etmeye hazırlanmış politikler güçler tarafından ele geçirilmiş olan bu kurumlara nasıl cevap verileceği konusunda BM'nin çoğunluğunu oluşturan demokratik ülkeler giderek artan bir ikilem içerisine düşmüşlerdir. Barış inşa etme ve hükümetleri tarafından korunamayan, tıkanmış yada kendisi kitle cinayetlerinin bürosu haline gelmiş hükümetlere karşı bu insanların koruması da; barışı korumakla ilgili BM Bildirgesine dahil edilmeye zorlanmaktadır.

Bağımsız Bir Dünyada Bağımsızlık

Demokrasinin standartları değişik ülke hükümetlerinin sistemlerini yargılamada bir norm haline gelmiş olsa da 21.yy da demokrasinin karşılaştığı saldırılar, ulus devlet kavramı uluslararası işbirliğini yeniden gözden geçirmenin gerekliliğini ortaya ko. Demokrasi hükümet sistemi olarak her ülkede daha derin köke sahip olmalıdır ve bununla birlikte hızla değişen dünyamızı şekillendirmek amacıyla uluslararası kurum sisteminin işleyişini de kapsamalıdır.

Uluslararası Kurumların Demokratikleştirilmesi

Demokraside ki gelişmeler yeni milenyumda kutlanarak karşılanmasına rağmen küreselleşme, demokratlar ve sendikacılara yeni konular ve problemler getirmektedir. Demokratik kurumlar ulus devlet çerçevesinde gelişti. Yakın gelecekte de devletlerin hükümetler için ana araç olacağına şüphe yoktur; ancak küreselleşme bir çok problemi, büyük veya küçük ulusal kurumların yalnız başlarına çözmelerinden uzaklaştırmıştır.

Küreselleşme Motorları

On yıl önce “küreselleşme terimi” icat edildi. Şimdi bu kelime politika liderleri, economiciler, gazete köşe yazarları, şirket baş yöneticileri ve sendikacılar için her konuşmada adeta zorunlu bir hal almıştır. Ancak herkese farklı anlam ifade eden değişken bir kelimedir. Tanım insanlar tarafından çok açık yapılmasına rağmen kelime sık sık doğanın kontrol edilemeyen gücü olarak kullanılmaktadır. Politikanın hem sağ hem solunda yer alan bazı insanlar küreselleşmenin varlığını; onun uluslararası kapitalizmin diğer adı olduğunu söyleyerek inkar etmektedirler.

Not : ICFTU’nun temel hedeflerinden birisi de gençleri sendikalarda örgütlemektir, toplamda 50’den fazla ülke ICFTU gençlik kampanyasına bağlıdır.

Her Yerdeki İşçilere Etkisi

Dünya ekonomisindeki birbirine bağlı bir dizi önemli değişiklikler sendikaların örgütlü olduğu iş dünyasında da dramatik değişikliklere neden olmuştur. ICFTU’ya bağlı sendikalar 1995 dünya kongrelerinde bunu vurgulamışlardır. Küreselleşme bir gerçektir ve sendikalar çalışan kadın erkek ve ailelerin çıkarlarını korumak ve geliştirmek için ne gibi yeni stratejiler geliştirmek zorunda olduklarını anlamalıdır.

Teknoloji

Küreselleşmenin ana Bileşenleri

Teknoloji devrimleri büyük miktarlarda verinin depolanması, manupüle edilmesi ve gelişen telekomünikasyon sistemleri ile daha hızlı iletilmesini sağlayan ucuz bilgisayarların üretimini sağlamıştır. Bir başka önemli teknolojik gelişme de uydu ve kablo ile iletimdir ki yüz milyonlarca insanın birkaç saniyede dünyanın her yanından haberleri anında almasını sağlamıştır.

Liberalleşme

Pazara yönelik kontrol mekanizmalarının uluslararası ticaret ve yatırımın önündeki engellerin azaltılması yoluyla ve ulusal endüstrilerin özelleştirilmesi, yeniden düzenlenmesi yoluyla ortadan kaldırılması ekonomik politikadaki ana değişim olmuştur. Şu an tek bir küresel

pazar olduğunu söylemek erken olmasına rağmen özellikle günün 24 saati çalışan on-line döviz, hisse senedi ve hükümet tahvilleri alım satım böyle bir trendde olduğumuzu göstermektedir.

Siyasal Devrim

Berlin duvarının yıkılmasıyla Varşova Paktı ve NATO arasında 40 yıldır süren soğuk savaşın sona ermesi bir siyasal devrimi simgelemiştir. Kimilerinin bunu kapitalizmin komünizm üzerindeki zaferi olarak görmesine rağmen, devrim aslında totaliter rejim üzerindeki zaferidir. Bu, eski Sovyet Bloğu ülkeler ile taklitçi ülkelerde yapılmıştır. Ve bu zaten 1980 yılında parti diktatörlüğünün işçilerin adına olduğunu söyleyen miti yıkmış olan Polonya'daki özgür sendika SOLİDERNOSE tarafından başlatılmıştır. Merkez planlama ve polis devleti, Pazar ekonomisi ve açık siyasal sistem olan ülkelerde Lenin'in tahmininden daha fazla çelişki doğurmuştur.

Demokrasi için yeni büyük tehlike

Küreselleşme bu bölümlerin toplamından daha fazla şey ifade eder. Teknoloji, ekonomi ve siyasal değişikliklerin bileşimi toplum üzerinde endüstri devrimine paralel tarihsel yaratmıştır; ama daha hızlı ve daha derinden etkilemiştir. Hükümetler sürece liderlik etmemiş daha çok oluşturduğu baskıya karşılık verecek politikalar geliştirmişlerdir. Çokuluslu şirketler bunun merkezindedir ve çoğunlukla küreselleşmenin gelişmesini sağlayacak politikaları desteklerler, küreselleşmeyi kontrol etmek yerine değişimine ayak uydurmayı yeğlerler. Küreselleşmenin toplum üzerindeki etkileri yeni yeni takdir edilmekte ve değerlendirilmektedir. Şimdiye kadar ICFTU tarafından belirlenmiş küreselleşmeye karşı gerçek bir politika yok. Demokrasi kamu tiranlarının yerine özel tiranların gelmesi ile elde edilemez. Eğer demokrasi hükümet için standart modelde olduğu gibi varoluş ve geliştirmekse küreselleşmeye insancıl bir yüz eklemek zorundadır.

Küresel Ekonomide Sosyal Eşitsizlik ve Güvencesizlik

Artan Sosyal Farklılıklar

Ekonomideki yapısal değişikliklerin ve rekabetin toplumun değişik kesimleri arasındaki farklılığı arttırdığı oldukça açıktır. Bir çok ülkede çok yoksul bir kesim yaratmak pahasına gelir ve refah en st noktada hiç olmadığı kadar yoğunlaştırılmaktadır. Yeni meslekler oluşturulmakta ama yetenek ve eğitimli olanlarla özellikle kadınlar olmak üzere eğitimden, ev ve beslenmeden, sağlık bakımından yoksun marjinalleştirilmiş kişiler arasında küresel yarışa katılmaları anlamında keskin uçurumlar yaratılmaktadır.

Gelişmekte olan ülkelerin endüstri sektöründe çalışma hayatıyla ilgili önemli değişiklikler var ve geçiş ekonomilerinde devlete ait endüstrilerdeki verimsiz ve eski teknoloji ile birlikte bu dramatik bir hal almaktadır. Tarım da küreselleşmenin etkilerine bağışıklık kazanmıştır. Mesela Batı Afrika'daki küçük ölçekli tütün ekicileri, Asya'dan ithal edilen ucuz mal problemiyle karşı karşıya kalmaktadır. Hindistan çiftçileri de büyük çokuluslu tarım ürünleri şirketlerinin geleneksel tohumlarını patent altına aldıklarını görmekteler. Küreselleşmenin en çok rahatsız eden etkisi fakir ülkelerin geniş bölümünde bir çok negatif etki görülürken üretim artışı, teknolojik değişim ve açık pazar ekonomisi anlamında ancak çok düşük faydanın sağlanabilmiş olmasıdır.

Kazananlar ve Kaybedenler : retime dayalı endüstrilerin büyük oranda küçülmeye başlamasıyla ve yazışma işleri ile denetlemeye dayalı iş katmanlarının yeniden yapılanması ile bir çok meslek yok olmaktadır. Bu görevlerin çoğu şimdi bilgisayar yardımıyla daha az insan tarafından yerine getirilirken, özellikle özel sektörde olmak üzere yeni meslekler yaratılmaktadır. Amerika, İrlanda, Hollanda, Danimarka gibi hızlı ekonomik büyüme olan ülkelerde istihdamın büyümesi, iş kayıplarını ve işgücü genişlemesini bertaraf etmiştir. Diğer birçoğunda işsizlik yüksek seviyede kalmış ve çoğu da uzun dönem işsizleri ve genç işsizlerdir. Buna ek olarak işgücüne katılan kadın sayısı artarken, birçoğu işsizlik dönemlerinde düşük ücret, güvencesiz işler tuzağına düşmektedir.

Mal ve hizmet pazarındaki ve üretim pazarındaki büyük değişiklikler işveren, hükümetteki işveren taraftarları ve economicilerin istihdam sözleşmelerini yöneten kuralları tahrip etmelerine sebep olmaktadır. İşçi başına maliyeti düşürerek hasılat beklentileri gerçekleşmediğinde zarar riskini azaltmak için işverenler, çalıştırdıktan sonra işten çıkartılabilen işçi şeklinde bir esneklik yarattılar. Part-time, ev işçisi, kısa dönem sözleşmeli işçi, taşeronlar ve diğer işçi sayıları full-time çalışan işçiler pahasına artırıldı. Gayri resmi sektör gelişmekte olan ülkelerde hızla artarken endüstrileşmiş ülkelerde tekrar ortaya çıkmaya

başladı. Asgari ücret saldırıyla karşı karşıya. İstikrar ve tam istihdam varsayımına dayalı sosyal güvenlik sistemi fayda düzeyi ve içeriği düşünüldüğünde zayıflatılmaktadır.

Değişime adapte olmaya en eğilimli olan çalışan kadın ve erkekler bile gittikçe büyüyen güvensizlik hissinden şikayet ediyorlar. Nezih bir hayat kurmak üzere işçilerin ihtiyacı olan gelir düzeyine ve istihdama karşı piyasadaki değişikliklere, işverenlerin işçileri işe alma ve işten çıkarma isteklerini dengelemek üzere, özellikle sendikaların yürüttüğü kampanyalarla, son 50 yılda bir çok ülkede yaratılan kuruluşlar ve kurallar, globalleşme ile birlikte kullanılamaz halde atıldı. Aileler ve cemiyetler için iş dünyasındaki güvensizliğin sonuçları, sosyal birliğin zayıflatılmasını da kapsıyor. Cinayetler hap ve madde bağımlılığı, ailelerin kopması, intiharlar ve insanların korkularını bastırmak için basit çözümler bulduğunu iddia eden kökten dinci veya siyasal şahsiyetlerin hepsi bireyler ve toplumlar üzerindeki artan baskının belirtileridir. Bu durum insanların kendi geleceklerini yönlendirmedeki becerisizliğinden ve hükümetlerin yanıltıcı güçsüzlüklerinden kaynaklanıyor.

İnsan Hakları ve Demokrasi

Demokrasinin temelleri : Dünyada demokrasi için birçok farklı yapısal model vardır. Her birii farklı ülkelerin ihtiyaçlarını karşılamak için bir mücadele ve münakaşa hikayesinden ortaya çıkmıştır. Hiçbir şey mükemmel değildir ve bütün arzular, yeni ihtiyaçları ve meydan okumaları karşılamak için zamanla değişmelidir. ICFTU mutlaka, hiçbir modelin diğerlerinden üstün olduğunu iddia etme girişiminde bulunmayacaktır, ancak tecrübeler gösteriyor ki ismine layık demokrasiler temel ve evrensel insan hakları üzerine kurulmuştur. 20. Yüzyılın ikinci yarısının en büyük başarılarından biri bu temel hakları, aşağıdaki maddeleri içeren uluslararası belgeler halinde bir sisteme bağlamaktır :

- Evrensel İnsan Hakları Beyannamesinin yayınlanması
- Toplumsal ve Siyasal Haklar ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel haklar ile ilgili akitler;
- ILO'nun Fildelfiya Beyannamesi, temel akitler ve temel prensipler ve çalışma hakları hakkındaki son duyuru.

Bu uluslararası standartlar, gelişme seviyesi ne olursa olsun, evrensel olarak uygulanabilir niteliktedir. Bunların gözlemlenebildiği yerlerde, insanlar devlet tarafından vatandaş olarak muamele görüyorlar. Aksi halde insanlar, seçemedikleri veya önemli görmedikleri yöneticilerin emirlerine itaat etmesi gereken kullar olarak kalıyorlar. Nobel ödüllü Amartya

Sen'in de açıkladığı gibi, 20. Yüzyıl boyunca demokrasi için anahtar soru, bir ülkenin insanların demokrasiye mi uymaları gerektiğinden, bir devletin vatandaşlarına göre demokrasiyi mi uydurması gerektiği şeklinde değişti.

Fakirlerin seslerini duyurmaya ve oy kullanmaya gereksinimi var: Tarih, demokratik düzendeki yönetimlerin, büyük ekonomik felaketleri önlemede daha iyi olduklarını da göstermiştir. Hindistan'daki son kıtlık bağımsızlıktan önce 1943 yılında yaşandı. Dünyadaki en büyük kıtlık, 1958-61 yılları arasında yaklaşık 30 milyon kişinin öldüğü Çin'de yaşandı. Demokratik bir düzende kıtlık yaşanmaz, çünkü en fakir kesimin bile söz ve oy hakkı vardır ve bağımsız bir medya görev yapmaktadır. Ki bu da en bilinen ihtiyaçların duyulması ve yiyecek yetersizliğinin büyük açlık seviyelerine ulaşmadan çözüm bulunması demektir. Benzer şekilde, Kerala'nın Hindistan devleti, her aileye bir çocuk devlet politikası ile Çin'den daha düşük bir nüfus artışı düzeyine ulaştı. Araştırmalar gösteriyor ki, Kerala'nın kadın ve erkeği eğitmesi, ayrıca kadınlar için eşit imkanlara dayanan bir tartışma ve diyalog atmosferi, Çin'de ki aile yasalarına göre bakış açısını kökten değiştirdi.

Modern Pazar ekonomisinin şeffaflığa ve dikkate alınmaya ihtiyacı var : Son Asya krizi gösterdi ki hükümet, bankalar ve büyük firmalar arasındaki ilişkilerde yeterli kontrol ve dengeyi sağlayamayan yönetim sistemleri, büyük politik başarısızlıklara mahkumdur. "Dost Kapitalizmi" hiçbir anlamda saf bir Asya fenomeni değildir; bu terim Rusya'nın mevcut problemlerini çok iyi kapsamaktadır ve ayrıca meşhur Wall Street'in tedbir fonu Uzun dönem sermaye işletiminin çöküşü ve kurtuluşunun açıklanması için kullanılabilir. Yine de, Asya Kaplanlarından alınan ders, demokrasi de süratli gelişme adına iktisatlaştırma yapmak, bir hayli riskli ve otoritenin içermesi gereken sosyal belirsizliği artırıyor. Şeffaflık, sorumluluk, halkın katılımı, özellikle globalleşme çağında Pazar ekonomilerinin idaresi için gereken önemli faktörlerdir.

Demokratik yöntem hedefleri ve gelişme yollarını belirler : Ancak demokraside durum, sadece ekonomiyi idare ederken otoriteryanizm üzerinde göreceli değerlerine dayanmaz. Ekonomik ihtiyaçların iyi anlaşılabilmesi açık tartışmalar gerektirir. İnsanların neler yapabilecekleri ve hayatta başarıya ulaşabilmeleri için amaçlarının ne olması gerektiği hakkındaki fikirleri, tartışmalar ve fikirlerin serbest akışı ile oluşur. Kamu politikasının hedefleri ve metotları ile ilgili tartışmalar, sosyal seçimlere kaynakların belli yerlere yönlendirilmesi ve paylaşılan bir davranışta bireylerin ve toplulukların saptanmasına bir ahenk getirir. Demokrasi; sosyal ve ekonomik koşulları geliştirmek için ne yapmak gerektiği

ve bu hedeflere nasıl ulaşılabacağı hakkındaki fikirlerin oluşması için gerekli bir koşuldur. Demokrasinin savunucuları bile sendikaların rolünü ve bu yöntemde iş hayatındaki insan haklarının önemini sık sık küçümsemekteler.

Bir çok kültür demokrasinin temel değerlerini paylaşıyor : ICFTU'nun edindiği tecrübe şudur ki; insanlar seçim hakkının olduğu yerde demokrasiyi tercih ediyorlar. Bu sendika oluşturma hakkını da içeriyor. Bir çok farklı kültürel miraslara sahip ülkelerdeki sendika üyeleri, hayatlarını demokrasi için mücadeleye adadılar, hatta kendilerini bu uğurda kurban ettiler. İnsanlara karşı hoşgörü, fikir mücadelesi ve saygının temel değerleri; Konfüçyanizm, Budizm, Hinduizm ve Müslümanlığın, bunun yanında batılı diye adlandırılan: Judeo-Hiristiyanlık inançlarının içinde zaten var olan değerlerdir. Kültürel çeşitlilik gittikçe beslenmesi gereken bir değer olarak görülüyor.

Piskoposların son duruşu : Otoriteryanizm ile ilgili bir başka argüman da; geniş aile sisteminin bulunduğu, piskopos liderlerin kendi insanların idarelerini üstlendiği, karşılığında da bu insanların onların liderliğine hürmet ettiği bazı ülkelerde, haklara dayalı bir yönetim sistemine karşı bir alternatif olduğudur. Ancak bu tür iddialar; süratle ortandan kaybolan geniş aileler dönemine dayanmakta idi. Gerçekten aile ve klanların bağlı hiyerarşileri, üretim ve dağıtım için birincil ekonomik birimlerdi. Ekonomilerin esas olarak tarıma dayandığı zamanlarda birçok ülke bu tür sistemlere sahipti. Çağdaşlaşma ve endüstrileşme ile birlikte, ailelerin ekonomik birim olarak rolü tamamen değişti ve bu durum halkın sosyal güvenlik elde etmesinin yaygınlaşmasını, eğitimi ve sağlığı, sınırlı güvenliğe sahip firmaların işlevini yöneten kuralları oluşturmasını ve iş ilişkilerini de kapsayacak şekilde ekonominin işleyişini denetleyen bir kanun çerçevesi sağlamak için yasal sistemin uzatılmasını gerekli kıldı.

Aileler değişiyor : Batı Avrupa'da ve Kuzey Amerika'da bu yöntem, 19. Yüzyılın sonu itibarı ile yoldaydı ancak birçok Avrupa ülkelerinde gittikçe belirgin hale gelen sosyal değişikliklerden çok farklı değildi. Birçok ülkede geniş aile sistemi, kadınlara ve çocuklara babanın köleleri ve köylülere de lordların ve patronların malı muameleleri yapılmasına dayanıyordu. Geniş ailenin romantik yanıltıcı görünümüne meydan okunmalıydı. Aileler birçok şekliyle toplumun temel yapı taşları olarak kalıyorlar, ancak birçok ülkede aile içi ilişkiler süratle değişiyor. Küreselleşmenin sosyal etkileri günlük hayatımıza daha fazla sızdıkça bu ilişkiler daha çok değişecektir. Yükselen eğitim seviyesi ile birlikte iki katına

çıkan bilgi devrimi, güçlerini artık varolmayan veya ağırlığını kaybeden hiyerarşik bir ailede, kast veya kabile düzenindeki statüleri ile kalmaya çalışanlar için sıradan tartışma götürmez hürmetlerini bozguna uğrattıyor.

İnsan Haklarının Savunulması ve Geliştirilmesi İçin Uluslararası Sistemin Geliştirilmesi

İrkçılığa Karşı Verilen Mücadelenin Dersleri

Tüm dünyadaki demokrasi mücadelesi dikkate değer bir uluslararası destek de dahil olmak üzere Birleşmiş Milletlerde ki insanların gücü ve taahhütleriyle belirlenmiştir. Bu dinamik kitle mücadelesiyle ırkçı rejimin politik olarak ve kısmen de ekonomik olarak izole edildiği ve çoğunluğun yönetiminin getirildiği Güney Afrika'da en iyi şekilde açık olarak görülmektedir. Güney Afrika şu anda demokrasi ve insan haklarının korunması konusunda uluslararası alanda lider konumundadır. Sosyal ve ekonomik gelişimin önündeki problemleri göstermek anlamında yeni Güney Afrika sadece ideal olarak değil pratik güç olarak da demokrasinin gücünü simgelemektedir.

Sendikalar Demokrasi Okullarıydı

Diğer ülkelerdeki Demokratik reform sürecini hızlandırmak için ırkçılığa karşı verilen mücadele derslerinin o ülkelerde de uygulanması gerekmektedir. Uluslararası toplulukların kısmen de sendikaların yapmış oldukları en büyük katkı ırkçılığa karşı mücadele alınan önlemlerin çeşitliliğini arttırmaları ve hareket alanını genişletmeleriydi. Sendikacıların tutuklanmaları ve sendikal hakların ihlal edilmesi ile ilgili verdikleri bilgiler önemliydi. Bunlar hayat kurtarmaya yaradı. Bu zulüm gören insanların seslerini ülke dışında da duyurmalarını sağladı. Sivil toplum örgütlerine bilgi akışı, finansal ve diğer yardım türleri ile iki katına çıktı. Bu tür bir yardım için bağımsız yasadışı sendikalarına uluslararası sendika desteği en etkin yollardan biri idi. Diğer bir deyişle, Güney Afrika'daki nispeten daha barışçıl bir şekilde gerçekleşen demokrasiye geçiş dönemi, ırkçılığa karşı faaliyet yürütürken sendikalarda ve diğer toplum örgütlerinde demokrasi kültürünü ve uygulamasını öğrenen yeni bir liderliğin yaratılması ile mümkün oldu.

Ekonomik Baskı Şart ...: İrkçılığın siyasal açıdan dışlanması ve karşıtlarına yapılan yardım, ekonomik müeyyidelerle somut olarak destekleniyordu. Eski rejim Birleşmiş Milletleri tuzağa

düşürmenin yollarını bulmuş olsa ve ambargoları silahlandırırsa bile, hükümete ve müttetiklerine ağır maliyetler yükledi. Bu kampanyada uluslararası sendika hareketi aşırı aktifti. 20 yıldan uzun bir süredir bu hareket yasadışı Güney Afrika sendikalarının çok uluslu şirketlere baskı yaparak örgütlenme ve anlaşmalarda yer kazanmalarına yardımcı olabiliyordu. Bu sendikaların yurt içinde desteklenmeleri ile birlikte, çok uluslu şirketlerin Güney Afrika'daki yatırımlarını geri çekmesi için yapılan baskı arttı ve bu da ırkçılık ekonomisini işlemez hale gelmesini hızlandırdı.

İrkçılığa karşı yürüttüğü kampanya da ve yasadışı sendika hareketine verdiği destekte; ICFTU, hem bağlı olduğu kuruluşlara faaliyetlerini düzenlemekte yardımcı oldu; hem de koordinasyonunu sağlamak için baskı yaptı. ICFTU ayrıca, politik ve ekonomik dışlanma stratejisinden en çok etkilenen önde gelen devletleri desteklemenin hayati önemi üzerine dikkati çekti. Güney Afrika'daki uluslararası demokrasi hareketinin seviyesi, ırkçılığın bu düşüşünde ve ılımlı geçiş evresinde yer alan en büyük faktördü. Milliyetçi partinin ve yandaşlarının gayretlerine rağmen, ırkçılık karşıtı hareket asla yabancı güçlerin maşası olma vazifesi ile lekelenemez.

Diktatörlük kötü bir iş : Güney Afrika'da ki ICFTU ve yandaşları, yine de İrkçılığa karşı daha hızlı bir politik ve ekonomik baskı yapılanmasının, değişimi hızlandıracağına inanıyorlar. Ticaret ve yatırımın, insan haklarının korunması ile kıyaslanıp, ölçülüp tartıldığı ekonomik "gerçek politik", 1980'li yıllarda, bazı demokratik ülkelerin anahtar hükümetlerinin etkin hareketini geciktirdi. Sadece ırkçılık karşıtı hareketin çok uluslu şirketlere İrkçılığı savunarak ve ya "iş" ile "politikayı" birbirinden ayırma girişiminde bulunarak daha fazla risk aldıklarını gösterebilmesi, uluslararası baskının daha etkin olmasını sağladı.

Prensipler Satılmamalı : Dolayısıyla gelecek için alınması gereken ders; hükümetlerin, insan ve sendikal hakları savunan uluslararası kuruluşların objektif bir şekilde çalışabildiğini garanti altına almasıdır. Devletlerin uluslar arası standartlardaki gözlemleri, kısa vadeli ticari avantaj hesaplarından bağımsız olarak değerlendirilmelidir. Diktatörlüklerin; insan ve sendikal hakların aşırı sömürülmesinin dikkatlerden kaçmasına bir teşvik olarak, karlı kontrat ihtimalini askıda bırakması çok sık görülen bir durumdur. Standartların oluşturulması için en bağımsız ve etkili prosedürleri eleştiren ILO'nun ırkçı rejimde zulüm gören işçileri gün

ışığına çıkaran ve bir hareket programı geliştiren ilk çok uluslu organizasyonlardan biri olması, bir tesadüf değildir.

Kalite ve insan hakları mekanizmasının etkisinin arttırılması : uluslar arası insan hakları standartlarının gözlemi ve denetiminin inandırıcılığı ve kalitesi, demokrasinin tüm dünya da yayılması ve derinleştirilmesi için büyük önem taşıyan bir dayanaktır. Ancak, bilgi, reklam diplomatik baskı ve politik dışlama en sağlam diktatörlüğün zulmüne uğramış insanlara yardım etmek için yeterli olmayacaktır. Bu tür bir baskının yetersiz kaldığı yerde, uluslararası cemiyetin ekonomik baskı için harekete geçmesi gerekecektir.

Müeyyide uygulamak : Diktatörlük ülkeleri kötü ekonomik ortaklardır. Bu tür yönetimlerde fakirliğin hafifletilmesi için yapılan yardım teşebbüsleri, sık sık bu ülkelerin askeri ve iş müttefiklerini desteklemek amacıyla uygulanmaya geçemedi. Hükümet ve sivil toplumdaki şeffaflık ve sorumluluğun kontrol ve dengesizliği de bütün dünyaya hatta en uzak ülkelere bile hızla yayılan büyük siyasal başarısızlık riskini arttırmaktadır. Dolayısı ile uluslararası cemiyet, insan haklarını ahlaki boyutta ısrarla ve büyük ölçüde geri çekmekle kalmamalı, aynı zamanda demokratik değişimin geliştirilmesinin ve güvence altına alınmasının uzun vadeli ekonomik önemini de kavramalıdır.

İşyerinde insan hakları

Demokrasi işyerinde başlar : İnsan hakları ve ekonomi arasındaki bağlantı çoğunlukla işyerine odaklanmalıdır. İnsanlara işyerlerinde nasıl muamele edildiği, yaşamlarının ve kendilerine duydukları saygının ve kimliklerinin tespitinde bir ipucudur. Bir çok ülkede işçi hakları mücadelesi demokratik reformun odak noktasını oluşturuyordu, halen de öyledir. Bağımsız toplu işçi organizasyonları, diktatörlüğün ekonomik ve politik gücüne karşı en büyük meydan okumadır. Tam tersine, ILO Standartlarına dayanan sendika hareketinin yasallaştırılması, bir demokrasi de vatandaşların haklarının belirlenmesinde bir yapı taşıyı teşkil ediyor.

İşçi hakları üzerindeki anlaşma derinleşiyor ve yayılıyor. : Uluslararası cemiyet çalışan kadın ve erkeklerin birlik oluşturma ve toplu sözleşme özgürlüğü haklarına imkan tanıyan standartları içeren temel çalışma standartlarını zamanla daha çok onaylıyor. Sosyal gelişme için Kopenhag Zirvesi, Beijing UN Kadınlar Zirvesi, Dünya Ticaret Örgütünün Singapur

Bakanlar Toplantısı, Dünya Bankası Gelişme Komitesi ve ILO, bizzat açık dünya ekonomisinde sosyal gelişim için temel çalışma standartlarının önemi üzerinde anlaşmaya vardılar. Bir sonraki aşama, ILO'nun yeni iş hayatındaki Temel prensip ve haklar ile ilgili yaptığı açıklama için uluslararası bir sistem desteği oluşturmaktır. ILO'nun duyurusu sendika hakları, eşitlik, zorla çalıştırma ve çocukların çalıştırılması hakkındaki büyük çapta onaylanmış yedi ILO kongresinin somut oluşumuna dayanmaktadır. Bu kongrelere karşı duyulan saygı, sosyal gelişme ve iyi idare için güçlü bir temel oluşturmaktadır. Kongreler demokrasinin oluşturulması için bir anahtar niteliğindedir. Çünkü bunlar insanların korkularını ve arzularını işveren ve hükümetlerine ifade etmelerine ve onlara hitap etmek için harekete geçmelerine yardımcı olur, ayrıca bu kongrelerin evrensel gözlemi; genellikle çalışan insanların zararına olan güçlü elit kesimin lehine işleyen ticaret ve yatırım kuralları için sağlam bir meşruluk oluşturmaya yardımcı olur.

Barış İstiyorsanız adalet arayın : ILO'nun bir çok standardının ve örgütün kendisinin, sosyal adaletsizliğin ve temel özgürlüğün eksikliğinin barışa karşı bir tehdit olduğunun bilincinde olması temeline kurulduğu unutulmamalıdır. İşyerinde demokrasinin temel prensip güvence altına alınması; insanların şikayetlerini oluşturma antidemokratik ve yabancı düşmanlığı hareketinin yükselmesini önlemektedir.

ICFTU eylemi için kilit noktalar

Demokrasi iyi yönetim için bir kıstastır : Demokrasi dünyada en yaygın yönetim sistemi olmuştur. Ancak, demokrasinin uygulanmasında hala bir çok ülkede çatlaklar mevcuttur. Diktatörlük hala yaşamaktadır ve insan haklarının sömürülmesi devam etmektedir. Demokrasinin temelleri vatandaşların sivil ve politik haklarıdır, bu haklar güçlendirilmiş bir uluslararası sistemle korunmalı ve geliştirilmelidir.

Daha fazla ilerleme muazzam bir yoksulluğun tehdidi altında : yoksul ve zengin ülkeler arasındaki uçurumun artması birçok devlette demokrasinin varlığını sürdürebilmesine karşı bir tehdit unsuru olmaktadır. İşsizlik ve yoksulluk; demokrasi düşmanları için verimli bir zemin olan sosyal bozukluk koşulları yaratıyor. Gittikçe sayıları artan bazı devletler patlamanın eşiğindeler ve bunlar çeşitli diktatör tipleri için kolay bir av olarak görünüyorlar. BM'e bağlı çalışan demokratik ülkeler ve diğer uluslararası kuruluşlar yoksullukla mücadele için kaynakları harekete geçirmeye hazır olmalı ve gerektiğinde komşu devletlere ve ülkelerin

kendi vatandaşlarına karşı bir saldırıyı önlemek için askeri güçleri devreye sokmaya hazır olmalıdırlar.

Küreselleşmeye meydan okunması ile başa çıkmak için sorumluluğun arttırılması :

Hızlı teknolojik değişim, ekonomik serbestlik ve soğuk savaşın sona ermesi; “küreselleşme” teriminin baştan yaratılması için bir araya toplanmıştır. İnsanlar tarafından oluşturulmuş olmasına karşın küreselleşme, birçok insana demokratik yönetimlerin kontrolünden çıkmış görünüyor. Bu terim yoksulluk ve işsizliği ortadan kaldırmak için kullanılabilecek olan kaynakları yaratma potansiyeline sahip olmasına rağmen, zaten tolerans gösterilmeyecek sosyal bölünmeleri daha da ağırlaştırıyor.

Küreselleşme sonucunda ortaya çıkan problemleri demokratik olarak çözümlmek hem yerel düzeyde hem de güçlendirilmiş uluslar arası işbirliğiyle gerçekleştirilebilir.

Başlangıç Olarak İşyeri

Hızla gelişen dünyada insanların korularının ve iş güvencelerinin olmamasının halledilebileceği odak noktası işyeridir. Tüm dünyada işyerleri, yoğun rekabet nedeniyle işverenlerin ücretlerdeki katı tutumu ve çalışma koşullarının gerektiği gibi olmaması nedeniyle değişime uğramıştır. İş güvencesinin olmayışı insanların ev ve toplum hayatlarına yansımakta ve sorunlarına çözüm bulabilmek için seçimlerde oy kullanma insanlarda güvensizlik yaratmaktadır. Sendika örgütü hem insanların işyeri sorunlarını çözümlmek hem de kitlelerin politik sürece katılımlarını sağlamak açısından oldukça büyük önem taşımaktadır.

Farklılıklar Gösteren Dünyada Ortak İlkeler

- Farklı ülkeler kendi anayasal demokrasilerinin işleyişini sürdürmek zorundadırlar; fakat uluslararası toplumlar demokrasinin canlı kalabilmesi için insan hakları konusunda uluslararası standartların uygulanmasını sağlamalıdırlar.

Sürekliliği Olan Kalkınma İçin İyi Bir Yönetim Gerekir

- Dahası demokratik bir süreç olan diyalog ve münazara kalkınma için hedeflerin ve araçların tanımlanmasında esastır. Katılımcı demokrasi işçilerin işyerlerinde haklarının sağlanması ile başlamaktadır.

Yoksulluğun giderilmesi üzerinde odaklaşan bir hükümet yoksulların toplum içinde seslerini duyurabilmelerinin en büyük garantisi olacaktır.

İnsan Haklarına Saygı Ticaretten ve Yatırımdan Ayrı Tutulamaz

- Dünya, Apartheid' e karşı Güney Afrika içindeki mücadeleyi destekleyen uluslararası çabanın sonuçlarını öğrenmek zorundadır. En önemli iki tanesi ise insan haklarının korunması konusunda ciddi bir baskı uygulanmalıdır ve uluslararası toplumlar kendilerini ekonomik yaptırımların yükseltilmesi için hazırlamalıdırlar. Güney Afrika' da çoğunluğun haklarını kabul ettirmesinin en etkili yolu sendikalar olmuştur. Zamanla uluslararası şirketler ve yerel hükümetler Apartheid' le ticaretin iş dünyası açısından zararlı olacağına karar vermişlerdir.

İşçilerin Fikirlerinin İşyerlerinden Uluslararası Zirve Toplantılarına Taşınması

21. yy' da Örgütlü İşgücü İçin Meydan Okuma Fırsatı:

ICFTU şemsiyesi altında gruplanan hür sendikalar demokratik işleyişin en önemli yapı taşlarıdır. Sendikalar aracılığıyla, işçinin haklarının işyerinden zirve toplantılarına taşınması, küreselleşme alanında eskiden olduğundan çok daha fazla önemli hale gelmiştir. Demokrasiyi tehdit eden yoksulluk, işsizlik ve haksız olarak işten çıkarma ile mücadele açısından sendikal faaliyetlere katılım en dezavantajlı durumda olan insanlar için, demokrasinin işleyişini sağlamak, kendi yaşam standartlarını ve içinde yaşadıkları toplumun yaşam standartlarını yükseltmek adına çok daha önemlidir.

KÜRESEL EKONOMİDE MESLEKLER VE ADALET

Sendikalar Küreselleşmenin Toplumsal Boyutu Konusunda Israr Etmektedirler:

Teknolojik değişim, ekonominin liberalleşmesi ve demokratik reform sonucunda ortaya çıkan küreselleşme toplumda ve emek dünyasında önemli değişimleri de beraberinde getirmektedir. Bu, ulusal ve uluslar arası düzeylerde emek hareketinin hedeflerine ulaşmasını sağlamak için ekonomik ve sosyal kalkınma sağlayan yüksek yaşam standartı, iyi bir sosyal koruma, gelir güvencesi, düşük seviyede toplumsal eşitsizlik, çalışma saatlerinin azaltılması ve işyerinin demokratikleştirilmesini de içeren bir toplumsal boyut ile dengelenmelidir. Zaten öncelikle ICFTU tarafından olmak üzere, toplumsal boyut kazandırma ihtiyacı politik liderler, sivil toplum örgütleri ve birçok işveren tarafından da giderek artan bir şekilde kabul edilmektedir. Son on yılda birkaç olay, kampanyanın çalışmalarının güçlenmesine yardım etti. 1995 yılında Kopenhag'da gerçekleşen Birleşmiş Milletler Dünya Zirvesi'nde fakirlik, işsizlik ve toplumsal dışlama konularına ağırlıklı olarak değinilmiştir. Asya'daki mali kriz ve tüm dünyadaki etkisi, politikacıların dikkatini finans marketlerinin uygun şekilde düzenlenmesi ve toplumda gerekli olan sosyal güvenlik ağının kurulmasına olan ihtiyaca odaklanmalarına yardımcı olmuştur. Özellikle WTO (Dünya Ticaret Örgütü)' nün Seattle' deki yenilgisinin ardından oluşmakta olan Çok Uluslu ticari sisteme de dikkat çekilmiştir. Önemli çevresel konular hükümetleri, emek dünyasını ve sendikaları sürekli kalkınma yaratmak için ekonomik politikalara yeni hedefler entegre etmeye zorlamaktadır. Uluslar arası kuruluşların reformu global ekonomi için yavaş yavaş yeni kurallar oluşturmaktadır.

KISIM I

Kopenhag ve Beijing Zirveleri' ne Dayanan Kalkınma İçin Uluslararası Mücadele Toplumsal Kalkınmadaki Gerilemeler:

Dünyanın hemen hemen tümü Asya' da başlayan finansal krizin çok algılanmalarını hissetti. Fakat toplumsal işleyişi tamamıyla alt üst eden krizin ciddi etkileri en çok Asya' da ve Rusya' da kendini hissettirdi. En çok etkilenenler kadınlar olmak üzere, yoksulların sayısı artmakta ve birçok ülkede parçalanma yaşanmaktadır. Asya krizi ve onun kökenindeki ekonomiyle ilgili politika hataları Kopenhag Zirvesinin anlamına gecikmiş bir şekilde dikkat çekmekte ve hükümetlerin elli başlı uluslararası kuruluşların küreselleşmenin etkilerinin sorumluluğunu üstlenmelerinin gereğine yönelmektedir.

Alınması gereken dersler şunlardır:

- * Kalkınma sürecinin bir parçası olarak adil yaklaşımın önemi;
- * Piyasaların daha etkili bir şekilde düzenlenmesi ihtiyacı;
- * Sivil toplumlarda hür işçi sendikalarını kapsayan güçlü kurumlar oluşturulması;
- * İnsan haklarına saygılı ve çalışma mevzuatına uygun sosyal standartlar sağlama ihtiyacı;
- * Bütün bu alanlarda güçlü uluslar arası bir yaratmak için ILO' nun, Uluslar arası Para Fonu gibi diğer Birleşmiş Milletler kuruyuşlarıyla işbirliği açısından önemli rolü;

Yeni Hedefler Oluşturmak:

Haziran 2000' de Birleşmiş Milletler Genel Asamblesi iki özel oturum düzenleyecek, "Kadın, 2000: 21. yy' da Cinsiyet Eşitliği, Kalkınma ve Barış " (New York, 5-9 Haziran 2000) Bu oturumlar, Kopenhag ve Beijing Zirveleri'nin hedeflerine ulaşabilmesi için bir dizi yeni belgenin kabulunu gerekli görmektedir. ICFTU bu toplantılar esnasında belirlediği konularda mali krizden etkilenen ülkeler için çok önemli iyileştirme paketleri hazırladı.

Tekrar Konferansları Büyümeyi Yeniden Sağlamalıdır:

Zirve'nin hedeflerine ulaşabilmesi için bazı rötuşlar yapmakta fayda vardır. Daha 21. Yy' ın başlarında toplumsal kalkınma sağlayabilmek için finansal krizin doğurduğu sonuçların bir fikir birliği ruhuyla açıklanması amaçlanacaktır. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan' ın 31. Ocak. 1999' da Dünya Ekonomik Forum' unda önerdiği gibi Haziran 1998'de kabul edilen ve İşteki Temel İlkeler ve Hakları Kapsayan ILO Deklarasyonu, Evrensel İnsan Hakları Deklarasyonu ve Rio Çevre Deklarasyonu ve kalkınma ile birlikte toplumsal kalkınma için oluşturulacak yeni sözleşmenin kalbi olmalıdır.

Toplumsal Kalkınma İçin Gerekli Ortam Yaratmak

Taahhüt:1

“Toplumsal kalkınmayı sağlayacak bir ekonomik, politik, sosyal, kültürel ve yasal bir ortam yaratmayı taahhüt ediyoruz.”

ICFTU’ nun yıllık “Sendikal Hakları İhlali” konulu araştırması işçilerin temel sendikal haklarının artan bir şekilde ihlal edilmekte olduğunu göstermektedir. Genel olarak sivil toplum kurumları politika oluşturulmasına ve uygulanmasına katkı sağlanmamaktadır. Birkaç hükümet ulusal komiteler oluşturarak zirvedeki tavsiye kararlarının takibini sağladı.

IMF ve Dünya Bankası’nın Benin’deki Toplumsal Maliyetleri.:

Benin gibi ülkeler, yapısal uyum programları sonucunda IMF ve Dünya Bankası tarafından verilen borçların geri alınması için yapılan talanların en belirgin yaşandığı geçiş ülkeleridir. 1990’ların başında Benin’de borçtan ötürü kamu sektöründe maaşların azaltılmasına, toplu şekilde işten çıkarmalara, temel sağlık hizmetleri ve eğitime harcanan paranın düşmesine neden oldu. Kamu sektöründe çalışan çoğu aileler çocuklarını okula yollayamaz hale geldiler, ileri düzeyde eğitim imkanı sağlayamadılar, çiraklık eğitiminden yararlanamadılar. 1994 yılında yaşanan devalüasyon fiyatların artmasına ve bunun beraberinde de fakirliğin artmasına sebep olmuştur. Her şey gittikçe daha da kötüleşmeye başlamıştır. Bütün bunlar her şeyi özellikle fakir ve yaşlı insanlar için daha da zorlaştırmıştır. Bu insanlar sağlık hizmetlerinden yararlanamaz oldular. Hemen hemen büyük miktarda dışardan ithal edilen ilaçların fiyatları anormal derecede yükseldi ve sonuçta birçok yaşlı insanın ölümüne sebebiyet verdi. ICFTU, IMF ve Dünya Bankası’nın yapısal uyum programlarının reformunun toplumsal harcamaların dar finansal parametrelerin üzerine çıkarılmasına öncelik tanınmasını sağlamak açısından kökten değiştirilmesi için ısrarlı bir şekilde çağrıda bulundu. Ekim 1999’da IMF ve Dünya Bankası Yıllık Toplantısında, ICFTU tarafından gönderilen mesajların anlaşıldığının sinyalleri alındı.

Global Finans Sisteminin Gözden Geçirilmesi Gereklidir.

Dünyada ekonomik ve mali krizin başlaması hükümetler, işçi sendikaları, işverenler ve diğer temsilci bünyeler arasında sosyal diyalog üzerine kurulu demokrasinin ulusal çapından toplumsal ve ekonomik kalkınma hedefleri ve faaliyet mekanizmaları arasında bir birliği oluşturması gereğini ortaya çıkarmıştır. Toplumsal Zirve aynı zamanda eşit gelir dağılımı, kaynakların eşit olarak dağılımı ve herkes için toplumsal hizmetler sağlamak olarak da nitelendirildi. Toplumsal Zirvenin sonunda ilk 2 yıl her şey yolunda gitti ve özellikle ilk 20 yıllık dönem için ekonomik kalkınmanın ve liberalleşmenin herkes için yararlar sağlaması gerektiği şeklinde bir bakış açısı oluştu.

Asya krizi küreselleşmenin tehlikelerini de beraberinde getirdi. Bu da dünya liderlerini global finans sistemi gözden geçirmeye zorlamaktadır.

Uluslararası Alanda İnsan Haklarının Güçlendirilmesi:

Bu krizden kurtulmak ve gelecektekileri de önlemek için ve aynı zamanda ekonomik ve toplumsal kalkınma sağlayabilmek için hükümetler ve uluslararası kuruluşlar insan merkezli politikalar yürütmelidirler.

Yoksulluğu Ortadan Kaldırmak İçin Kararlı Eylem Oluşturmak:

Taahhüt: 2

"İnsanoğlu açısından etik, sosyal, politik ve ekonomik zorunluluk olarak kararlı eylemlerle ulusal faaliyetlerle ve uluslar arası işbirliği ile yoksulluğu ortadan kaldırmayı taahhüt ediyoruz."

8- 800 milyon kişinin ciddi şekilde yetersiz beslendiği, çocuk ölümlerinin %50' sinin 5 yaş altı çocuklar olduğu tahmin edilmektedir. Asya krizi dünya ekonomisinin üçte birini gerilemeye itmektedir. Yaşam standartları Asya ve Rusya' da gerilemektedir ve işsizlik baş göstermektedir. İflaslar yaygın şekilde yoksulluğa neden olmuştur. Latin Amerika ve Afrika' da kalkınma açısından yaşanan düşüş gelecekte istihdam oranının yükseltilmesi ve fakirliğin en aza indirgenmesi ihtimali zayıflatmıştır.

ICFTU, Hükümetlerin Ekonomik Kriz Esnasında Aşağıdakileri Yerine Getirmesi Gerektiğine İnanmaktadır:

- *Temel toplumsal hizmetlerin sağlanması ve yoksulluğun daha kötüye gitmesini önlemek için özel önlemler alınmalıdır.
- *Temel ihtiyaçların satın alınabilmesi için fiyat artışı engellenmelidir.

Bu iki durum da uluslararası finans kurumlarının desteğini gerektirir:

- *En fakir ve olumsuzluklara en fazla maruz kalan gruplar için, özellikle kadınlar için kazanç desteğini sağlamak amacıyla programlar geliştiren stratejiler hedeflemek.
- *Kaynakların eşit olmayan şekilde dağılımını engelleyen, eşitsizliği azaltan adil ve etkili vergilendirme sisteminin oluşturulması.
- *Gelişmekte olan ülkelerde gayri resmi sektörde ve kırsal kesimde yoksulluğu azaltabilmek için ortak işbirliğine ve mikrofinans kurumlarının etkili kullanımına özen gösterilmelidir.
- *Sanayileşmiş kurumlar ve uluslararası finans kurumlarının desteği ile su ve gıda temini sağlayacak spesifik hedefler belirlenmelidir.
- *2015 yılına kadar dünya çapında yoksul insanların sayısını yarıya indirecek özel önlemler alınmalıdır.

- * Sürekli bir ekonomik kalkınmayı sağlayan çevresel koruma tedbirleri alınmalıdır.
- * Geçiş ülkelerinde fakirliği çözümleyebilecek önlemler üzerinde tartışılmalıdır.
- * 2015 yılına kadar yoksulluk oranının azaltılmasına çalışılmalıdır.

Tüm Erkek ve Kadınlar İçin Tam İstihdam:

Taahhüt: 3

"Tüm kadın ve erkekler için kendilerinin özgürce seçebilecekleri üretken istihdam modelleri ile güvenli ve sürekli geçim yolları sağlamayı, ekonomik ve sosyal politikamızın temel önceliği olan tam istihdam hedefimize ulaşmayı taahhüt ediyoruz. İlgili ILO Sözleşmelerine bağlı kalarak iş güvencesi sağlamayı ve işçilerin temel hak ve çıkarlarını korumayı taahhüt ediyoruz. Özellikle de zorla çalıştırma ve çocuk işçiliği yasaklamayı, örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkı sağlamayı ve ayrımcılık karşıtı stratejiler geliştirmeyi ilke ediniyoruz."

Küreselleşmenin sonucunda resmi olarak bildirilen veriler gösteriyor ki işsizlik oranları kabul edilemeyecek derecede yüksek ve hala da birçok ülkede yükselmeye devam etmekte. Bunun yanı sıra artan sayıda insan gayri resmi sektörde çalışmaktadır. 250 milyon çocuğun çalıştığı tahmin edilmektedir. Kadınlar hala resmi sektörde çalışan erkeklerle oranla % 50 ila %80 arasında ücret eşitsizliğine maruz kalmaktadırlar.

Sendika eylemcileri geniş çapta gözetim, işkence, hapis ve işten çıkarılma gibi olaylarla karşı karşıya gelmekte ve hakları ihlal edilmektedir.

ICFTU bu konuda hükümetlerin aşağıdakileri yerine getirmesi gerektiğine inanmaktadır;

- * ILO' nun İşteki Temel Hakları ve İlkeleri kapsayan Deklarasyonunun onaylanması ve uygulanmalarının kontrol eden bir mekanizmanın kurulması.
- * Kalkınma için çalışma mevzuatına uygun standartların önemine dikkat çekerek IMF, Dünya Bankası, yöresel kalkınma bankaları ve WTO (Dünya Ticaret Örgütü)' den bu konuda taahhüt istemek.
- * Kriz dönemlerinde, istihdam sorunlarına çözüm bulabilmek için uluslararası finans kuruluşlarından uzun vadeli düşük faizli kredi imkanının sağlanması.
- * Özellikle kadınlar, gençler, maddi imkanları olmayan insanlar ve özürliüler için özel önlemler alınması.
- * Kamu altyapısı, araştırma ve kalkınmada devletin başarılı rolünü unutmamak gerekir. Aynı zamanda özelleştirme gibi devletin denetiminden uzak politikalara son vermeyi de unutmamak gerekir.
- * Büyük çapta kadın işçinin gayri resmi sektörden kayıtlı işçi durumuna gelebilmesi için eğitim ve kredi programlarını artırmak.
- * ILO' nun çalışma mevzuatına uygun standartlarına bağlı kalarak, hükümetler, işverenler ve sendikalar arasında diyalog yoluyla endüstriyel ilişkiler sistemlerini geliştirmek.

EGİTİM KALİTESİ VE HERKES İÇİN SAĞLIK HİZMETLERİ

Taahhüt: 6

“Evrensel ve herkese eşit imkanların sağlandığı eğitim kalitesini yakalamayı, en yüksek kapasitede beden ve zihin sağlığına kavuşmayı ve hepsiyle birlikte temel sağlık hizmetlerinin kalitesini yükseltmeyi ve herkesçe ulaşılabilir olmasını taahhüt ediyoruz. Bu faaliyetlerin amacı yoksulluğu ortadan kaldırmak, tam ve üretken istihdam sağlamak ve toplumsal bütünleşmeyi teşvik etmektir.”

Gelişmekte olan ülkelerde hala 120 milyondan fazla çocuk temel eğitim imkanlarından yoksun durumdadır. Sağlık alanında da aynı aksaklıklar görülmektedir. Asya krizinin etkileri ile bütçe düşüşü ve nüfus artışı şiddetlenmiştir. Bu eğilimler ulusal gelişime uzun vadede zarar vermektedirler. Sağlık konusunda bir şeyler yapılmasını gerekli kılan baskıyı hızlandıran etken ise 6 milyon kişinin geçen yıl öldüğü ve tüm dünyada 33 milyondan fazla kişinin zarar gördüğü HIV/AIDS pandemidir. Acilen alınması gereken tedbirler:

- * Çocuk Emeginin En Kötü Biçimleri’ ni belirleyen 182 ve Çocuk İşçilik İçin Asgari Çalışma Yaşını belirleyen 138 No’ lu ILO Sözleşmeleri onaylanmalı ve uygulamaların takip edilmesi gereklidir.
- * 2015 yılına kadar temel eğitimden tüm dünyada herkesin yararlanabilmesini sağlayabilmek için yeni hedefler belirlenmelidir.
- * Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi için Dünya Sağlık Örgütü (WHO), ILO ve Birleşmiş Milletler’in bu konuyla ilgili kurumları ve uluslararası finans kurumları arasında diyalog ve işbirliği artırılmalıdır.
- * Çocuk ölüm oranları ve sağlık hizmetlerinin yeterliliği konusunda Kopenhag Zirvesinde kabul edilen hedefler uygulamaya geçirilmelidir.
- * Silahlı Kuvvetler’ e ayrılan bütçenin azaltılması ve bunun temel sağlık hizmetlerine ve eğitime aktarılması gerekmektedir.

AFRİKA VE EN AZ GELİŞMİŞ ÜLKELER (LDC) İÇİN HIZLANDIRILMIŞ GELİŞME PROGRAMLARI:

Taahhüt: 7

“Afrika’nın ve en az gelişmiş ülkelerin ekonomik sosyal ve insan kaynaklarının geliştirilmesini taahhüt ediyoruz.”

Afrika’ya yardım akışı yılda 2 milyar dolara düşmüştür. Bu oran on yıl öncesine göre düşük bir orandır. Borç iptali ve telafisi konusundaki ihtiyacın sürekli olarak vurgulanmasına rağmen Ağır Borçlu Fakir Ülkeler (HIPC) ile yaşanan başlangıçtaki deneyimler, onun yapacağı yardımdan yararlanmak için ülkelerin uymak zorunda olduğu kısıtlayıcı koşulların kapsamı dolayısıyla oldukça hyal kırıcı olmuştur. Hükümet şunları yerine getirmelidirler:

*Jubilee 2000 Kampanyasında dünyanın en fakir ülkeleri borçlarının hafifletilmesi ve bu konuda gerçek anlamda rahatlama sağlanması açısından önerilen HIPC girişiminin geliştirilmesi.

*Borç ödemelerinin azaltılması sonucunda elde kalan paranın istihdam yaratma programları, sağlık temel eğitim, yoksulluğun azaltılması ve çevrenin korunması gibi konularda harcanmasının sağlanması.

*Başlıca mal ihracatına daha az bağımlı kılmak ve bu malları kendilerinin işletme ve dönüştürme kapasitelerini artırmak amacıyla LCD’leri başlıca mal ihracat kazançlarında daha daha istikrarlı bir şekilde temin etmek için mali yardım artırılması.

*Sivil savaş ve sınır tartışmalarına barışçıl çözümlerin sağlanması.

YAPISAL DÜZENLEME PROGRAMLARI İÇİN SOSYAL HEDEFLER:

Taahhüt: 8

“Yapısal düzenleme programları üzerinde anlaşmaya varıldığında, bunların; fakirliği yok etmesini tam ve üretken istihdamı geliştirmesini, ve sosyal gelişim hedeflerini de almasını içine sağlamayı taahhüt ediyoruz.”

1998’de Dünya Bankası projelerinin sadece %30 toplumsal değerlendirme içeriyordu. Fakat ekonomik kriz, IMF ve Dünya Bankası’nın uyguladığı yapısal düzenleme programlarının çok büyük çapta eleştirilmesine neden oldu.

ICFTU (Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu) hükümetlerin şunları yerine getirmesi gerektiğine inanmaktadır:

- * IMF ve Dünya Bankası’nın reformu
- * Başarılı yönetimin yapısal düzenleme programlarıyla birleştirilmesi
- * Yapısal düzenleme programlarında, insan haklarına ve uluslararası düzeyde kabul gören iş standartlarına saygıyı dahil etme.

- * OECD (İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) Kalkınma Yardımcı Komisyonun katılımcı kalkınma üzerine tavsiyelerinde belirtildiği gibi, sosyal ortaklar ve sivil toplumun diğer unsurları ile önceden istişare yapmasına
- * Sivil savaş ve sınır tartışmalarına barışçıl çözümler getiren görüşmelerin sağlanması.

Taahhüt: 9

“Zirvenin hedeflerini uluslararası işbirliği yoluyla gerçekleştirebilmesi için, toplumsal gelişmeye ayrılan kaynakları belirgin bir şekilde artırmayı ve/veya daha yararlı bir şekilde kullanmayı taahhüt ediyoruz.”

Yardımlar düşmeyi devam etmektedir. Bağış yapan ülkelerin gayri safi net hasılası oranında kalarak, 1970 ve 1980’ lerdeki seviyesinden oldukça aşağılara düşmüş ve hatta 1970 yılında Birleşmiş Milletler tarafından benimsenen yüzde 0,7’ lik hedefin bile altına düşmüştür.

Hükümetler şunları yerine getirmelidirler:

- * Sanayileşmiş ülkelere, kalkınmakta olan ülkeler için kalkınma ve mali destek amaçlı yeni kaynaklar belirleyerek, yoksulluğu ortadan kaldırmaya çalışmak, toplumsal programlar geliştirmek ve özel ve kamu sektöründeki borçların yeniden yapılanmasını sağlamak.
- * Doğal afetlerden zarar görmüş ülkelerin borçlarının hafifletilmesi ya da iptli.
- * 20/20 oranını koruyup, ulusal bütçenin yüzde 20’ sinin toplumsal gelişmeye ayrılması.
- * Yetersiz ulusal kaynakların kullanımı için önceliklere dair genel bir mutabakat sağlamak için geniş kapsamlı istişare tesis etmek.
- * Yerel kaynakların askeriyein kullanımından alınıp hizmet sektörüne yeniden yönlendirilmesi.
- * Her bir bağış yapan ülke için önümüzdeki beş yılın her biri için yardıma tahsis ettiği GNP’ sinin (gayri safi net hasıla) oranını artırmak için hedefler belirlemek suretiyle ODA’ daki (Resmi Kalkınma Yardımı) mevcut düşüşü tersine çevirmek amacıyla anlaşma yapmak.

TOPLUMSAL GELİŞME İÇİN KURUMSAL BİR YAPI OLUŞTURMAK

Taahhüt: 10

“Birleşmiş Milletler ve diğer çok taraflı kurumlar aracılığıyla hep birlikte, toplumsal gelişme için uluslar arası, bölgesel ve alt-bölgesel işbirliği taahhüt ediyoruz.”

- Hükümetler şunları yerine getirmelidir:

- * ILO ve WHO (Dünya Ticaret Örgütü) arasındaki işbirliğini güçlendirmek için pratik tedbirler alınmalıdır.
- * Toplumsal kalkınmaya yönelik inisiyatifleri koordine etmek için ILO’ yu BM’ nin çabalarının ön sıralarına koymak.
- * Özellikle IMF, Dünya Bankası ve Dünya ticaret Örgütü dahil, dünya ekonomi politikalarının karar verme mekanizmasında artan bir roü olan BM ECOSOC sistemi için yeni bir meşrutiyyetin resmileştirilmesi ve yerel seviyede Asya Pasifik İktisadi İşbirliği (APEC), Güney Doğu asya Ülkeleri Birliği (asea), Avrupa Birliği, Mercosur ve Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC) gibi bölgesel ekonomik kuruluşlar ile ilişkilerin geliştirilmesi.

KÜRESELLEŞMEYE TOPLUMSAL BİR BOYUT KAZANDIRMAK

Anahtar Fırsatlar:

Dünya çapında yayılmış olan kriz, ekonomik kalkınma ve karar verme mekanizmalarının piyasa kuvvetleri tarafından şekillendirilmesine izin verme tehlikesini vurgulamaktadır.

Bu konuda hükümetler üstlerine düşen sorumlulukları gözden geçirmelidirler. 2000 yılı Haziran ayındaki özel oturumlar insanlar üzerinde odaklanan bir kalkınma modelinde yeniden ısrar edilmesi olanağını vermektedir. Bu yapı Birleşmiş Milletler'e 21. Yüzyılda tüm insanların isteklerine cevap verecek küresel ekonomi ve küresel toplumu tanımlamak için liderlik rolü vermelidir.

KISIM II

IMF VE DÜNYA BANKASI'NIN REFORMU BİR DÖNÜM NOKTASINDA KÜRESEL EKONOMİ Mİ?

İyileşme belirtileri artık reforma kayıtsız kalmaya sebep olmaktadır. Siyasi, ekonomik ve teknolojik güçler, tehlikeli bir biçimde düzensiz ve istikrarsız bir global ekonomi üretmişler ve bunun içinde global sermayenin gücü, işçi ve demokratik hükümetler pahasına müthiş artmıştır.

Dünya ekonomisini iyileştirmek için beklenen umutlar artık kırılgan durumda. Amerika Birleşik Devletlerindeki sürekli büyüme, Bağımsız Devletler Topluluğunun (CIS)çoğunda derin gerileme ve Latin Amerika, Asya, Afrika ve Avrupa'daki durgunluk ve hayal kırıcı büyüme ile keskin bir şekilde çelişmektedir. Krizin başladığı Asya'da şartların daha kötüye gitmediğinin sinyalleri, şımarıklığa neden olmamalıdır. IMF ve diğer kuruluşlar, yaptıkları bildirilerde kriz dolayısıyla meydana gelen gerilemenin ortaya çıkan büyüklüğünü görmezden gelmektedirler. Sendikalar sürekli bir şekilde gelecekte meydana gelebilecek gerileme riskini azaltmak, ekonomideki iyileştirmeyi hızlandırmak ve uluslararası ekonomik ve sosyal sistemi düzeltmek için hükümetler tarafından daha güçlü tedbirlerin almak konusunda bir anlaşmaya varmak amacıyla çağrıda bulunmaktadır.

TOPLUMSAL UÇURUMLARIN GİDEREK BÜYÜMESİNİN YARATTIĞI TEHLİKELER:

Bu reform önlemleri; globalleşme sürecine daha güçlü bir toplumsal boyutun kazandırılması, kalkınmakta olan ve geçiş ülkelerindeki iyileşmeyi teşvik eden düzensiz finansal piyasaların gelip geçiciliğini azaltılması ve Japonya ile Avrupa'daki büyümenin güçlendirilmesi konularını kapsamalıdır.

Kriz, ülkelerin kendi içlerinde ve ülkeler arasında giderek büyüyen sosyal uçurumun varlığına dikkat çekmektedir. Artan milletlerarası ticaret ve yatırım, dünyanın en fakir insanları için istihdamın artması ve yaşam standartlarının yükselmesi demektir.

Tabi ancak devlet politikaları gelirin ve paranın sistemli bir şekilde değerlendirilmesini sağlayacak programlar ve kurumlar oluştururlarsa.

Hükümetlerin global gelişimi katlanılabilir hale getirmek için uluslararası bir çatı oluşturmak gibi sorumlulukları bulunmaktadır. Hükümetler işverenler ve işçi sendikalarıyla birlikte hareket ederek, hızla değişen dünyada piyasa güçlerini denetim altına alarak, sürekli dengeli tutmaları ve çalışan kadın ve erkeklerin ücretli istihdamını sağlamaları gerekmektedir.

ULUSLAR ARASI EKONOMİK VE MALİ SİSTEMİ TOPLUMSAL BOYUTLARI:

Geniş Çapta Politik Birlik Gerekmemektedir:

Uluslar arası mali piyasalarda kararsızlık ve şiddet hükümetlerin toplumsal gelişme için uygun politika uygulamalarına engel olmaktadır. Diğer taraftan, sosyal gerilimlerdeki artış ve çatışmalar, finans piyasalarına sürekli kalkınma için gerekli olan istikrarı amaçlayan çalışmaları benzer şekilde zayıflatmaktadır.

Asya krizinin bizlere verdiği önemli bir ders, Maliye Bakanlıklarının ve Merkez Bankalarının reform için geniş bir siyasi mutabakatı sağlamadan, sorunları kendiliğinden çözümleyememesidir. Ulusal bazda hükümetin IMF, Dünya Bankası, ILO ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) gibi uluslar arası kuruluşlar aracılığıyla yapacağı işler için temel esaslar üzerinde mutabakat sağlanması oldukça önemlidir.

KRİZİ ÖNLEMEK VE DENGELİ KALKINMAYI SAĞLAMAK İÇİN MEKANİZMALAR:

Toplumsal Öncelikler İsteği Artırmak İçin IMF ve Dünya Bankası'nın Rolünü Tekrar Düşünmek Gerekir:

Şimdiki sistem kriz yönetimine bağlıdır. Krizi önlemek için uygun mekanizmalar, özellikle de IMF ve Dünya Bankası'nın denetim mekanizmaları ve politik diyaloglar güçlendirilmelidir.

Etkin kriz önleme programı hükümetin, finansal piyasa düzenlemesi ve sosyal politika üzerine uluslararası standartlara dayalı yıllık raporlar yayımlamasını gerektirir. Bu tür raporlar, hükümetler arasında ulusal çapta gerçekleşen görüşmelerin sonuçlarına dayandırılmalıdır. Bu raporların hazırlanması ise bir grup uluslararası uzman tarafından gerçekleştirilmelidir.

DIYALOG İÇİN YENİ AJANDA:

IMF ve Dünya Bankası politik tavsiyelerinin, üye hükümetlerle ve sivil toplum örgütleriyle olan ilişkilerinin içeriğini yeniden incelemelidirler. Her iki kuruluş da krizden en fazla etkilenen ülkelerde iyileşmeyi hızlandırabilmek için daha yüksek bir fona ihtiyaçları vardır. Yeni bir mimari için siyasi destek, onun sadece büyük uluslararası bankalar ve diğer özel finansal kuruluşlar için ikna edici piyasa koşulları olarak değil de, toplumsal krizlere ikna edici bir yanıt olarak görülmesine bağlıdır. Eğer toplumsal politika rehberleri sadece bir dizi artan finansal piyasa reformlarına "yumuşak" ilave olursa, paketin tümü siyasi güvenilirlikten yoksun olur.

Dahası, geçmişteki politik başarısızlıkların yükünü omuzlamak zorunda kalan politikacıların gelecekte yapılacak reform ve yeniden yapılandırmada seslerinin duyulmasını sağlamak için politika oluşturmada ulusal ve uluslar arası düzeyde daha geniş katılımlı bir politika anlayış benimsemelidirler.

TOPLUMSAL KORUMA VE YOKSULLUK ORANININ AZALTILMASI

IMF ve Dünya Bankası ILO gibi diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak aşağıdaki toplumsal unsurları hükümetlerle olan görüşmelerine dahil etmelidirler.

- * Geniş bir sistem olan sosyal güvenlik ağının geliştirilmesini amaçlayan hükümet programlarının gözden geçirilmesi.
- * Özellikle kız çocuklarının temel eğitim imkanlarından yararlanmasını amaçlayan ve temel sağlık hizmetlerinden herkesin yararlanmasını sağlayan programların desteklenmesi.
- * Mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi, iş bulma kurumlarının artırılması, ayrımcılığın önlenmesi konusunda hükümetlerin program geliştirmeleri ve çocuk işçiliğin ortadan kaldırılması için stratejilerin geliştirilmesi.
- * Ekonomik ve sosyal politikaların geliştirilmesi ve uygulanmasında işveren organizasyonlarının, işçi sendikalarının ve diğer sivil toplum kuruluşlarının katılımı.
- * Özelleştirme, mevzuatların değiştirilmesi, ticari liberalleşmeye kontrolsüz açılma ve yabancı yatırım gibi yapısal düzenlemeye dair iktisadi politik a reçetelerinin temelden değiştirilmesi gerekir.

TOPLUMSAL KAPSAMA KALKINMA İÇİN YENİ BİR ÇERÇEVE TEMEL HEDEFİ

TOPLUMSAL KAPSAMA İÇİN YENİ YOLLAR AÇAN İŞ DÜNYASINA ODAKLAŞMA

Toplumsal kapsama ulaşmak, genellikle hariçten veya kısmen hariçten bir ses veren özel ve kamu kurumları inşa etme işlevini ölçer. İstihdam yaratmak için oluşturulan resmi ve gayri resmi sektöre ait kuruluşlar toplumsal kalkınma için özellikle önemlidirler ve odak noktasını oluştururlar. Bu perspektifte çalışma mevzuatına ilişkin standartlar insanların kendi organizasyonlarını kurmalarını ya da kendilerinin istedikleri organizasyonlara katılmalarını ve toplum dışında kalmayla mücadele etmelerini sağlamaktadır.

İŞYERİNDE TEMEL İNSAN HAKLARI ÜZERİNDE GİRİŞİM:

Çalışma mevzuatına ilişkin standartlara göre toplumsal politika Kopenhag Zirvesinde kabul edilen ilkelere ve ILO Deklarasyonu'nda yer alan ilkelere dayandırılmalıdır. Bu esaslara geniş kapsamlı sosyal diyaloga önem vermesi ve temsili kuruluşlar aracılığıyla ifade edilen görüşlerle insanlara saygılı olarak muamele etmesi gerekir.

FAKİRİN SESİ DUYULACAKSA TOPLUM HÜRRIYETİ HAYATİ DERECEDE ÖNEMLİDİR

İlkelerin amacı toplumsal gelişmeyi geniş bir tabana yaymaktır. Derneklerin özgürlüğü toplumun zenginleşmesi açısından özellikle önemlidir. Sosyal kalkınma sürecinin dar kapsamlı olarak kaldığı durumlarda, büyümenin getirdiği faydaları daha eşit olarak paylaşmak için bir çerçeve oluşturmak yerine güç ve kaynakları elde tutmak için hareket eden kurulu grupları yaralar. Bu Asya krizinin nedenlerinden biridir. Fakirliği azaltmayı amaçlayarak vergi ödeyenlerin paralarının bağış yapan ülkelerde güven oluşturduğu ve de dengelediği Kopenhag Kriterlerine dayalı esaslara uyulması gereklidir. Gereken yaklaşım şunu göstermektedir; uluslar arası kuruluşlarla işbirliği içindeki hükümetler toplumsal gelişmeyi desteklemek için küreselleşme sürecini şekillendirmek istemektedirler. İşçi sendikaları bu stratejiyi geriletmeye hazırdırlar. Böyle bir çerçeve olmadan, küreselleşme eşitsizliği hem ulusal hem de uluslar arası düzeyde artmaya devam edecektir.

27- IMF ve Dünya Bankası, ILO' nun kalkınma çalışmasını desteklemek ve çalışma mevzuatına ilişkin standartlara saygıyı göz ardı edebilecek herhangi bir girişimden kaçınmak üzere politika ve programlarının tasarımına özel önem göstermelidirler. Düzenli olarak kendi ülkelerindeki ve uluslararası düzeydeki işveren örgütleriyle ve işçi sendikalarıyla görüşmeler yapmalıdırlar.

ULUSLARARASI FİNANS PİYASASI MEVZUATI

Asya krizi yeni bir düzenlemeye gerek olduğunu vurgularken uluslar arası finans sistemlerinin ve de Basle Komitesi' nin etkili teftiş konusundaki ana ilkelerinin etkisi oldu. Uzun vadeli gelişimi yeniden sağlamak için hükümetlerin uluslar arası finans kurumlar ağı aracılığıyla global piyasaları yönettiği yolları temel olarak yeniden yapılandırması gerekmektedir.

FINANSAL REFORM HAKKINDA TARTIŞMA AÇILMASI:

Finans piyasası reformu hakkındaki görüşmeler sınırlı sayıda saçkin bir grup tarafından kapalı kapılar ardında gerçekleşti. Fakat konu bu şekilde değerlendirilmek için çok önemliydi ve bu şekilde olması uygun değildi. Öncelikli olarak hükümetlerin, etkin bir uluslararası mevzuat çerçevesi ve yeni finansal düzen tesis etmek amacıyla, gerekli kurumsal ve politika değişikliklerine dair raporlar vermek üzere geniş kapsamlı, bağımsız bir uluslararası komisyon kurması gerekir. İlk adım olarak G-7 ülkeleri tarafından oluşturulan Finansal İstikrar Forumunun açık oturumlar ve istişareler yapması gerekir. Aşağıdaki hususlara en kısa zamanda karar verilmesi gerekir:

- * Geniş, uzun vadeli cari hesap açığını ve fazlasını gidermenin yanında, daha istikrarlı pariteler üretmek amacıyla, Dolar, Yen ve Euro gibi döviz türlerinde ortaya çıkan kambiyo rezerv blokları arasındaki mali ve para politikası koordinasyonu;
- * Devletlerin yerel makro-ekonomik faizler ve sosyal istikrardaki kıza vadeli yabancı sermaye giriş ve çıkışlarını kontrol etme haklarının tanınmasını;
- * Sermaye rezerv standartlarını karşılayan finansal piyasa ihtiyati mevzuat için bağlayıcı uluslar arası standartlar geliştirmek, kısa vadeli döviz kuru ifşa kontrolünü sınırlamak ve kendi üzerine inşa edilen türev ticareti ve diğer kaldıracağı yatırımların tasdiki;
- * Bankacılık sisteminin şeffaflaştırılması ve etkin gizlilik kriterleri ile bağlanması;
- * Kur akışı, özel borçlar ve rezervlere dair geliştirilmiş bilgiler;
- * Kambiyo işlemlerinin uluslararası vergilendirilmesi.

Afrika'nın Kalkınması İçin Borçların İndirgenmesi

Fakirliğin azaltılması için borçların süresini uzatmak ve kaynaklar yaratmak, borç yükü başta Afrika olmak üzere düşük gelir seviyesine sahip olan tüm ülkelerde fakirliği ortadan kaldırma hayallerini suya düşüren ve kalkınmayı engelleyen kritik bir faktördür. Kalkınmaya yönelik yeni yaklaşımların, net bir şekilde, aşırı borç yükünün yoksulluğu giderme şansını negatif olarak etkileyeceğini benimsemesi gerekir. Yoksul ülkeler için zamanında ve kapsamlı borç hafifletme hedeflerinin politika çerçevesi içine alınması gerekir.

Birbiriyle bağlantılı olan borç ve yoksulluk tuzağı

HIPC inisiyatifi bütün alacaklıları da içine alan, borç yükünü hafifletmek ve borç ödeme programını yeniden düzenlemek için ortaya konan bir düzenlemeyle oldukça kapsamlı durumdadır. Fakat bunu bazı hatalar takip etmiştir. Daha milenyumun başlarında yoksul ülkeler için borç iptalini hedefleyen böyle bir stratejinin gerçekleştirilmesi için yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Uygulanması zor olan bu prosedürde bazı reformlar yapılmalıdır

Prosedür uzun ve karmaşıktır. Bu uygulamadan yararlanmaya ihtiyacı olan ülkelerin borç rahatlamasından yararlanmaya hak kazanabilmeleri için birçok şartı yerine getirmeleri gerekmektedir. Aksi takdirde bu uygulamanın hayata geçirilmesi için gerekli olan uzmanların onayını almak yıllar alabilir.

Borç Rahatlaması Sağlanması İçin ICFTU'nun Önerileri :

Borç ödemelerinin alt Sahra'daki Afrika ülkelerindeki dövizin bir çeyreğinden üçte bire kadar varan miktarını alıp götürdüğü tahmin edilmektedir. Birçok ülkede zamanında ödenmemiş borçlar birikmiştir ve tehlike sinyalleri vermektedir. Çoğu zaman ülkeler gecikmiş borçlarını ödeyebilmek için dolar borcu almak zorunda kalmaktadırlar. Bu da borcu borçla ödemek olduğundan o ülke insanını daha da yoksullaştırmaktadır.

HIPC inisiyatifinin ışığı altında, ICFTU şunları gerekli görmektedir:

--Borç rahatlamasına karar verilmesi için beklenen sürenin kısaltılması;

--IMF tarafından ağır şartlarla verilen borçların bir ülkenin makro ekonomik politikaları uygulamadaki süregelen performansı olarak değerlendirilmemelidir.

--Kriz yaşayan ya da ciddi şekilde borçlanmanın var olduğu ülkelerde toplumsal rahatlamayı sağlamak için sert önlemlerin makul ölçüde yumuşatılması ve geçici finans kaynaklarının acil şekilde kullanılması gerekmektedir.

Gelecekteki borç problemlerini önlemek için :

Taahhütlerle bağlantılı ve insan merkezli kalkınma sağlayan, yoksulluğu ortadan kaldırmak, sağlık ve eğitime bütçe ayırmak, sosyal güvenliği sağlamak, istihdamı geliştirmek ve uluslararası çalışma mevzuatına uygun standartları yakalamak için önceliklerin bu konulara verildiği bir toplumsal politika yaratmak gerekmektedir. Uluslararası çalışma mevzuatına uygun standartların gerçekleşmesi açısından gerekli olan istikrarlı endüstriyel ilişkiler kurulması veya geliştirilmesi için ILO'nun teknik yardım mekanizması kullanılmalıdır. Bunlar, uzun vadede borçlanmanın olmayacağı bir ekonomik ve sosyal politika sağlanması için; borçlular açısından, şeffaflığa, açıklığa, iyi yönetim ilkelerine ve devam eden taahhütlere dayalı olmalıdır.

Toplumsal Eylem Planlarıyla Gelişme ve Kalkınmayı Desteklemek

Asya'da toplumsal iyileşmeyi sağlamak için esaslar

Asya ve Latin Amerika'daki gelişmekte olan ülkeler, iç talebi geliştirmenin ve büyüme sağlamanın yollarını bilmelidirler. IMF ile ortak saptanan istikrar programları şu konulara odaklanmalıdır:

--Eğitim ve sağlık bütçelerini korumak;

--Sosyal güvenlik ağını geliştirmek;

--İstihdam ağırlıklı kamu işlerini desteklemek ve eğitim ve iş arama programlarını geliştirmek;

--Temel gıda ihtiyaçlarının fiyatlarında artışa engel olmak ve asgari ücretin alım gücünü yükseltmek;

--Endüstriyel ilişkiler sisteminin kurumlarını oluşturmak ve uyumlaştırma politikalarına desteği artırmak için üçlü diyalogu geliştirmek;

--Uluslararası bankalarla çalışarak borçların indirgenmesi, tahsil edilmesi imkansız borçların silinmesi ve yeniden planlanmasını sağlamak ve böylece üretken işyerlerinin daha iyiye gitmesi, istihdamın artması ve birikmiş borçların silinmesine olanak tanımak.

Sosyal bölünmelerin kökeninde Latin Amerika Krizi Vardır

1998-1999 yıllarında krizin Latin Amerika'ya sıçramasının ana nedeni bölgedeki sürekli ve ciddi boyutlardaki gelir eşitsizliğidir. Brezilya'da % 10 civarındaki zengin insanlar tüm nüfusun gelirinin % 50'sine sahiptirler. Bunun yanında % 50 civarındaki fakir insanlar ise tüm gelirin sadece %10'una sahiptirler. Katı Ortodoks politikaları bu eşitsizliği daha da kötü duruma getirecek ve finansal istikrarsızlığın temelinde yatan sosyal ve politik gerilimleri daha da artıracaktır. Latin Amerika'da, ortaya çıkan yeni pazarlardaki yatırımcılar yüzünden işsizlik ve eksik istihdamın körüklendiği küresel geri çekilme yaşanmaktadır.

Latin Amerika'da öncelikler şu konulara verilmelidir:

--Yeni oluşan piyasalar yüzünden sermayenin yok olması tehdidi ile karşı karşıya olan ülkelerdeki döviz rezervlerini desteklemek amacıyla büyük çapta uluslararası fonlar oluşturmak;

--IMF desteğini artırmak;

--Toplumsal kalkınmayı sağlamak için yapısal uyum programlarının reformu.

Borçların Yeniden Yapılandırılmasında Özel Sektörün Girişimi:

Asya girişiminin finansal temelini genişletmek ve yeni sosyal güvenlik sistemi oluşturmak için sermaye oluşturmak:

Birçok Asya ülkesinde borçların yeniden yapılandırılmasında özel sektörün girişi önemli bir konudur. Toplumsal eylem planı tüketicinin yeniden güvenini kazanmasına ve bölgesel piyasaların iyileşmesine katkı sağlayacaktır. Fakat finansal canlılık oluşturmak da oldukça önemlidir. Kısıtlı sermaye ile uluslararası kaynaklardan ağır banka borçları almak birçok şirketi yüksek faizli borçları ödemeye zorlamaktadır. Bu sıkıntıların üstesinden gelebilmek için yeni sermaye akışını Asya şirketlerine akıtacak ve aşırı borçlanmayı önleyecek uluslararası bir fon kurulmalıdır.

Aynı zamanda Asya hükümetleri işveren, işçi ve hükümet tarafından finanse edilen, emeklilik, hastalık ve işsizliği de kapsayan sosyal güvenlik fonları oluşturmalıdır. Fon belli başlı şirketler için beş yıldan on yıla kadar bir süre için finansal ve toplumsal yeniden yapılanma planlarını kapsayacaktır. Sosyal güvenlik fonları kullanıma hazır hale geldiğinden ve yeniden yapılanma programları uygulandığından, uluslararası fonun sahip olduğu hisseler sosyal güvenlik fonlarının kapital bazını güçlendirmek ve sosyal güvenlik fonunu geri ödemek için kullanılacaktır.

Piyasa reformlarındaki hatadan kaynaklanan ücret ödeme krizi:

Yoksulluğa yol açan ve uzun süredir devam eden gerileme dönemi kaygı vericidir. Bu ülkelerde ücretlerin ve emekli maaşlarının ödenmemesi büyük çapta rastlanan bir durumdur. Temel ekonomik kurumların zayıflığı, sahtecilik, karmaşa ve spekülasyona kapalı bir zemin yaratmıştır.

Enflasyona ve giderek artan gerilemeye karşı ICFTU özel ve kamu alacaklılarına ve Rus yetkililerine yabancı borcu Rus şirketlerinde hisseye çevirmek için uluslararası bir fon kurmalarını önermektedir. Böylece Rusya'da ve diğer geçiş ülkelerinde uzun süreli bir rahatlama yaşanacaktır.

Program aktif olarak sendikaları da içine almak zorundadır. Bununla birlikte, uluslararası toplum Rusya'da ve diğer geçiş ülkelerinde sosyal diyalog ve toplu sözleşme sürecini hayata geçirecek ve kurumsal kalkınmayı destekleyen ILO yönetiminde bir programı desteklemelidir. Reform için gerekli toplumsal boyutu oluştururken işveren örgütlerinin ve sendikaların temsilcileri hükümetin her düzeyde gerçek ortakları olacaklardır.

Artan Küresel Talep ve Diyalog Yoluyla İstihdamın Geliştirilmesi:

Güçlü Endüstriyel İlişkiler Üzerine Kurulu Toplumsal Bütünlük Rekabeti Artırmaktadır

Sürekli olan talep artışını istihdam artışına dönüştürebilmek için koşullara ayak uydurabilen emek piyasaları geliştirmek ve değişim için işçilerin donanımını sağlamak gereklidir. Birçok ülkede kapsamlı olmayan emek piyasası düzensizleştirilmesi, sendikal hareketin zayıflaması, ücret pazarlığının yok olması, işçi istihdamının korunmasının engellenmesi ve işsizlerin cezalandırılması ile aynı anlama gelmektedir. Anlaşıldığı gibi olması gereken bu değildir ve yeni bir yaklaşım gerekmektedir. Küresel ekonomide rekabet avantajı güçlü toplumsal bütünlüğü olan ülkelerin lehine gerçekleşecektir. Gelişen ve gelişmekte olan en başarılı ülkeler, toplumun güvenlik ve itibar için oluşturduğu baskı ile, esnekliğin ve dinamizmin yarattığı piyasa baskılarını dengeleyebilen ülkelerdir. İnsanlar istihdam ve ekonomik kalkınma için kendi şartlarını ortaya koyma hakkına sahip olmalıdırlar.

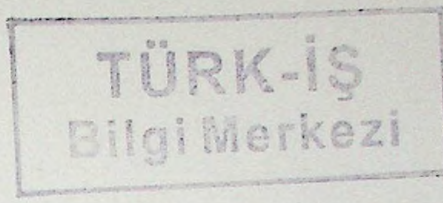
İdeal iş için savunulan ortak görüş

Birçok ülkede sendikalar, bu görüşü savunan hükümetlerle ve iş adamlarıyla anlaşma yapmaya hazırdırlar. Potansiyel anlaşma sağlanabilmesi için:

--Ömür boyu eğitimi yaşam gerçeği haline getirmek,

--Yapılan işin ücretlendirilmesi,

--Riskli bölgeleri ve grupları destekleyecek aktif emek piyasası programları oluşturmak,

--Gençlerin ve kadınların emek piyasasına entegrasyonunu sağlamak,

--Yeni iş örgütleri oluşturmak ve bunları yeni teknolojik değişimlerle kombine etmek.

Avrupa'da ve Japonya'da gelişmeyi sağlamak

Avrupa'da gelişme ve yeni işlerin ortaya çıkması faiz oranlarının düşmesine bağlıdır. Avrupa'da hem Merkez Bankaları'nın hem de Ekonomi Bakanlarının talep artışı destekleme şansları ve imkanları bulunmaktadır.

Bu, üretimi artırmak ve yapısal zayıflıkları ortadan kaldırmak için altyapı yatırım programlarının hedeflenen büyümesi ile desteklenmelidir. Japonya'da iç talebi harekete geçirmek için radikal eylem gerekmektedir.

Ticarete yeni yaklaşım ve ticari gerilimi ortadan kaldırmak için gerekli olan büyüme

Dünya ticaretinin durumu Aralık ayında Seattle'da gerçekleşen Bakanlar düzeyinde 3. Dünya Ticaret Örgütü Konferansında alınan kararlar sonucunda endişe verici ticari gerilimlere yol açtı. Durum küresel ekonomide gittikçe büyüyen bir dengesizlik oluşturuyor. Bu dengesizliğin en çok göze batan tarafı ticaret ve uluslararası çalışma mevzuatına uygun standartlar arasındaki bağlantıdır ki bu gelecek görüşmelerde ayrıca ele alınacaktır. Dünya Ticaret Örgütü (WTO) Konferansı'nın sonunda bir karara varılamamasının pek çok nedenleri bulunmaktadır; toplumsal ve çevreyle ilgili problemler, gelişmekte olan ülkelerin müdahalesi, WTO Konferansı'nın prosedürünün şeffaflıktan yoksun olması gibi. Çalışma standartları da dahil olmak üzere WTO'nun yukarıda bahsettiğimiz konularda nasıl bir tavır alacağı henüz kararlaştırılmamıştır. Ticaret ve uluslararası çalışma mevzuatına ilişkin standartlar WTO görüşmelerinin çözüm bekleyen konularından birkaçıdır.

Ticaret ve Kalkınma İçin Yeni Bir Strateji :

Hükümeti her bakımdan etkileyen ticari politikalar

Dünya ticaretinin gelişmesi, 1995 yılına kadar ithalat-ihracat üzerine konulan vergilerle ve Ticaretle İlgili Genel Anlaşma (GATT) aracılığıyla üst üste gerçekleşen çok yönlü ticari görüşmeler sayesinde ve bunun akabinde de WTO aracılığıyla küresel pazarlara direkt ya da indirekt bağlı olarak mesleklerin sayısında düzenli şekilde bir artışa neden olmuştur. ICFTU ticari engellerin GATT ve WTO aracılığıyla azaltılması sürecini desteklemiştir. Fakat dış ticari engellerin azalması ve üretim, sermaye ve emek piyasalarının artan bir şekilde entegrasyonu, GATT ve WTO'nun ulusal politikalar ve uygulamalar üzerinde direkt etki yaratmasına imkan sağlamıştır. Önceden milli mesele olarak kabul edilen WTO kuralları şimdi birçok alanda etkisini göstermektedir.

Çok taraflı sistemlerin daha güçlü bir siyasal mandaya ihtiyaçları vardır

Ticaret politikası, büyük çapta, hükümet birimlerinin sorumluluklarını engellemektedir. Dahası enformasyon teknolojisinde yaşanan devrime bağlı olarak mal ve hizmet ticareti arasındaki farklılık aşırı derecede bulanıklaşmıştır. WTO' nun kurulması sonucunda ticaret bakanlarının politik sorumlulukları daha da önem kazanmıştır. Aldıkları kararlar parlamento ve halk tarafından daha dikkatli bir incelemeye tabi tutulmuştur. WTO , geniş çapta destek gören, herkese hitap eden çok taraflı kurallar tesis edebilmek için daha güçlü siyasal manda kurma gereği duyacaktır.

Ticari sistemin çözülme riski

Küresel ekonominin toplumsal boyuttan yoksun oluşu konusundaki ortak görüşe bağlı olarak WTO aracılığıyla ticaretin liberalleşmesi için desteklenmesi eskiden olduğundan çok daha zordur. Dünyanın çeşitli bölgelerinde meydana gelen gerileme döviz kurlarındaki şiddetli dalgalanma ve büyük ticari zararlar çok yönlü ticari sistemin çökme riskiyle karşı karşıya kalmasına sebep olmuştur. Talep ve kalkınma ümitleri özellikle gelişmekte olan ülkelerde olmak üzere dünya çapında artırılmalıdır.

Seattle Konferansı WTO'nun Toplumsal Kalkınma ve Çevre Konusunda Odaklanması Gereğini Ortaya Koymuştur

Bu başarısızlık, küreselleşme sonucunda baş gösteren giderek büyüyen dengesizliği yansıtmaktadır. Görüşmelerin bitmesi belki de küreselleşme konusunda yeni bir yaklaşımın doğması demek olabilir. WTO'nun yapması gereken ticaretin ve yatırımın toplumsal kalkınmaya nasıl hizmet edebileceğinin yollarını bulmaktır ve artık işçilerin hakları ne olursa olsun ihmal edilmemelidir. Eğer Seattle Konferansı'nda ticaret, kalkınma, çevre ve toplumsal konular hakkında bir uzlaşma sağlansaydı başarısızlık yaşanmazdı. Hatta küreselleşme konusunda sorumluluğu ve hassasiyeti olan bir araştırmanın başlangıcı olabilirdi.

Dünya Ticaret Sistemi, Uluslararası Çalışma Mevzuatına Uygun Standartları ve Gerçek Anlamda Kalkınmayı Gerçekleştirmelidir

Dünya Ticaret Örgütü sadece sınır kontrollerinin azaltılması konusunda değil aynı zamanda açık rekabeti engelleyen ulusal politika reformlarının azaltılması konusunda da yardımda bulunmaktadır. Bundan en fazla kar sağlayanlar çok uluslu şirketlerdir. ICFTU, ticaretin liberalleşmesi ve uluslararası çalışma mevzuatına uygun standartlar konusundaki ilişkiyi hem WTO hem de ILO'nun gündemine yerleştirmek için kampanyalar yürütmüştür. Ticaretin liberalleşmesi sonucunda serbest kalan rekabet baskısının yoğunluğunun önlenmesi konusundaki ciddi diyalogların avantajları, hem sanayileşmiş hem de gelişmekte olan ülkelerin hükümetlerinin temel insan haklarının işyerlerinde nasıl ihlal edildiğini görmeleri olmuştur. Bundan sonra atılacak adım, güçlü emek çalışmalarının, ticaret politikaları için çok daha güçlü kalkınma odağı ve ticaret sistemini etkili eyleme dönüştüren çok taraflı kural arasındaki bağı açıklayan bir forum üzerinde anlaşmaktır.

ULUSLARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ STANDARTLARI VE ULUSLAR ARASI TİCARET ARASINDAKİ İLİŞKİ

Ticaret Politikaları İşçi Haklarını Göz Ardı Etmemelidir

WTO üyeleri Bakanlar düzeyindeki 1. konferanslarında uluslararası çalışma standartlarını dikkate alacaklarına dair taahhütte bulundular. Çalışma ve yaşam standartlarını geliştirmeye çalışan gelişmekte olan ülkeler, hükümetleri işçi haklarını hiçe sayan devletler tarafından dünya pazarlarında sürekli sömürülmektedirler. İhracat proses

alanlarında çalışanlar genellikle genç ve örgütlü olmayan kadın işçilerdir. Sendikal hakları olmayan bu işçileri çalıştırmak yatırımcılar için adeta ödüldür. Uluslararası çalışma mevzuatına uygun standartlar ölçsüz rekabeti ve sömürüyü önleyecektir.

Uygun Çalışma Standartları Ticareti de Geliştirecektir

Çalışma standartlarının kötüye kullanılması açık ticari sistemde potansiyel karların dağılımına engel olur. Dahası, işçi haklarının geliştirilmesi üretimin artmasına ve eşit gelir dağılımına, bunun sonucunda da yerli üretimin canlanması ve daha hızlı ekonomik kalkınmayı sağlayacaktır. WTO tarafından acilen yapılması gerekli olan, uygulanması gerekli çalışma standartlarını somut eyleme dönüştürebilmek için ILO'nun uluslararası platformda kabul görmüş standartlarını destekleyerek birtakım pratik adımlar atmaktır.

Kurumsal Konular

Tüm ulusal ve uluslararası düzeylerde ticaret politikalarının emek, toplumsal politika, çevre, kadın hakları, yabancı direkt yatırım (FDI) ve emek faaliyetleriyle sıkı bir işbirliği içinde bulunması gereklidir. ILO ve diğer Birleşmiş Milletler kuruluşları özellikle de Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), WHO, UNDP ve Birleşmiş Milletler Kadını Kalkındırma Fonu (UNIFEM) WTO'nun yapısında etkili rol oynayabilmek için gözlemci olarak görev yapmaları gerekmektedir.

WTO, Yeni ILO Deklarasyonunun Takipçisi Olan Bir Sistemin Parçası Olmalıdır

Uluslararası sendikacılık hareketi; WTO'nun, işçi hakları açısından uluslararası çalışma mevzuatı standartlarını kapsamı içine alması gerektiğine inanmaktadır. Kopenhag Zirvesi ve Birleşmiş Milletler Beijing+4 Dünya Kadın Konferansı uluslararası çalışma standartlarının önemini vurgulamışlardır.

Gelişmekte Olan Ülkelerde İşçilere Ticaretten Fayda Sağlayabilmeleri İçin Yardım Etmek

İşçi haklarını kapsayan madde, özellikle gelişmekte olan, çalışma ve yaşam standartlarını geliştirmeye çalışan, ticaretin ve yatırımın liberalleşmesinin sınırlanmamış sürecinden en

fazla zarar gören ülkeler için çok önemlidir. Tüm dünyanın uluslararası çalışma standartlarını taahhüt etmesi, ticaretin karının ülkeler içinde ve arasında daha adil bir şekilde dağılımını sağlayacaktır. Sömürünün en kötü şeklinin ortadan kalkmasına yardımcı olacaktır. Ayrıca sendikaların gerekli çalışma şartları ve ücretler için toplu pazarlık yapma imkanına sahip olmasını sağlayacaktır.

Bu, çok uluslu şirketler tarafından yabancı yatırımın süreklilik kazandığı bir sürece girmesini ve ev sahibi ülkelerin daha fazla kar etmelerini sağlayacaktır. Üretim ve ticari performans yükseldikçe, ücretlerde alım gücü artacak ve böylece dünya ticareti gelişecektir.

Çalışma Standartlarının Yükseltilmesi İçin Uluslararası Fon

Hükümetlerin temel çalışma standartlarını uygulayabilmeleri için ILO ile koordineli olarak bir uluslararası fon oluşturmaları gerekmektedir. Bu çabayı desteklemek için ticari olarak özendirici olan her şey kullanılmalıdır. Eğer bir hükümet gerekli uygulamaları gerçekleştiremez ve zorunlulukları yerine getiremezse o zaman ticari disiplin mekanizmaları devreye girmelidir.

Dünya Ticaret Sisteminde Çalışma Standartlarını Yükseltmek İçin Atılacak Adımlar

İlk adım olarak WTO resmi ve sürekliliği olan bir çalışma grubu oluşturmalıdır ya da o yapıda bir organ oluşturmalı ve aşağıdaki koşulları kapsamalıdır:

--Bu, çalışma standartları konusunda Singapur Deklarasyonunun takibi olmalıdır ve bu yüzden de WTO Genel Konseyi'ne WTO prosedürlerini, mekanizmalarını ve düzenlemelerini içeren tavsiye kararları önerileriyle geri rapor edilmelidir.

--Kalıcı ve sürekliliği olan bir organ olmalıdır.

--WTO'da resmi danışmanlık statüsü verilmesi gerekli olan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün katılımı sağlanmalıdır.

--Önceden belirlenmiş bir çalışma grubu içermelidir :

- a) Uluslararası ticaret sisteminde, uluslararası çalışma standartlarının gerçekleştirilmesi için analizler yapan ve prosedürler öneren bir manda (emir, ferman) oluşturmak.
- b) Olumlu teşvikler ve yardımları da kapsayarak, ticaretin uluslararası çalışma standartları ile nasıl bir ilişkisi olduğunu gözlemlemek,
- c) Liberal ticarete çalışma şartlarının ihlalini önlemek amacıyla gerekli tedbirlerin alınması,
- d) Açıklık ve şeffaflık için WTO mekanizmalarının gözden geçirilmesi. (ticaret politikasının gözden geçirilmesi, anlaşmazlık çözümü görüşmeleri vb.)

Gelişmekte Olan Ülkelerin Müdahalesi:

Gelişmekte Olan Ülkelerin İhtiyaçlarına Cevap Vermek

Bakanlar düzeyinde gerçekleşen 3. WTO Konferansında gelişmekte olan birçok ülkenin durumu, şu anki dünya ticaretinden oldukça düşük düzeyde fayda sağladıkları ve WTO sürecine aktif katılımlarını sağlayan görüşmelere katılamadıklarını göstermektedir. Eğer gelişmekte olan ülkeler destek bulabilirlerse gelecekteki görüşmelerin kendilerine fayda sağlayacağına dair garanti isteyeceklerdir.

ICFTU gelişmekte olan ülkelere aşağıdaki tedbirleri almalarını önermektedir:

--Gelişmekte olan ülkelere destek sağlamak amacıyla WTO Müzakere Grubu oluşturulması.

--Sanayileşmiş üye devletlerden, cinsel eşitlik programlarının desteklenmesini de içeren daha cömert bir finansal yardım taahhüdü.

--Finansal istikrarsızlığı önlemek için sermayenin kontrolü

--Gelişmekte olan ülkelerin tarım ürünlerinden yarar sağlamaları için dünya ticaretinin bu ülkelere açılması.

--Tarımla ilgili WTO Anlaşmasındaki gıda güvenliği için tedbirlerin güçlendirilmesi.

--Özellikle en az gelişmiş ülkeler (LDC) olmak üzere gelişmekte olan ülkelere yardım sağlamak için Ticari Bağlantılı Entelektüel Mülkiyet Hakları (TRIPs) Anlaşmasının yeniden görüşülmesi

--En az gelişmiş ülkelerde ithalat-ihracat üzerine konan vergilerin ve kotaların acilen kaldırılması.

--İç talebi artıran ve ihracat üretimini destekleyen gelişme stratejisinin uygulanması.

Kilit Gruplarla Bağlantı Kurulması

Sendikalar ve işveren örgütleri WTO sisteminde daha etkili olmalıdırlar. Resmi bir danışmanlık süreci oluşturulmalıdır ve böylelikle uluslararası sendikalar, tüm emek örgütleri WTO Komitelerinde görüşlerini bildirebilmelidirler. Halkın WTO hakkında bilgi sahibi olması sağlanmalıdır. Bu da istisnai durumlar dışında dokümanların hızlı bir şekilde kamuya ulaştırılması demektir.

Ticari Anlaşmazlık Çözümleme Mekanizmasına Katılımı Genişletmek

WTO'nun anlaşmazlık çözümleme prosedürleri halkın bilgisine ve katılımına açık olmalıdır. WTO; sağlık, çalışma ve çevre ile ilgili uygulamalarda bu konularla ilgili çalışmaları olan Birleşmiş Milletler kuruluşlarıyla işbirliği içinde olmalıdır. İlgili sivil toplum kuruluşları ilgili oldukları anlaşmazlık çözümleme prosedürünün içinde olmalıdır. OECD belgelerine dayanarak rüşveti ve yolsuzluğu önlemek için sosyal ortaklarla birlikte adım atılmalıdır.

Çevre ve Ticaret :

Ticaret sisteminde sürdürülebilir bir gelişme inşa etmek : Bunun sağlanabilmesi ekonomik, sosyal ve çevresel gelişmelerin üçünün bir arada uygulanması temelini gerektirir. Küreselleşme, doğal çevreyi tehdit etmektedir. Artan oranla hissedarlar da insanlık medeniyetinin zemin kaybettiğini anlamaktadır. Aynı zamanda hissedarlar demokratik çerçevede yapılacak değişiklikler için işçi ve sendikaların da işyeri eylemleriyle katılımının gerekliliğini tanımaktadırlar.

Çevre Standartlarını Dünya Ticaret Örgütünün üstüde tutmak : Çevre konularının bütün WTO çalışmalarına etkin biçimde sokulması gerekmektedir. ICFTU'ya göre bu şu şekilde sağlanabilir :

- WTO deklarasyonlarında, çevrenin korunmasına ve düzenli takip mekanizmasına yönelik referans,
- Çok taraflı çevre anlaşmalarının WTO kurallarına üstünlüğüne dair bir hüküm,
- WTO kuralları içerisinde malların çevreye uyumunu gösteren etiketli üretim ve prosedür metotları,
- Teknik standartlar harmanlandığı zaman yeterli iş sağlığı, güvenliği ve çevresel düzey,
- BM Sürdürülebilir Gelişme Komisyonunun tarafından tanımladığı gibi, sürdürülebilir işyerlerinin promosyonu.
- Yeni ticaret görüşmelerinin çevre ve sosyal etkilerle birlikte değerlendirilmesi;
- İş kazalarının önlenmesi için çevre ve sağlıkla ilgili soruların önlemlerinin resmi olarak tanınması.

Pazar Girişi Üzerine Görüşmeler :

Tarifelerin azaltılması görüşü : Bazı sektörlerde daha önemlidir. Temel standartlara bağlı kalmak suretiyle ICFTU, uluslararası pazara daha fazla açılmayı, tarife ve bariyerlerin daha da azaltılmasını olumlu karşılamaktadır.

Rekabet Politikası

Çok uluslu şirketlerin pazar suiistimalini engelleme : ICFTU kartel ve özellikle çok uluslu şirketlerin Pazar suiistimallerine karşı uluslararası düzeyde otoritenin artırılmasını

desteklemektedir. Sınır ötesi şirket birleşmeleri küreselleşmenin itici gücüdür ve ulusal yaklaşımlar artık yeterli değildir. Rekabet politikası için, yeni uluslararası kurumsal yapı, dünya pazarlarında rekabeti arttırabilmek için WTO'yu da bütün mandalarıyla kapsamalıdır. Bunun kısmi önemlerinden birisi gelişmekte olan ülkelerde çok uluslu şirketler tarafından ortaya çıkabilecek ciddi problemlerin denetlenmesi olmalıdır.

Kamu hizmetlerinin değerini hatırlamak : Aynı zamanda herhangi bir rekabet görüşmesi çevre ve sosyal hedefleri de göz önünde bulundurmalıdır. Birçok ülkede hükümetler bir takım mal ve hizmetlerin kamu işletmeleri de dahil, kamu kurumları tarafından en iyi şekilde sağlandığına inanmaktalar. Rekabet politikasının hedefi, mal ve hizmetlerin toplumun bütün kesimlerine ve tüm bölgelere verimli biçimde ulaştırılması olmalıdır. Tüm yeni uluslararası prosedürler belirlenirken kamu hizmetlerine ve kamu işletmelerine saygılı olunmalı hükümetin en iyi seçenek olarak gördüğü yerler için özelleştirme konusunda baskı yapılmamalıdır.

Hizmetlerin Liberalleştirilmesi

Dünya Ticaret Örgütü (WTO), liberalleştirme üzerine olası görüşmelere dayanak olması anlamında, hizmet sektörüne değişik bakış açılarında bir dizi raporlar hazırlıyor. Bu görüşmelerin herhangi biri ülkelerin, kar amacı dışında kamu hizmetleri olduğunu deklare etme hakkı ve isteklerinin dışında liberalleştirilmesi anlamında baskı uygulanamayacağını garanti etmelidir.

Hükümet Alımları

Kamu alımlarının standart oluşturma rolü dikkate alınmalıdır: 1996 yılında imzalanan gönüllü Hükümet Alımları Anlaşması (GPA) temelinde oluşan bu alanda; ICFTU, çok taraflı anlaşma geliştirmek için girişilen her türlü çaba hükümet alımlarına dahil olan ekonomik, sosyal ve çevresel faktörlerin meşruluğunun tanınması ile başlamalıdır. Hükümetlerim alımları esnasında etik kurallara bağlı kalmasını sağlamalıdır. Örneğin çocuk işçi çalıştıran veya insan haklarını ihlal eden şirketlerle sözleşme yapmayı reddetmek gibi. ICFTU hükümet sözleşmelerinin olduğu yerlerde temel işçi hakları anlamında çalışan işçi haklarını; kısmen ihlallere fazla maruz kalan göçmen işçilerin haklarını, korumayı sağlayacak olan alımların şeffaflığı ile ilgili çalışmaları memnuniyetle karşılamaktadır.

Yatırım İçin Çok Taraflı Çerçeve

Sendikalar Çokuluslu Şirketler yasalarına ön ayak oldu : Uluslararası sendikal hareket ÇUŞ faaliyetlerinin bir dizi kurala göre yönetilmesini savuna gelmiştir. ICFTU, ILO'nun Sosyal ve ÇUŞ üzerine 1977 yılında düzenlediği üçlü deklarasyon görüşmelerinde baş rol oynadı ki bu ÇUŞ ile ilgili tek küresel politika aracı olarak kaldı.

Ayrıca bu anlaşmaların müzakere edilmesi sendikalara ve diğer NGO'lara görüşlerini bildirmek ve ilkelerinde yasamalarını tetkik için çok az fırsat yarattı.

Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI)

TUAC yoluyla sendikalar, OECD MAI anlaşmasının başarısız müzakerelerini yakından takip ettiler. Başından beri TUAC hem hakları hem de yabancı yatırımcının sorumluluklarını dengeleyecek uluslararası bir enstrüman gerekliliğini vurguladı ve şu konularda OECD devletlerinin çoğunluğunun desteğini sağlamayı başardı.

- Varolan OECD yönetmeliklerinin yeni anlaşmayla bütünleştirilmesi ve özellikle uluslararası seviyede takip mekanizmalarının güçlendirilmesi
- Devletin temel işçi standartlarını takibinin güvence altına alınması ve bunları zedeleyecek yatırım teşviklerinin önlenmesi,
- Uluslararası çevre standartlarının zayıflatılmasını sağlayacak, aksine güçlendirecek maddeler içermesi.

Yatırım İçin Mümkün Çok taraflı Çerçeve

ICFTU, UNCTAD kararlarını 1996 UNCTAD 9 Konferansında yatırım için çok taraflı çerçeveye yansıtması anlamında hoş karşıladı. Rekabet ve yatırım üzerine müzakereler yapılması için baskılar , dünya çapında yabancı yatırımın olması ve ticaret akışının artışıyla

yoğunlaştı. Eğer mümkün olursa ICFTU ve TUAC MAI müzakerelerinde olduğu gibi aynı talepler doğrultusunda baskı yapmaya devam edecekler.

Bunun yanı sıra birçok gelişmekte olan ülke, yabancı ve genel yatırmaya eşit davranma ilkesinin sonucu olarak yerel zayıf anketlerin küresel rekabetle yüzleşmesiyle karşı karşıya kalacak. Diğer yandan hükümetlerin açık uçlu istisnalara izin vermesi etkisizliğe neden olabilir.

Temel Çalışma Standartları

Sabit bir uluslararası yatırım rejimi; diğerlerinin yanı sıra, FDI'nın yararlarının geniş bir alana yayıldığı, zararlarının en aza indirildiği sabit bir toplum varlığına dayanır. Sosyal istikrar, eşitliği sağlayacak kurum ve politikaların oluşturulmasını gerektirir. Böyle bir kurumsal yapı her ülkenin özelliklerine göre değişecektir. Fakat bu yapının temel çalışma standartları çerçevesinde kurulması şarttır. Temel çalışma standartları işçiye korkularını ve hedeflerini ifade etme ve içinde bulunduğu hayat ve çalışma koşullarını gizleştirecek araçları tartışma fırsatı verir.

İşçileri geleneklerini etkileyecek kararlara katılma olanağını vererek yatırım çevrelerini olumsuz etkileyecek problemlerin çözümü için mekanizmalar yaratır. Bu yabancı yatırım şirketlerinin ulusal sosyal gelişme amaçlarına da hizmet etmesini sağlar. Ayrıca, temel çalışma standartlarına uyum, uluslararası yatırım araçlarının politik yasallığını güçlendirir ve böylece korumacı uygulamaları kontrol etmeyi ve bunlardan kaçınmayı engellemek anlamında somut olarak katkıda bulunur.

ICFTU, ITS ve bunların üyeleri, temel çalışma standartları çerçevesinde hazırlanan toplu hareket kanunları ile ilgili olarak birçok MNC'ler ve uluslararası endüstri federasyonlarıyla aktif bir şekilde görüşmeler yapmaktadırlar. Birçok yönetici artık farkına varmıştır ki, müteahhitlerini ve şubelerinin işlemlerinde çalışma standartları çerçevesinde hareket etmelerini sağlamak şirketlerin sorumluluğu altındadır. Bu tür teşebbüsler, uluslararası gözlem için yeterli ölçülerin bu kanunlar içerisinde meydana getirildiği bir durumda olumlu bir gelişme olarak kabul edilebilir.

Buna rağmen, ICFTU bu tür ayarlamaları hükümet için anlaşmalarla aynı kefeye koymaz. Yine de bunların da dünya bazında gittikçe şiddetlenen rekabet ortamında sömürü tehlikelerine karşı kamuoyunun varlığı hakkında önemli bir göstergedir.

Kilit Noktalar

- ICFTU'nun amacı, büyüme ve gelişme için uygun bir stratejide temel insan ihtiyaçlarına öncelikli önemin verilmesini sağlayacak global ekonomi için sosyal temel kurulları oluşturmaktır. Bu amaç IMF, Dünya Bankası, UNCIAD WIO, UNOF ve ILO gibi kurumların çalışmalarının bildiriyle uyumlu olması gereğini vurguluyor.
- Etkili gelişim stratejileri için şeffaflık, katılım ve hesap verebilme üzerine kurulu iyi bir yönetim gereklidir.
- ICFTU için, iyi yönetim demokrasinin temel yetenekleriyle eşanlamlıdır., Ayrıca ulus devletin olduğu kadar uluslararası kurumların uygulamalarına da başvurulmalıdır. İşyeri bu süreçte Pazar baskısının insanların daha iyi bir yaşama duyduğu istekle etkileştiği yer olarak anahtar rolü oynar.

Fakirliğin azaltılmasını sağlamak amacıyla yapılacak gelişim politikasıyla ilgili tartışmanın merkezini temel insan haklarına saygı oluşturuyor. Eğer kadın-erkek eşitsizliği azaltılmak isteniyorsa, fırsat eşitliği ve davranış önemli faktörlerdir.

Diğer dezavantajlı gruplar ilgili ayrımcılık da düzenli bir şekilde ortadan kaldırılmalıdır.

Devlet eğitim ve sağlığa herkes için ulaşılabilir hale getirmelidir. Ayrıca çocukların, hastaların, işsizlerin ve sakatların fakirliğe mahkum olmamaları için güvenli bir sosyal güvenlik ağı sağlanmalıdır. Uluslararası toplum, LDC'lerin bu tür programlar meydana getirmesine yardımcı olmalıdırlar.

Küreselleşmenin dengeleyici ve bölücü sosyal etkileri, çoğu Afrika'da bulunan LDC'lere yenilenmiş bir destek için çaba sarf edilmesini gerektirir. Kayıt dışı sektörün, gelişen dünyada sürekli büyümesi fakirlik çizgisini aşağıya çekiyor. Fakirliği yok etmek için ortaya

koyulacak entegre bir stratejiyi toplum katılımı ve en önemlisi politik amaç veren çok taraflı bir yaklaşım gerektirir.

IMF ve Dünya Bankası örneklerini fakirliği azaltmak üzere değiştiriyorlar. Ekonomik olarak yanlış yönetimler ki özellikle kaynakların harcanması yoluyla yapılıyor. – uluslararası borçlarla desteklenmemeli.

IMF ve Dünya Bankası, açık fakirliği azaltma hedefleriyle ulusal stratejiler çizerken Birleşmiş Milletlerin ve özellikle ILO'nun uzmanlığından yararlanmalıdır.

Dünya ekonomisi açıkça kapasitesinin altında işliyor. Bu nedenle, uluslararası ekonomik kuruluşların en önemli görevi kalıcı ve yüksek bir büyüme sağlamaktır. Bu bağlamda en büyük tehdit finans pazarındaki kararsızlıktır.

Hükümetler ve uluslararası kurumlar sosyal diyalogun aşırı ticaret açıklarını önleyip enflasyonu düşük tutarken daha fazla çıktı gelişim için oluşturulan politikalara bir araç olduğunu reddediyor. Küresel ekonomi için teklif edilen mimari, halihazırda bu olayın dışında bırakılan milyarlarca insanı bir araya getirmek için ihtiyaç duyulan uyumdan yoksundur.

ICFTU, birkaç yıl boyunca fakirliğin azaltılması için ileri görüşlü programlarla borç yardımlarının bağdaştırılması yönünde daha hızlı ve güçlü hareket edilmesi konusunda fikir birliğine sahipti.

Afrika'da kısıntılı yaşam şeklinin yaşandığı yıllar, istikrarsızlık çevre koşullarını yaratmak için, zayıf kamu kuruluşlarına ve kırılgan sosyal sermayeye ciddi şekilde zarar verdi. Büyük çaplı uluslar arası yeniden yapılandırma çabaları birkaç Afrika ülkesi için gerekli hale geldi.

LDC'lerin çoğu ticaret müzakerelerinden çok az maddi kazanç sağladılar. Gelecekteki ticaret turları ticaret büyümesinin eşit bir şekilde dağıtılmamasına ve marketlerin açılmasını sağlamanın nasıl gerçekleşeceği sorusu üzerine yoğunlaşmalıdır.

Seattle Dünya Ticaret Örgütü Konferansında çöküş göstermiştir ki ticaret politikası artık DTÖ'nün özel ilgisi olamaz. Dünya üretiminin %25'inin küresel piyasaya girmesiyle

koyulacak entegre bir stratejiyi toplum katılımı ve en önemlisi politik amaç veren çok taraflı bir yaklaşım gerektirir.

IMF ve Dünya Bankası örneklerini fakirliği azaltmak üzere değiştiriyorlar. Ekonomik olarak yanlış yönetimler ki özellikle kaynakların harcanması yoluyla yapıyor. – uluslararası borçlarla desteklenmemeli.

IMF ve Dünya Bankası, açık fakirliği azaltma hedefleriyle ulusal stratejiler çizerken Birleşmiş Milletlerin ve özellikle ILO'nun uzmanlığından yararlanmalıdır.

Dünya ekonomisi açıkça kapasitesinin altında işliyor. Bu nedenle, uluslararası ekonomik kuruluşların en önemli görevi kalıcı ve yüksek bir büyüme sağlamaktır. Bu bağlamda en büyük tehdit finans pazarındaki kararsızlıktır.

Hükümetler ve uluslararası kurumlar sosyal diyalogun aşırı ticaret açıklarını önleyip enflasyonu düşük tutarken daha fazla çıktı gelişim için oluşturulan politikalara bir araç olduğunu reddediyor. Küresel ekonomi için teklif edilen mimari, halihazırda bu olayın dışında bırakılan milyarlarca insanı bir araya getirmek için ihtiyaç duyulan uyumdan yoksundur.

ICFTU, birkaç yıl boyunca fakirliğin azaltılması için ileri görüşlü programlarla borç yardımlarının bağdaştırılması yönünde daha hızlı ve güçlü hareket edilmesi konusunda fikir birliğine sahipti.

Afrika'da kısıntılı yaşam şeklinin yaşandığı yıllar, istikrarsızlık çevre koşullarını yaratmak için, zayıf kamu kuruluşlarına ve kırılgan sosyal sermayeye ciddi şekilde zarar verdi. Büyük çaplı uluslar arası yeniden yapılandırma çabaları birkaç Afrika ülkesi için gerekli hale geldi.

LDC'lerin çoğu ticaret müzakerelerinden çok az maddi kazanç sağladılar. Gelecekteki ticaret turları ticaret büyümesinin eşit bir şekilde dağıtılmamasına ve marketlerin açılmasını sağlamanın nasıl gerçekleşeceği sorusu üzerine yoğunlaşmalıdır.

Seattle Dünya Ticaret Örgütü Konferansında çöküş göstermiştir ki ticaret politikası artık DTÖ'nun özel ilgisi olamaz. Dünya üretiminin %25'inin küresel piyasaya girmesiyle

değişen ticaret şablonlarının etkisi hem pozitif hem negatif olarak daha fazla insan üzerinde etkin olmuştur. Dünya Ticaret Örgütü ticaret politikasının rolü, sınırları ve sosyal politikaların küresel ekonomideki pozitif etkisiyle ilgili olarak daha geniş bir tartışma platformuna açılmalıdır.

Global düzenlemeler MNC'lerin davranışlarını gözlemlemek amacıyla gerekli hale gelmiştir. Gönüllü ILO ve OECD yönetmelikleri bulunmasına rağmen hükümetler, şirketleri bunlara uymak için pek zorlamamaktalar.

MNC'lerin ana ülkeleri genellikle bu şirketlerin isteğiyle yatırımlarını korumak için BIT'lerle müzakerelere ettiler. Yatırım yoksunu gelişmekte olan ülkeler bu müzakereden de kesinlikle dezavantajlı durumdadır ve anlaşmalarda MNC'leri ulusal gelişim programlarına uymaya zorlayıcı çok az sayıda madde bulunmaktadır.

OCDE MAI müzakereleri altını çizmiştir ki hükümetlerin yabancı yatırımcıya olumlu davranma yükümlülüğü ile MNC'lerin hükümetlere uyumundaki yükümlülükleri büyük bir dengesizlik içindedir. Sendikaların bu konudaki temel isteği, gelecekte MNC'lerle ilgili uluslar arası temel prensipler tartışılırken bunların sorumlulukları ve fiillerinin temel hukuksal durumlarının eşit olarak ele alınmasıdır. Ne MNC'ler ne de hükümetler kısa vadede rekabet avantajı kazanmak için temel çalışma standartlarından ödün vermemelidirler.

21. yüzyılın uluslararası sosyal ve ekonomik politikasının çevresel devamlılığı olmalıdır. Sendikalar, çevresel politikaların istihdam değişimi ve topluluklar üzerindeki etkisiyle meşgul olmak için çevresel politikaların aktif iş politikalarıyla birleştirilmesi için araştırmalar yapmalıdır. Sendikalar yoluyla çalışanlar, çevresel hedeflere nasıl ulaşılacağını yerel düzeydeki tartışmalara katılmalıdırlar.

İNSAN HAKLARI VE ÇALIŞMA DÜNYASI

Haklar Dünya Çapında Tehdit Altında

Sendikal haklar garanti altına alınmış, devlet ya da işverenler tarafından verilmiş haklar değildir. Bunlar İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde bulunan insan haklarının birer

parçasıdır. Yasalar bu hakları tanıyabilir, işçileri bunlardan yoksun bırakabilirler ama böyle hakların bulunmadığını öne süremezler.

ICFTU bu temel mesajı tekrar tekrar konfederasyonlarda eğitim çalışmalarında ve kampanyalarda belirtiyor. Çalışma hayatında insan haklarının uluslar arası saygı kazanması işçi hareketinin devamı için çok önemli bir noktada bulunuyor. İşçiler, iş ilişkilerinde baskı unsuru oluşturan sabit değişim ve uluslar arası standartlara uymak için verilen teminatlara rağmen birçok hükümet ve işveren sendikal ve diğer insan haklarını öğrenmeye devam ettiler. ICFTU Sendikal Hakların İhlalleri Yıllık Raporunda 1999 yılında 119 ülkede hakların çiğnendiği belirtilmiştir. Sendikaların örgütlenme ve grev haklarını aradıkları için kovulması hapsedilmesi yaralanması hatta öldürülmesi her kıtada görülmüştür. Güney Amerika ve Şili gibi bazı ülkelerde düzenlemeler görülsün bile Kolombiya, Cibuti ve Pakistan gibi ülkelerde gün geçtikçe kötüye gitmektedir. Sendikal haklara yapılan saldırıların sıklaşması, küreselleşmenin, bazı hükümetler ve işverenler arasında anti-sendikal bir havayı teşvik ettiğini gösteriyor.

Dünyanın en baskın diktatörlükleri düşmesine rağmen, şirketlerin ve hükümetlerin işçilerin diledikleri sendikaya üye olma hakkını engelleyerek avantaj sağlamak için mücadele etmesiyle, sendikal hakların hala reddedilmeye çalışılması küresel bir mesele olmayı sürdürüyor. ILO'nun Fildelfiya Anayasal Deklarasyonunun temel dolaysız çelişkisinde emek bir kez daha mal olarak görünüyor. İşçilerin temel hakları reddediliyor ve sendikalar serbest pazarın oluşumuna engel olarak gösteriliyor. Finansal liberalizasyonun ve ticaretin gereçleri sosyal eşitsizliği artırıyor ve sendikaların protestosu sık sık bastırılıyor. Güçlü ve temsili bir işçi hareketi, dengeli gelişime katkıda bulunması ve sosyal adalete dayalı bir dünya ekonomisi oluşturması bakımından, uluslararası sermayenin görevini dengelemesi gereken muhalefettir.

İşçi hakları kriz zamanlarında vazgeçilerek bir lüks değildir.

Birçok Afrika, Asya ve Latin Amerika ülkesinde işçiler kendi suçları olmayan borç krizlerinin bedelini ödemeye devam ediyorlar. Özelleştirme ve kamu harcaması kesintileri işçilerin tazminat dahi ödenmeden işten çıkarılmasına neden oluyor. Yasal uyum programları ise zaten fakirlik sınırında yaşamayan işçilerin ücretlerinin durdurulmasını öneriyor.

Afrika'da Zambiya'da kamu sektöründe çalışanlar; binlerce kişinin geçici olarak işten çıkarılmasının planlandığı söylentisiyle çalkalanırken, ücretlerin dondurulduğunu görüyorlar. ZTUC'nin diyalog isteği ise kayıt silinme tehdidiyle cevaplandı. Nijerya Hükümetiyle ücretlerin ödenmemesi nedeniyle yapılan kamu sektörü grevine verilen cevap; yapısal reformlardan kısa dönemli beklentilerinin karşılanması için vazgeçilmeyeceğiydi.

Amerika'daki tablo ise çalışanların hakları pahasına MNC'lerin artan gücü, özelleştirme ve tasarruf tedbirleri işçilerin işlerini kaybetmesine, fiyatların artmasına ve ücret tavanları oluşturulmasına yol açıyor. İşçilerin giderek bozulan durumlarını protesto etmeleri genellikle şiddetle ve hatta ölümle son buluyor. Bolivya'daki fiyat artışları ve işten çıkarılmalar nedeniyle başlayan bir genel grev poliste şiddetli çalışmalara neden oldu ve çok sayıda kişinin yaralanıp bir kaçının da ölmesiyle sonuçlandı. Ekvatorda hükümetin ekonomi politikasını protesto edenler öldürüldü. Gıda hükümetiyse hala emniyet kemeri teorisi olarak adlandırılan parti kontrollü sendikacılığa sıkı sıkıya bağlı.

Bazı iyileşme ve istikrar işaretleri görünse bile, Asya hala geçen finansal krizin sosyal etkileriyle sendeliyor. İflaslarda ve işten çıkarılmalarındaki artış özellikle krizden en çok etkilenen ülkeler olan Tayland, Filipinler, Kore ve Endonezya'da işsizlik ve fakirleşme oranlarında artışa neden oldu.

Hong Kong'da da işçiler tazminatları ödenmeksizin geçici olarak işten çıkarıldılar. Çin'de devletin sahibi olduğu fabrikalardan milyonlarca kişi geçici devletin sahibi olduğu fabrikalardan milyonlarca kişi geçici olarak çıkarıldı. İşten çıkarılmalarını protesto edenlerse polisle çatışmaya girdiler. Çalışanların protesto edenlerse polisle çatışmaya girdiler. Çalışanların kendilerini savunacak hiçbir aracı yoktur. Çünkü ACFTU (Çin Sendikalar Federasyonu) iktidar partisinin bir aracıydı ve onun politikalarını sürdürüyordu. Bağımsız sendikalar hala kapalı ve yasaklı ve liderlerinin bir çoğu da yıl boyunca tutuklu kaldı.

Avrupa Birliği'nin yavaş gelişimi ve Merkez Doğu Avrupa'daki reformların yüksek sosyal bedeli sendikaların çalışanların çıkarlarını koruma kapasitesi üzerinde ters tepki yarattı. 1998 de Azerbaycan'da MNC'lerin ekonominin birçok sektöründe yatırım yapmasıyla özelleştirme başladı. Sendikalar bu şirketlerin sendika yapılanmasını engellediklerini ve sendika liderlerini de işten çıkardıklarını bildirdiler. Bulgaristan'da KNSB ve PORDKREPA 1998 yılında

ekonomik kriz bahanesinden yararlanarak birçok işçiyi işten çıkaran ve birçoğu yabancı şirketler ve MNC'lerden oluşan şirketleri içeren ekonomik krizin işçi sömürsüne sağladığı avantajları göz önüne alan bir kara kitap yayınladı.

Riskli ve kararsız ekonomik durumdan kaynaklanan en büyük problem ücretlerin ödenmemesi. Ukrayna bir kısmı neden işçileri ve öğretmenler olmak üzere birkaç ödenmeyen ücret problemi olduğunu bildirdi. Hırvatistan'da ise bu durum 30.000 kişiyi etkilemiş ve ücretlerini 1 ila 40 ayı gecikmeli olarak almışlar. Sırbistan'da da bu tür problemler özellikle kamu sektörü çalışanlarında ortaya çıkmakta ve genel grevle sonuçlanmakta. Kazakistan'da maden işçileri ise bir gübre fabrikasının işçileri 2 yıl geciken maaşları için açlık grevine başladılar. Bir başka 200 işçi ise 6 ay ile 2 yıl geciken ücretlerini protesto ettikleri için tutuklandılar. Ücret krizinin en şiddetli görüldüğü yer ise hala Rusya. Rusya'daki kriz 20 milyon kamu ve özel sektör çalışanını etkiledi.

Son on yılda Afrika'da hükümet kontrolündeki sendikalar hemen hemen ortadan kalmış olsa da bazı problemlili yerler hala mevcut durumdadır. Libya, Sudan, Mısır ve Gırnede bağımsız bir izci hareketi yasaklanmıştır. Swaziland'ın baskıcı Endüstriyel ilişkiler sözleşmesi hala yürürlüktedir.

Resmi kuruluşların temelde islam kültürünü işçiler arasında teşvik etmek için varolduğu Bahreyn ve İran'da sendikalar yasaklı durumdadır. Katar'da sendikalar kanun dışı kuruluşlardır; Suudi Arabistan'da sendikalar krallık kararnamesi ile yasaklanmıştır ve toplu sözleşme yasaklanmış durumdadır. Benzer şekilde Birleşik Arap Emirliklerinde sendikalar kamu dışıdır ve hukuk örgütlenme toplu sözleşme ve grev haklarını tanımamaktadır. Umman'da hükümet söz verdiği yeni iş kurumu hala parlamentodan geçirmemiştir. Bağımsız sendikalar Irak ve Suriye'de yasaklanmıştır. İki ülkede iktidar partinin etkin bir kısmını oluşturan sözde sendikalar Genel Federasyonu bulunmaktadır. Suriye'de toplu sözleşme çok sınırlıdır, Irak'da toplu sözleşmeyi garanti altına alan kanunlar bulunmamaktadır.

Burmada da hiçbir sendikal faaliyet hoş görülmemektedir ve tutuklu sendikacılar hala bırakılmamıştır. Burma Sendikalar Federasyonu faaliyetlerini yer altı faaliyetleri olarak sürdürmektedir, ancak bu girişimin öncüleri sürekli gözetim altındadır ve sürekli tutuklanma ve işkence korkusu taşımaktadırlar. Kuzey Kore'de, Vietnam, Los ve Çin Halk Cumhuriyeti'nde de bağımsız sendikalar yasaklı durumdadır.

Örgütlenme ve Toplu Sözleşmelere Getirilen Kısıtlamalar

Örgütlenme Hakkına Getirilen Kısıtlamalar Devam Ediyor :

Sendika haklarıyla uzlaşacak yasal kısıtlamalar hala birçok hükümet tarafından tanzim ediliyor. Kamu sektörü örgütlenmesi birçok ülkede kısıtlanmış durumda. Kamu sektöründeki toplu sözleşme çalışmaları engelleniyor, bazen bu hükümetlerce tek taraflı olarak ücret tespiti ile yapılıyor. Özel sektörde örgütlenme ve sözleşme - mevcut oldukları yerde- işverenlerin direnmesiyle karşılaşılıyor. Grev yapma hakkı sık sık kabaca tanımlanan temel hizmetlerde yasaklanıyor ve uzun ve sıkıcı prosedürlerle engelleniyor.

Amerika ve Kanada da Dahil Oluyor

Amerika Birleşik Devletlerinde, sendika haklarının yasalar tarafından korunması hala yeterli olmaktan çok uzak ve işverenler arasında kötü niyetli anlaşmalarına doğru bir eğilim var. Kanada da bazı yasal değişikliklere rağmen hala kamu sektörü çalışanlarının toplu sözleşmelerine hala müdahale ediliyor.

Asya ve Pasifik Hükümetleri Sendikaları Ekonominin Geniş Bölümünden Muaf Tutuyor

Tayland' da hiçbir devlet memuru sendikalara üye olamaz. Bangladeş' de de birçok kamu sektöründe çalışan işçilerin sendikalara katılması yasaklanmış. Hükümetin, sendikasız bölge anlamına gelen bir " temel hizmet " olarak herhangi bir girişimi beyan etme serbestliğine sahip olduğu Pakistan' da , sözleşme ve örgütlenme hakları sürekli tehlikeye atılıyor. Yeni Zelanda hükümeti; önceki sistemden toplu sözleşmeleri çıkararak yerine bireysel istihdam sözleşmesi koyan "Employment Contracts Act"i" ıslah etmek için ILO' nun verdiği tavsiyeleri göz ardı etti. Avusturya' da, kanunlar işverenler toplu sözleşmeleri bozmaktan bireysel kontratların kötüye kullanılmasına kadar birçok hak veriyor.

Berlin Duvarının Yıkılmasından On Yıl Sonra Bağımsız Sendikalar Hala Baskı Altında

Milli sendika merkezinin demokratik yollarla seçilmiş olan liderlerini tahliye ettirmek için yetkililerin polise gönderildiği Arnavutlukta, hükümetin sendika çalışmalarına müdahalesi devam ediyor. Sırbistan’ da aynen Beyaz Rusya’da olduğu gibi resmi sendikalar ayrıcalıklı muamele görürken, yetkililer ve işverenler sürekli bağımsız sendikaları taciz ediyor. Rusya’ da yeniden örgütlenme ve iflaslar ve toplu sözleşmelerin bireysel sabit koşullar içeren sözleşmelerle değiştirilmesi sonucunda toplu işten çıkarmalara karşı bir eğitim devam etti. Romanya’da sendikalar korkunç ekonomik durumu işsizliği ve 70.000 işçiyi mağrur eden, zarar halindeki devlet fabrikalarındaki işten çıkarılma olaylarını protesto eden gösteriler düzenlediler. Bulgaristan’ da sendika haklarına aykırı hareketlerin arttığı kaydedilirken, Hırvatistan’ da sendika karşıtı ayrımcılık hareketleri, özellikle atölye şeflerinin tacizi devam ediyor.

Batı Avrupa’da Sendikal Haklara Karşı Çıkıldı

Batı Avrupa’ da, sendika hakları ile ilgili birkaç problem devam ediyor. İngiliz sendikalar ILO standartlarını ihlal eden 1980’ lerden kalma kanunların anayasadan tamamen çıkarılmaması üzerinde duruyorlar. Fransa’da küçük ve orta ölçekli kuruluşlarda çalışan işçiler sendika kurmakta ve sendika çalışmalarını yürütmekte sıkıntı yaşıyorlar. Norveç’ de petrol sektöründe grev yapmak hala yasak. Almanya, ILO’ nun tekrarlanan eleştirilerine rağmen birçok kategorideki sivil çalışanlar için uzun süreli grev yasağında ısrar ediyor.

Lübnan ve Ürdün’de Demokratik Reformlar Duruyor

Lübnan’ da sendikalar yasak değilken birçok devlet memurunun sendika kurma hakkı yok. Çalışma Bakanlığı sendika çalışmalarına müdahale etmek için kaba kuvvet kullanıyor. Ürdün’de kamu sektöründe çalışmaların ve yabancıların örgütlenme toplu sözleşme ve grev hakları yok.

Petrol Zenginliği Körfezdeki Göçmen İşçilerin Sömürülmesini Maskeliyor

Halen göçmen işçilerin işe alınmasını durdurmak ve ülke çalışanlarına istihdam sağlamak için büyük petrol gelirlerinin düşmesine doğru bir gidişat olmasına rağmen, Orta Doğu' da ki birçok ülke büyük bir göçmen işçi gücüne sahip. Katar'da işçi gücünün ¾' ünü göçmenler oluşturuyor ve bunlar ikametgah hakları açısından işverenlerine bağılılar. Özellikle kamu çalışanları kötü muameleye karşı çok hassaslar. Bahreyn' deki işçi gücünün 2/3' ünü göçmenler oluşturuyor ve bunlar ülkenin meclis sisteminde yeterince temsil edilmiyorlar. İşçi kanunu kamu çalışanlarına uygulanmıyor. Benzer şekilde Suudi Arabistan' da işçi gücünün hemen hemen yarısı göçmen ve bunlar özellikle de kamu çalışanları büyük çapta sömürüye maruz kalıyorlar. Hareketler kısıtlı, işverenlerinin evinde hapis olmuş durumdalar yetersiz besleniyorlar ve fiziksel ve cinsel sömürüye maruz kalıyorlar. Umman' da da benzer bir hikaye söz konusu. Kuveyt' de işgücünün %80 ini oluşturan yabancı işçiler, bir sendikaya katılmadan önce 5 yıl beklemek zorundalar. Kuveyt' de kamu kuruluşlarındaki Hintlilere Pakistan' lı işçiler ve gericiler sendikalara katılamıyorlar. Birleşik Arap Emirlikleri, toplumun yaklaşık %85-90 ını oluşturan en büyük göçmen işgücüne sahip. Bu işçiler sendika kurma veya greve gitmeleri durumunda sınır dışı edilme riskiyle karşı karşıya kalıyorlar.

Filistinli İşçiler

Batı Bank' deki ve Gaza' daki sendika hakları durumu özellikle karışık ve barış anlaşmalarını uygulamadaki yavaş ilerlemeyi yansıtıyor. Batı Bank ve Gaza hala iş yasasına sahip değil ve işçilerin sendika kurma ve sendikalara katılmaları ile ilgili sınırlı hakları Osmanlı döneminden İngiliz mandasından, Ürdün ve İsrail askeri hükümlerinden kalan yasaların karışımında meydana gelmektedir. 1996 tasarısı sendikaların özerkliğini kısıtladı ve kamu çalışanlarının sendikalara katılmasına izin vermedi. Filistin yönetimi yeni bir tasarı üzerinde çalışıyor ve ILO'dan bu konuda yardım istedi. Batı Bank ve Gaza'daki Filistinli işçilerle ilgili durum memnun edici olmamasına rağmen İsrail kendi topraklarında bölgedeki diğer ülkelerinden çok daha fazla sendika haklarına saygı duyuyor.

Birlik kampanyaları ilerlemeyi kazanıyor ve demokrasi için yol açıyorlar

20. Yüzyılın sonunda işçi haklarının kötüye kullanılmasının ölçeği hayret uyandırmakta olmasına rağmen, bir dizi ülkedeki birlik kampanyaları hem işyerlerinde ve hem de geniş demokrasi reform yollarının açılmasında ilerleme kaydeden sonuçlar almıştır. 1998 yılında General Abacha'nın ölümünün ardından, tutuklanan birlik liderlerinin tahliye edilmesi, birliklerin, hükümetlerin kontrolünden kurtulması ve anti – sendika kanunlarının feshedilmesi ya da değiştirilmesi gibi durumların yaşandığı Nijerya'da hızlı bir şekilde iyileşme gözlenmektedir. Tanzania'da tek sendikal sistem sona ermiştir ve Namibya'da iş kanunu reformu için bir üçlü yapı anlaşması yapılmıştır. Güney Afrika'da ise endüstriyel ilişkiler ve sendikal haklar çerçevesinde memnun edici sonuçlar alınmaktadır.

Latin Amerika'daki yeni yaklaşımların ilk sonuçları

Arjantin'de hükümet, sendikalarla iş kanunu reformu üzerinde anlaşırken, Brezilya'da tek sendikal yapının sona erdirilmesi ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Şili hala iş kanununu düzenleme gereksinimi duymasına rağmen, ILO'nun 87 ve 98 Sayılı Sözleşmelerini onaylamıştır. Venezuela'da Mayıs ayında bir üçlü yapı anlaşması yaparak, sınırlayıcı iş kanunu ILO standartları düzeyine ulaştırıldı.

Endonezya işçileri özgür sendika hakkını kazandılar

Mayıs 1998 tarihinde Cumhurbaşkanı Suharto'nun ayrılışının ardından Endonezya, dünyanın dördüncü en kalabalık ülkesi oldu. 87 Nolu ILO Sözleşmesi onaylandı, hür işçi sendikaları tanındı ve Muchtar Pakpahan'ın da dahil olduğu sendika eylemcileri tahliye edildi. Askeriye ve polis hala grev ve protestolara müdahale etmektedirler.

Avrupa'da düğüm çözülmektedir

Sendikaların temsil ettiği toplu pazarlıkla ilgili yasal düzenlemelerin revize edilmesi için önerilerin bulunduğu Beyaz Sayfa açan bir hükümetin yer aldığı Birleşik Krallık'ta gelişmeler devam etmektedir. Öneriler, 1980 ve 1990'larda kaldırılan bazı temel hakların revize edilmesi için de bir yol olmuştur. Çek Cumhuriyeti, ulusal birlik merkezi CMKOS, işçi haklarının revizyonunda ve sosyal diyalog ve sendikal haklar üzerine üçlü yapı

deklarasyonunun kabulünde tam anlamıyla ilgilenmektedir. Lituanya'da Bir üçlü yapı genel anlaşmasına varıldı ve Ukrayna, Sovyetler Birliği dönemindeki iş kanununu güncelleştirmeye başlamıştır.

Haklar, demokrasi ve kalkınma

İşyerinde insan hakları, demokratik kalkınma için oluşturuldu

Geleceğe baktığımızda sendikacılar, insan hakları, demokrasi ve kalkınma arasında güçlü temel ilişkilerin olduğunu ileri sürmektedir. Demokrasi ve kalkınma için aşağıda belirtilenler zorunludur:

- İnsan hakları ihlallerinin yaygınlaşmasını ve bir sistem halini almasını durdurmak ve önlemek;
- İnsan haklarının daha etkili bir şekilde korunmasını sağlamak;
- İnsan haklarından daha etkili yararlanma;
- Ekonomik, sosyal ve kültürel hakların ilerlemesini gerçekleştirmek.

Yoksulluğun elimine edilebilmesi için Fakirin sesini yükseltme hakkı olmalıdır

İnsan hakları ihlallerinin iki temel yapısal nedeni, yoksulluk (ve fakirleştirme) ve güçsüzlüktür (ve sorumluluğun eksikliği). Geçmiş unutmak için kalkınmak ve gelecek için yine kalkınmak zorunludur. Bir ulusun vatandaşlarının yaşam standartlarını iyileştirmek, daima kalkınmanın odak noktası olmalıdır. Demokratik sorumluluktan yoksun olan hükümetlerin siyasi liderlerinin yaklaşımları da herkes için sosyal adaleti nadiren teşvik etmektedir.

Endüstriyel ilişkilerin değeri

Esnek endüstri ilişkileri süreci de kalkınmada hayati bir rol oynamaktadır. Gerçek demokrasi, üyelerinin taleplerini yasal çerçevede yerine getirebilmek için sendikalara özgürlük vermektedir. Bu, daha eşit bir gelir dağılımı ve daha verimli ve yüksek düzeyde gelişmeyi sağlar.

Kalkınmadaki başarısızlıklara temel işçi haklarının yoksunluğu sebebiyet vermekte

Kalkınma politikaları ve projeleri, birçok insanın özellikle de kırsal kesim insanlarına yer değişimi, yoksunluk ve yetki eksikliği getirmektedir. Tehlikeli sanayileşme ve istismar projeleri doğrultusunda işçiler ve halk sağlığı, özellikle sözleşmeli, göçmen ve kadın işçiler oldukça zarara uğramaktadır.

Sendikal hakların teşviki için stratejiler

Toplu pazarlıkta mücadelenin azaltılması ve verimliliğin artırılması

Hak ihlallerinin sıklıkla meydana geldiği işyerleri, çalışanların gelir ve iş güvenliği taleplerinin karşılandığı rekabet baskısının olduğu yerlerdir. Demokratik, güçlü ve temsilci sendikalarla dinamik toplu pazarlık, ihtilafları çözümlemeye en iyi yöntemdir. Toplu pazarlık aynı zamanda, verimliliğin artırılması, daha çok ve iyi işler ve yaşam standartlarının yükseltilmesi için işverenlerle işbirliğinin geliştirilmesi anlamına da gelmektedir. Fakat işyeri ilişkilerinde, işverenler tarafından sömürülen yerel düzeydeki örgüt çalışanlarını korumak için güçlü kanun ve aktif uygulamalara gereksinim vardır.

Etkili birlik düzenlemeleri gelişen potansiyeli artırıyor

ILO standartları temelinde olan iş kanunu doğrultusunda hükümetler işçi hakları ve dinamik endüstri ilişkiler sistemi içerisinde etkili pazarlama için bir çerçeve oluşturmaları. Kurumlar, küresel bir piyasada önemi artmakta olan yerel standartların, mesleki eğitimin ve sosyal güvenliğin yerleştirilmesi için çalışma piyasasında üçlü yapı oluşturmuştur, fakat sadece sendikaların serbestçe düzenleme yapabilecekleri ve hükümet ve işverenlerin müdahalelerine maruz kalmaksızın hareket edebilecekleri yerlerde etkili görev yapabilmektedirler.

ILO'nun kilit rolü

ILO, çeşitli uluslararası sözleşmelerin üzerine olan standartların uygulanmasında önemli rol oynamalıdır. Fakat ILO tek başına bu işi yapamamaktadır. Ulusal ve uluslararası sendikal hareketin aktif desteğine ihtiyacı vardır. ILO'nun gücü, daha çok manevi baskı

olarak gelişmektedir ve hakları ihlal edenler üzerine dünya çapında dikkat çekmektir. Aynı durum Birleşmiş Milletler yapısı içerisinde bulunan mekanizmalarda da mevcuttur.

Sendikal hakların savunulması

Sendikal hakların öncelikle savunulmasında, sendikal hareket tarafından geliştirilecek stratejiler ve girişimler belirlenmelidir. ICFTU'nun doğal rolü, her nerede meydana geliyorsa ihlallerin ortadan kaldırılması ve konu ile ilgili çalışmalardan hızlı bir şekilde sonuç alınmasını sağlamak için üyelerinin kapasitesini arttırmaktır. Uluslararası dayanışmaya gereksinim olduğunda, mücadele de mevcut hale getirilmelidir fakat ihlallerin önüne geçmekten daha etkili hiçbir şey olamaz.

Çalışma standartlarının geliştirilmesi

ICFTU eylemi için özel bir görev, İşyerinde Temel İlkeler ve Haklar yeni ILO Deklarasyonunun etkililiğini teşvik etmektir. Bu konu, Kopenhag ve Pekin + 5 Zirvesi özel oturumunda ele alınmalıdır. Zorunlu çalıştırma özellikle çocukların içerisinde bulunduğu - bugün dünyada bulunan insan haklarının aşırı derecede sömürsü olarak vurgulanmalıdır ve bu delil, tüm ICFTU hakları kampanyalarına strateji olarak dahil edilmelidir.

Çocuk işçiliğinin elimine edilmesi için yoğun küresel kampanyalar

Küresel soruna küresel yanıt talep edilmesi

Hiçbir yerin küresel ekonomik yapısında değişikliğe gereksinimi yoktur ve temel haklar açıkça izah edilmeli ki, çocuk işçiliği sorunu daha fazla artmasın. Dünyada 250 milyondan fazla çocuğun çalıştığı bilinmektedir. Bu çocukların yarısı temel eğitime adım atmamış, diğer yarısı ise temel eğitimlerinin sadece bir iki yılını tamamlamışlardır. Aileleri tarafından eğitim, sağlık ve diğer sosyal hizmet harcamalarının kesilmesi için çalışma hayatına atılan çocuklar, ekonomik krizlerden en büyük darbeyi yiyenler arasında gelmektedir. ICFTU – APRO, Asya'da başlayan ekonomik krizin akabinde yalnızca Endonezya ve Tayland'da 1 milyondan fazla çocuğun eğitim sisteminin dışına itildiğini tahmin etmektedir.

Sendikal Haklar Birleşmiş Milletlerin kuruluş yıllarından beri muhafaza edilmekte

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 23. Maddesi aşağıda belirtildiği gibidir:

- Herkesin çalışma hakkı vardır, işini seçme özgürlüğü vardır, işsizliğe karşı korunma hakkı vardır;
- Herhangi bir ayırım yapılmaksızın eşit işe eşit ücret;
- Çalışan her kişi kendisinin ve ailesinin geçimini sağlayacak ücrete, zamma ve gerektiğinde diğer sosyal haklara sahip olmalıdır;
- Herkes sendika kurma ve üye olma hakkına sahiptir.

Çalışan çocuklar, çocuklar için üretim yapmaktadır.

Milyonlarca çocuk, uluslararası piyasalarda satılmak üzere üretim yapmaktadır, ürettikleri de markalı ayakkabı, kıyafet, spor malzemeleri ve oyuncaklar ihraç edilerek sıklıkla çocuklara alınmaktadır. On milyonlarca yetişkin iş arama mücadelesi içerisinde iken, kendi çocukları küresel çocuk ekonomisine entegre olarak temel aile gelirini sağlamaktadır.

Çiftlikte, fabrikada ve sokaklarda çocuklar

Çocuk işçilerin genel olarak yoğun oldukları yerin, yetişkinlerin örgütlenmesinin, ücret ve koşul pazarlığı yapmasının engellendiği tarım sektörü olduğu saptanmıştır. Çocuklar aynı zamanda halı dokuma, havai fişek yapımı, madencilik, cevherlerin parlatılması, demiryollarında çalışmakta, askeriyede zorunlu çalıştırılmakta, cezai müeyyide gerektirecek durumlarda çalıştırılmaya zorlanmaktadır. Birçok genç özellikle de genç kızlar ev işlerinde kölelik koşullarında çalıştırılmakta, sömürü ve kötüye kullanmayla karşı karşıya kalmaktadır.

Sendikal kampanyalar kapanan yolları açmaktadır

Çocuk işçiliğinin istismarı, 1990'ların başından bu yana sendikal kampanyalar ve NGO'ların çalışmaları ile uluslararası gündemin ilk sırasına yerleşmiştir. Sendikaları, NGO'ları ve dünya çapında milyonlarca insanı bir araya getiren Çocuk İşçiliğine Karşı Küresel Yürüyüşün uluslararası alandaki büyük etkisi bu alanda temel etken olmuştur. Çocuk

işçiliğinin kullanımına karşı sendikalar, işverenler üzerine karşı baskı unsuru yaratmış ve sorunu aşmak üzere ILO'nun yardımını talep etmiştir. ICFTU, üyeleri, Uluslararası Sekreterlikler (ITS) ve baskı gruplarının kampanyaları sonucunda ILO 1999 yılında Çocuk İşçiliğinin En kötü Biçimleri üzerine yeni bir Sözleşme ve Tavsiye Kararı kabul etmiştir. 2000 yılında uluslararası sendikal hareket, Sözleşmenin evrensel düzeyde uygulanması için baskı yapacaktır.

Firmalar ve hükümetlerle anlaşmalar yaparak fakir aileler için alternatiflerin sağlanması

ITS'lerle yakın işbirliği ile ICFTU'nun çocuk işçiliği üzerine yapmış olduğu kampanyalar önemli sonuçlar vermeye başlamıştır. Çocuk işçiliğinin bulunduğu sektörler ve ürünler hedeflenerek, firmalara ve hükümetlere, sendikalarla görüşerek ve sorunun üzerine giderek kampanyalar yapma mükellefiyeti getiriliyor. Sendikalar aynı zamanda çocukların istismarının özellikle de uygulanan yapısal programların olumsuz etkilerini, eğitime az harcama yapılmasını, cinsler arası, etnik ve diğer temel insan hakları ihlallerinin istismarının en temel sebeplerini araştırmaktadır.

Çocukların işten uzaklaştırılıp eğitime dahil edilmeleri

Uluslararası birliklerin özel sektör ve yerleşim yerinde çocuk işçiliği üzerine odaklanarak yaptığı kampanyalar, her nasıl olursa olsun çocukların istismarı, yetişkin işçilerin uygun ücret ve koşullar için toplu pazarlık yaptığı, sendikalar kurduğu ve üye olduğu ve haklarının inkar edildiği yerlerle yakından ilişkilidir. Çocuk işçiliğinin istismarının etkili bir şekilde elimine edilmesine çalışmak için sendikalar, sıklıkla yerel baskı gruplarıyla beraber çalışarak geniş çapta kampanyalar geliştirmiştir. ICFTU ve ITS'lerden gelen uluslararası baskılar, yerel düzeyde sendikal eylemlerin desteklenmesinde önemli bir etken olmuştur.

Ön cephedekilerin savunulması : demokratik sendikaların güçlendirilmesi

Dayanışma ve demokrasi zorunlu

Sendikalar yapıcı ve şeffaf bir çevre için, ulusal düzeyde sendika binasına dikkat çekmek istiyorlar. Sendikal demokrasi zayıftır, sendikaların güç kaynağı ve üyelikleri

azalmaktadır. Sadece güçlü sendikal hareket, kanunlar çerçevesinde ILO standartlarının onaylanması ve uygulanması sağlanarak, hükümetlerle etkili kampanyalar yapılmasıyla artabilir.

Sendikalar geçmişteki değişen tarihin mücadelesini vermekte

Güney Afrika, Polonya ve Şili, işçilerin nasıl savaştığını gösteren ve temel hakları en zor koşullarda bile kazanan örneklerdir. Demokratik haklar için stratejilerini birleştirerek güç kazanmış ve bu güçle çalışmışlardır. Sendikalar, adı geçen bu ülkelerde insan hakları ve demokrasinin revize edilmesi için önemli rol oynamıştır.

... ve yine aynı şey

Diğer birçok mücadeleler hala devam etmektedir. Burma, Kolombiya, Çin, Sudan, Djibouti ve Guetemala'daki işçiler, temel haklarından ve sendikal hareketten yoksundur ve acilen tüm işçilerin sosyal adalet için acil ve aktif desteğe gereksinimleri vardır. Toplumlar uluslararası düzeyde geniş çapta yardımcı olmalıdır.

Tarihi çöpe gönderen sendikaların ayıplanması

ICFTU Araştırmasından yıllar sonra sendikal hakların ihlali, tüm işçiler ve sendikaları için her yerde bir tehdit unsurudur. Birçok işveren ve hükümet, hem ulusal ve hem de uluslararası alanda işçi hareketinin sona ermesini büyük bir iştahla izlemektedirler. Sendikalar, 19. yüzyıldan hatıra olarak kalan davranışlarını 20. yüzyılda geride bırakmalıdırlar.

Demokrasinin yeni sınırları : işyerleri

Şimdi 21. yüzyıla bakıyoruz. Yeni yüzyılda bir teori olarak evrensel düzeyde işçilerin kendi özgür iradeleri ile seçtikleri örgütler tarafından haklarının temsil edilmesi ve bu örgütlerin işyerlerindeki koşullarla ilgili olarak işverenlerle özgürce toplu pazarlık hakkına sahip olmaları beklenmektedir.

Küreselleşmede işçilerin sesi çıkmaktadır

Örgütlenme özgürlüğüne saygının olmadığı yerlerde, demokratik hükümet ve ekonomik kalkınma imkansızdır. Çalışan kadınlar ve erkeklerin hızla değişen dünyada, geleceklerini sağlayabilmek için istihdam ve işyerindeki davranışlar gibi konularda seslerini çıkarmalıdır. Demokratik sendikaların görevlerini yapamadığı yerlerde sosyal gerilim daha fazla olur ve toplum ve ekonomide yıpranmalara neden olur.

Aktif dayanışmanın yapılanması

Sendikal haklar için davranışların değiştirilmesi

Sendikal hakların teşvikinde işçi hareketinin etkililiğini arttırmak için ilk adım, çeşitli düzeylerde sendikaların kapasitelerini gerçek anlamda değerlendirmektir. Kampanyalar iyi planlanmalı ve koordine edilmelidir, ilerleme için mevcut baskı gruplarını belirlemeli ve kullanmalıdır.

Temel işçi haklarını kalkınma stratejilerine dahil etmek

Dünya Bankası ve IMF gibi kuruluşlardan gelen ekonomik yardımlar, insan haklarını sürekli istismar eden hükümetler tarafından inkar edilmektedir. Fakat gerçek talep edilmesi gereken, sosyal ve ekonomik kalkınma merkezinde çalışma standartlarının temelinde bir endüstriyel ilişkiler sisteminin geliştirilmesi için bir stratejidir. Burma, İran, Sudan ve Çin gibi ülkeler dünyanın fikirlerinden fazla etkilenmemektedir ve hakları sömürmeye devam etmektedir.

Sendikal hakların ihlallerine hızlı tepki

ICFTU son on yıldır yaptığı faaliyetlerinde öncelik, dünya çapında sendikal hak ihlallerinin hızlı ve etkili bir şekilde belirlenmesi ve konu ile ilgili eylemler yapılmasını geliştirmek olmalıdır. Bu çalışma için zorunlu olan, tüm üyelerin kazanılmış haklarıyla ilgili bilgi donanımını sağlamaktır.

İşçi mücadelesinde bilgi teknolojisini kullanmak

Ulusal merkezler ve uluslararası işçi kuruluşları arasındaki hızlı iletişim zorunludur. E-mail'in kullanımı ve standart anketler, bu çalışmalara fayda sağlamakta ve kriz durumlarını çözümlenmektedir. Gelişmekte olan ve endüstrileşmiş bir dünyada daha çok çalışma için dinamik bir şebekenin yaratılması gerekmektedir.

Koalisyonların oluşturulması

Sivil toplumun genişlemesi ve sosyal gruplar arasında artan bilincin paylaşılması, uygun NGO'larla koalisyon yapılması, gün geçtikçe önemini daha da artırmaktadır. ICFTU, üye örgütler ve ITS'ler yıllardır çeşitli NGO'larla çalışmaktadırlar. Koordinasyonun mümkün olduğu sivil toplumun ve çalışma alanlarının daha iyi bir şekilde belirlenmesinin şimdi tam zamandır.

İnsan haklarına dayalı bir toplumla çalışmak

ICFTU son iki yıldır insan hakları ile ilgili NGO'larla işbirliğini artırmıştır. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 50. yıldönümü ve ILO 87 Sayılı Örgütlenme Özgürlüğü Sözleşmesine odaklanan işbirliği; hangi teknoloji çeşitli örgütler arasında bilgi akışını geliştirecekse kullanılmalı; Birleşmiş Milletler insan hakları sistemi ve ILO içerisinde işbirliği sağlanmalıdır. Ortak bildirilerin veya araştırmaların yayınlanmasını içeren konular ve ilgili NGO'lar ve ICFTU veya üyeleri arasında ulusal düzeyde bağlantının ve işbirliğinin sağlanması.

Kilit noktalar

Küresel bir ekonomide demokrasinin oluşturulması

Sendikal haklar, tüm işçilerin hak ettiği insan haklarıdır. İstihdamda ayrımcılık, çocuk işçiliği ve zorunlu çalıştırılma gibi sömürülerin elimine edilmesi ve çalışma hayatındaki tüm işçi mücadeleleri ve demokrasi için oluşturulmuştur. Sendika kurma ve üye olma özgürlüğü temel haklarının istismarı hala artmaktadır.

İşçi protestolarına sessiz yanıt ve yüzleştirme

Son zamanlardaki küresel krizler, işçilerin birçok ülkede iş ve ücret kayıpları konularında protestolarına neden olmuştur, fakat sendikalar, sosyal boyutta diyalogun oluşmasını reddeden işveren ve hükümetlerin fikirlerini değiştirmeye çalışmaktadır. Kötü planlanmış özelleştirme programları, işçileri temsil eden sendikaların kabiliyetleri ile engellenmeye çalışılmaktadır.

Zorlama, gözdağı ve müdahale

Hür sendikal faaliyetler, askeriyeenin, tek bir partinin iktidar olduğu ya da bir hanedanın bulunduğu bir dizi ülkede hala yasaktır. Sendikaların etkili bir şekilde gelişmesi için yerel düzeydeki örgütçüler, sıklıkla işverenlerin ayrımcılığına maruz kalmaktadır.

Serbest ihracat bölgesinin artması

EPZ'lerde sendikal haklar şiddetle sınırlanmakta ya da ertelenmektedir. Yatırımcıları harekete geçirmede bölgeler arasındaki rekabet, çalışma standartlarına zarar vermektedir ve hükümetlerin ve şirketlerin kalkınma stratejilerini sosyal anlamda tehlikeye sokmaktadır.

Sendikal mücadelenin sonundaki zafer

Sendikalar, koordine edilmiş yeni uluslararası kampanyaların geliştirilmesiyle mücadelede hücumu geçmiştir. Nijerya ve Endonezya sendikaları, işyerleri dahil demokrasi ve insan haklarına saygı bağlamında önemli yardımlar yapmaktadırlar.

Temel hakların, yoksulluğun azaltılması ve sürekli demokrasi için belirlenen stratejilere entegre edilmesi

ILO'nun çalışma standartlarını gözlemleyen endüstriyel ilişkiler sistemi, yoksulluğun azaltılmasında sürekli kalkınmanın önemli unsurudur. Sendikalar örgütlenmede hayati rol oynamaktadır. Sendikalar, işyerinde insan haklarının saygıyı teşvik etmek için ILO'nun kapasitesini tam olarak kullanmalıdır.

Birlik ve dayanışma sendikaların güç kaynağı

Hükümetler, sendikal hakların yasal olarak korunmasını sağlamalıdır, fakat sendikalar işçileri örgütlemelidir. Sendikaların gücü, dayanışma ve demokrasiden gelmektedir. Küreselleşme tarihinde sendikaların temel yapıları, dünyada çalışmayı değiştiren güçlerden etkilenen işçiler açısından hayati rollerle sahiptir.

Çocuk işçiliği skandalına son verilmesi

21. yüzyılın başlarında çocuk işçiliğinin birçok ülkede çalışan nüfusun hala büyük bir parçasını oluşturması bir skandaldır. Sendikalar, çocuk işçiliğini elimine etmek için küresel bir kampanya başlatmıştır.

Sistemik dayanışma : ICFTU'nun rolü

ICFTU ve uluslararası hür işçi hareketi, iyi planlanmış ve hedeflenmiş sendikal kampanyalarla uluslararası dayanışmayı artırabilirler. ICFTU, işyerlerindeki örgütçüleri korumak ve destek sağlamak için enformasyon teknolojisi doğrultusunda sendikal hakların kontrolünün dünya çapında yapılması için bir şebeke geliştirmektedir. ICFTU, ayrıca istismarların önlemesi için uluslararası sistemi güçlendirmek üzere ortak bir gündemi uluslararası insan hakları üzerine çalışan NGO'larla işbirliğini artırmaktadır.

Bölüm IV : İşyerinde Ayrımcılığın Sona Ermesi

İşyerinde eşit fırsat ve muamele herkes için temel haktır

Küreselleşme değişen iş piyasasına yeni talepler getirmiştir. “Yeni” işler ortaya çıkmış ve “eski” işler kullanılmaz hale gelmiştir. Çalışma, küresel pazarın baskılarına, kar için acımasız rekabetine, günde 24 saatlik menkul kıymetler borsasına ve sürekli değişimi karşılayabilme kurallarına uyabilmek için kendini adapte etmesi gerekmektedir. Birçok işçi ve sendikaları, işverenler ve üyelerinin baskısıyla esnek olmak durumundadır. Esnek işçiler, esnek işler, esnek ücretler, esnek çalışma koşulları, esnek adalet halini almaktadır. Sendikalar, sayısı gün geçtikçe artan incinebilir durumda olan işçilerin gereksinimlerini ve isteklerini karşılamak için küresel pazarın değişim vizyonuna ayak uydurmalıdırlar. Günümüzde yüz

milyonlarca işçinin temel gereksinimlerini, eşit fırsat ve muamelenin gerçeklik haline gelmesi idealdir.

İşten çıkarmalardan ilk olarak etkilenen kadın işçiler

Asya ekonomik krizinin başlamasıyla 1997 ve 1998 yıllarında Bangkok'ta özellikle tekstil ve elektronik sanayiinde ilk işten çıkarılanların %90'ı 40 – 50 yaşlarında ya da emekliliğin sınırında olan kadın işçilerdir. Birçok kadın işçi, sanayi sektöründe daha az nitelikli işlerde çalışmakta ve yaşamlarının büyük bir kısmını orada geçirmektedirler, yeni bir iş için ise niteliklerinin yetersiz olduğunu belirtmektedirler. Bu kadın işçilerin aile bütçesine katkıları büyük olmaktadır, aynı zamanda kırsal kesimlerde çocuklar da, meyve, sebze veya tatlı satışı ya da düşük ücretli işlerde çalışarak aile bütçesine katkıda bulunmaya çalışmaktadır. Bu kadınların eşleri tarafından dövülmesinin yanı sıra daha güvenilir işe sahip olan yeni eşler aramaktadırlar.

Tayland'daki kadınların sorunları da dünya çapındaki durumla aynıdır. ICFTU, kadın ve erkek arasındaki ayrımcılığa yaşamın tüm alanlarında hem ulusal ve hem de uluslararası düzeyde son verilmesinin öncelikli amaçlar arasında yer alması gerektiğini belirtmektedir. Başarılı ulusal ve uluslararası ekonomik ve sosyal programların değerlendirilmesi ve hükümetler ve uluslararası örgütlerin olumlu eylem programlarını yaşama geçirebilmeleri için cinslerin önemini belirtmek gerekmektedir.

Kadın ve erkek arasındaki ayrımcılığı elimine etmek amacıyla ICFTU, Birleşmiş Milletlerin de hedeflediği okullarda cinsler arası uçurumun 2005 yılına kadar kapatılmasını da kapsayan, kız çocuklarının evrensel düzeyde eğitimlerinin sağlanması için özel programlara destek verecektir.

... ve sürekli sayısı artmakta olan incinebilir düzeydeki işçiler için sağlanmalı

Tüm işçiler, iş güvenliğinin lüks olduğu çalışma piyasasında incinebilir ama bazı gruplar daha da çok incinmektedirler. Cinsiyet, ırk, renk, din, dil, yaş gibi konularda ayrımcılık hedeflenmektedir. Özürlü insanlar, 138 ülkede onaylanan Ayrımcılık üzerine 111 Sayılı ILO Sözleşmesi doğrultusunda özellikle risk altındakilerdir.

Eşitlik üzerine sendika eylemi işyerlerine odaklanmıştır

1996 yılında yapılan 16. Dünya Kongresinde ICFTU işyerinde beş öncelikli alanlardan biri olarak, eşitliği ve cinsler arası tam eşitliğin teşvik edilmesini belirlemiştir. Kadınların işyerlerinde ve sendikalardaki yetkisi, ICFTU için kilit bir amaçtır. Genç işçiler sendikaların geleceğini temsil etmektedirler fakat hareketin içine yavaşça giriş yapmaktadırlar – doğru ya da yanlış – ayrıca demodeliği ve yersizliği de fark etmektedirler. Göçmenler ve etnik azınlık, homoseksüeller, sakat işçiler ve yaşlılar gibi diğer incinebilir grupların spesifik gereksinimleri de hem işyerlerinde ve hem de sendikal hareket içerisinde belirtilmektedir.

Dünyada işyerlerinde kadınlar

Dünya işyerlerinde feminizm

Son 20 yıldır iş piyasasına kadınların katılım oranlarında hızlı bir artış yaşanmaktadır. ILO, “dünya çapında işgücünde ve istihdamda feminizm” konularına yer vermektedir. 15 ve 64 yaşları arasındaki kadınların yaklaşık %45’i günümüzde bir işe sahiptir veya iş aramaktadırlar.

Fakat nicelik nitelik anlamına gelmez

Özellikle gelişmekte olan ülkelerde kadınların işgücüne katılımı, kadınların hürriyetine kavuşmasına yardımcı olmakta, ekonomik özgürlüklerini kazandırmakta ve geleneksel toplumdaki tabuları ve hurafeleri yıkmasını sağlamaktadır. Fakat hem gelişmekte olan ve hem de sanayileşmiş ülkelerde kadınların istihdamdaki nitelikleri, artan niceliklerinin yanında pek fazla etkileyici değildir. Küresel ekonomide kadınların işleri hemen hemen aşağıda belirtilen kategoridedirler:

- part – time,
- düşük ücret,
- atipik,
- ev temelli,
- sözleşmeli,

- geçici,
- enformal sektör,
- EPZ,
- göçmen işçi,
- “eğlence işçisi” ve fuhuş,
- kayıtsız.

Krizler kadın işçileri dramatik olarak etkilemekte

Dünyada çalışan kadınların zor ve berbat durumlarını açıkça tanımlayan “Dünyanın parçası – kadınlar küresel ekonomide” adlı ICFTU broşürünün 1996 yılında yayınlanmasından sonra pek fazla bir şey değişmedi. Sonuç olarak Asya mali ve ekonomik krizi, kadınları ve ailelerini olumsuz olarak etkilemiştir.

Cinsiyet konusu çalışma pazarının politika ve programlarında yer almakta

Rio de Janeiro’da 1999 yılı Mayıs ayında yapılan ICFTU 7. Dünya Kadın Konferansı, IMF ve Dünya Bankasının yapısal adalet programlarının kadın işçileri incitmeye devam ettiğini belirtmiştir. İlaveten, makro ekonomik mali ve para politikaları gibi ticari, yatırım ve rekabet politikaları cinsler arasında tarafsız değildir. Bu politikalar ağırlıklı olarak erkek eğilimlidir ve kadınların istihdamına, yoksulluğuna ve sosyal ağırlığına da müsamaha göstermektedir. Konferans, eskiye nazaran daha fazla çalışma piyasasının politika ve programlarında yer aldığını vurgulamıştır.

Sendika eylemleri için kontrol listesi

Konferans, 17. Dünya Kongresinde sendikaların aşağıda belirtilen acil gereksinimlerine dikkat çekilmesini sağlamıştır:

- Küreselleşmenin olumsuz etkilerine karşı cinsiyet eylem planlarının geliştirilmesi;
- Cinsiyet ve ticaret konuları üzerine sendikalar arası ve içerisinde bilinçlendirme kampanyalarının geliştirilmesi;

- MNC'lerin taktiklerini önlemek amacıyla ITS'lerle uluslararası sendika stratejilerini koordine etmek;
- Kadınlarla ve bu konu üzerinde çalışan NGO'larla işbirliğini geliştirmek ve güçlendirmek.

Birleşmiş Milletler Pekin Konferansı kadın birliklerini belirledi

2000 yılı Haziran ayında yapılan Pekin + 5 Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun özel oturumu, Eylem Platformu tarafından belirlenen ve hükümetlerin uygulamayı üstlendikleri eşitlik gündeminin ilerleyip ilerlemediğinin değerlendirilmesine bir vesile olmuştur. ICFTU'ya bağlı üyeler devletlerden, sendikaların Platformu nasıl uyguladıklarının değerlendirmeleri gerektiği talep edilmektedir. Pekin + 5'ten sonra ICFTU, hükümetlere 1995 yılında Pekin'de verdikleri taahhütleri yerine getirmeleri için baskı yapmaya devam etmektedir ve Eylem Platformunun etkili bir şekilde uygulanması için çalışmaktadır.

ILO standartları işyerlerinde kadın hakları üzerine ilerleme için seviye tespiti yapmakta

ILO'daki ICFTU çalışması oldukça önemlidir. Ev İşçileri üzerine 177 Sayılı Sözleşme, kadınlar üzerine çalışan NGO'lar ve sendikalar arasındaki işbirliğinin aktif sonucudur. Bu Sözleşmenin onaylanması, Part – Time Çalışma üzerine 175 Sayılı Sözleşme gibi gelecekteki bir kampanyanın konusudur. Analığın Korunması üzerine 103 Sayılı Sözleşme ve 95 Sayılı Tavsiye Kararının revizyonu üzerine sendikal eylem, üye örgütlerin de maksimum çabasıyla tam hız devam etmektedir. “Daha Çok ve Daha İyi İşler Programı” çerçevesinde cinsler arası eşitliğin teşvik edilmesi ve incinebilir işçilerin korunması üzerine El Kitabı gibi konularda ILO ile ICFTU'nun işbirliği başarılıdır.

Çalışan kadınlara karşı yapılan ayrımcılığın üstesinden gelinmesi için öncelikler

İşyerlerinde ayrımcılığın üstesinden gelinmesi için ICFTU'nun, Bölge Örgütlerin ve üyelerinin öncelikli alanlardaki eylemleri;

- kadınlar için daha çok ve daha iyi işler;
- toplu pazarlıkta cinsiyet konuları;
- eşit değerde iş için eşit ücret;

- kadınlara yüksek düzeyde pozisyonlar için teşvik;
- işverenlerin yanı sıra sendika üyelerinin de – kadın ve erkek – cinsiyet alanında bilincini artırmak;
- işyerlerinde kadınlara karşı şiddeti ortadan kaldırmak;
- kadınlar için uzun süreli eğitim, özellikle mesleki eğitim.

Kadın ve sendikalar

Kadınlar : sendikaların üye sayısını artırmakta

“Cinslerin eşitliğinin teşvik edilmesi ve incinebilir işçilerin korunmasında sendikaların rolü” üzerine yapılan bir ILO/ICFTU araştırmasının ilk bulguları, düşmekte olan sendika üyeliğine karşı kadınlar arasında sendikalaşma oranının artmasını sürdürmeyi teyit etmektedir. Bu, temelde kadınların işgücündeki artışın büyük olması veya kadınları hedefleyen kampanyaların olmasıdır.

Sendika üyeliği için bariyerlerin yıkılması

Kadınların sendikalara üye olmamasının birçok nedeni vardır: sendikaların kendilerine nasıl yardımcı olacağını bilmemektedirler; aile sorumluluklarından dolayı üye olmaya zamanları olmamaktadır; işverenlerin kendilerinden öç almalarından korkmaktadırlar. Kadınların atipik işlerde çalışmalarından bu yana örgütlenmelerinin daha zor olduğu sanılmaktadır.

Aileler kadınların ücretlerine bağımlı

Avrupa’da yapılan bir araştırmaya göre, yaklaşık %60 oranında kadının aile gelirinin hemen hemen yarısını ya da büyük çoğunluğunu karşıladığı vurgulanmıştır. Benzer bir araştırmaya göre Kore’de, şu anki kriz durumundan önce bile, kadınların %17’si ailenin ekmek parasını kazananlardır ve %40 oranında işsiz olan erkeğin de eşlerinin gelirlerine bağılı olduğu saptanmıştır. Kaynak : Finansal Times ve FKTU, Kore.

... ve kadınların sendikal faaliyetlere ve politika üretimine katılmaları

Kadınların sendika üyeliğinde zorlandıkları diğer konular, uluslararası stratejiler ve sendikaların onlarla ilgili stratejileridir. Erkek egemen kültürler veya sendikal faaliyetler veya erkek üyelerden kaynaklanan düşmanca tepkiler, kadınları üye olmaktan vazgeçirmektedir. ICFTU Kadın Komitesi, kadın işçilerin gereksinimlerinin neler olduğunu ve eşitlikten faydalanmalarını sağlamak ve ayrımcılığın tüm bariyerlerini yıkabilmeleri için olumlu eylemlerin yapılması gerektiği konusunda yıllardır sendikaları bilgilendirmek üzere daha fazla zaman ve enerji harcamaktadırlar.

Kadınların Sendikalara Entegre edilmesi ICFTU Pozitif Eylem Programı 1978 yılında kabul edilmiş ve 1998 yılında revize edilmiştir. Program, tüm alanlarda kadın yapılarının oluşturulması, karar alma mekanizmalarında yer almaları ve sendikal politikalar, programlar ve faaliyetlere entegre edilmelerinin sağlanmasını amaçlamaktadır.

Cinslerin eşitliğinde bir gerçeklik yaratılması için davranışların değiştirilmesi kilit noktadır

Kadınlar günümüzde ICFTU üyeliğinin %39'unu temsil etmektedirler fakat liderlik pozisyonunda, müzakere çalışmalarında, görevlerinde ve delegasyonlarda, sendika gazetelerinde ve yayınlarında genellikle pek fazla yer almamaktadırlar. Kadınlar sendikalara gelseler, kendilerine güvenilir. Bu durum, kadınların içeride ve dışarıda görünmeleri gerektiği anlamına gelmektedir. Şöyle ki, üye ya da lider olarak sendikal hareketin içerisinde yer almaları gerekmektedir.

Bir kadının yeri sendikasıdır

Kadın işçilerin hem formal ve hem de enformal sektörde örgütlenmeleri, ICFTU ve üyelerinin öncelikleri arasında yer almaktadır. Küresel ekonomide kadınların sendikalara gereksinimi olduğu kadar sendikaların da kadınlara gereksinimi vardır.

Genç işçiler : geleceğin sendikal hareketi

Sendikalar, genç işçilerin sorunlarını ihmal etmekte

Gençler 21. yüzyılın başlarında dünya nüfusunun 2/3'ünü oluşturmaktadır. Nüfusun %64'ü, 35 yaşın altındadır ve %20'si 15 ve 24 yaşları arasındadır. Bu gençler, sendikal hareketin güçlendirilmesinde büyük bir potansiyel oluşturmaktadır. Büyük bir çoğunluğu henüz sendika üyesi değildir. Birçok sendikanın da genç işçilerle ilgili politikası ve eylem programları yoktur.

Sendikalar için büyük mücadele

Gelecekte pozitif ve umut verici bir sendikal hareket yaratılması, genç işçilerin görünür kılınması ve seslerinin sendikaların tüm düzeylerinde duyulması için acil eylemlerin yapılmasıyla sağlanacaktır. Gençleri sendikalara çekebilmek büyük bir mücadeledir.

Sendikal harekette nesiller arası dayanışma

İlk olarak yaşça büyük sendikacılar, gençlerle sorumluluklarını paylaşmayı öğrenmeleri gerekmektedir. Gençler rekabete gereksinim duymamalıdır; gençler, işleri öğrenebilmek ve sorumlulukları paylaşabilmek için bağlantıların kurulmasına ve yakın işbirliğine gereksinim duymalıdır.

Sendikaların yoğun bir şekilde gençlik stratejilerine gereksinimi vardır

İkinci olarak yoğun bir eylem programı, gençlerin sendikalara üye olmalarının sağlanması için organize edilmelidir. Bu programlar aşağıda belirtilen konuları kapsamalıdır:

Gençlere, sendikalar ve genç işçilerin hakları hakkında bir bilgi akışı sağlanmalıdır. Günümüzde birçok genç, sendikalar hakkında fazla bilgi sahibi değildir.

Küresel piyasanın değişiminden sonra daha fazla genç, güvenilir olmayan çalışma alanlarında ve işsizlikte ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Birçok genç, sendikaların üyelerini

organize etmesi zor olan yeni işlerde çalışmaktadırlar. Sendikalar, gereksinimlerine yanıt alabileceği ve sorumluluklarını taşıyabileceği gençleri bir araya getirmeli ve eğitmelidir.

Sendikalar, otoritelerle görüşerek tam mesleki ve temel eğitimi ve gençlerin ilk işlerini bulmalarına rehber olabilmelerini sağlayan yeni işlerin yaratılmasını hedefleyen politikalar ve eylem programlarını gençlere sunabilmelidirler.

Gençler, sendikal hareketin tüm düzeylerinde tam olarak temsil edilmelidir. Gençlerin sendika üyelikleri ve liderlikleri arasında cinsiyet dengesini kurabilmek amacıyla genç kızlar için de spesifik politikalar ve kampanyalar organize edilmelidir.

ICFTU kampanyaları değişim için katalizör görevi görmekte

ICFTU, lafları eyleme dönüştürmek için 1999 yılı Nisan ayında dünya çapında gençlik kampanyası başlatmıştı. “Gelecek şimdi başlıyor – bir sendikaya üye olmak”. Kampanyanın temel ekseni:

- Gençleri sendikalar hakkında bilgilendirmek ve örgütlemek;
- İstihdam ve eğitim üzerine gençlik politikaları için kampanyalar.

Kampanyalar, genç işçilerin sendikal hareketin gücüyle üye olabildiklerini göstermiştir. Daha fazla genç sendikacı, örgütlerinde daha da göz önüne çıkmaktadır ve gençlere, üniversitelerde, okullarda ve işyerlerinde ulaşabilmektedirler.

Küresel Gençlik Programı

Kampanyalar, sendikalara gençlerin katılımını artırmak ve politik gündemde gençlerin istihdam ve eğitimlerine daha fazla yer vermek için ICFTU Küresel Gençlik Programının önemli unsurlarından biridir.

Çeşitlilikte dayanışma

Eşitlik için mücadelenin anlamı olan çeşitliliğe merhaba

Günümüzde işyerlerinde çeşitlilik bir gerçektir ve sendikaların bu bağlamda görevi iki kattır. Sendikalar bir yandan nedeni ne olursa olsun tüm işçilerini savunmak zorundadır. Sendikalar diğer taraftan işçilerini örgütlerine entegre etmeli, spesifik gereksinimlerinin ve ilgilerinin neler olduğunu öğrenmeli ve saygı duymalıdır.

Göçmenler ve etnik azınlıklar

Daha iyi bir geleceğin araştırması...

ILO, dünya çapında 32 milyondan fazla göçmen işçinin olduğunu tahmin etmektedir. Bu göstergelerin kayıtlı olduğu takdirde yaklaşık 80 ile 200 milyon arasında olacağı, milyonlarca kayıtsız göçmen işçinin olduğu ve ülke içerisindeki göç hareketlerinin de kayıtsız olduğu düşünülmektedir.

Kötü, tehlikeli ve düşük pozisyonlu işler göçmenlere veriliyor

Göçmenlerin büyük bir çoğunluğu az nitelikli ya da niteliksizdir. Ortadoğu'da yaklaşık yarım milyon Sri Lanka'lı kadın göçmen bulunmaktadır ve Asya'daki göçmenler arasında Filipin'den her bir erkeğe 12 kadın vardır. Ortadoğu'da çalışan 800.000 kadının %65'i incinebilir grup olan ev işçileridir. Hem Kuzey ve hem de Güney'deki göçte en incinebilir grup için, düşük ücretli işler, zor çalışma koşulları ve her çeşit ayrımcılık, sömürü ile eşanlamlıdır.

Göçmenler ırkçılıkla karşılaşmakta

Yasal bariyerler, göçmen işçilerin istihdam olanaklarını azaltan dolaylı veya dolaysız ayrımcılık sorunlarıyla mücadele için yeterli değildir. Avrupa'da yapılan bir dizi çalışma, göçmen işçilerin işsizliğin ve işten çıkarmaların ilk kurbanları olduğunu ve diğerlerine nazaran sosyal haklardan daha az yararlandıklarını göstermektedir.

Sendikalar göçmenlere ve etnik azınlıklara ulaşmakta

Birçok sendika, işgücünde büyük oranda yer alan göçmenleri ve etnik azınlıkları örgütleme geleneğine sahiptir. Amerika, Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda'daki sendikalar, göçmenleri ve etnik azınlıkları aktif bir şekilde savunmakta ve iş organize etmeye çalışmaktadır. Avrupa'da İngiltere, İspanya, İtalya ve Fransa'daki sendikalar, göçmen haklarını korumak ve onlara daha iyi çalışma şartları sunmak için göçmenlerle ve örgütleriyle birlikte çalışmaktadır. ICFTU ve ETUC, Avrupa çapında göçmen kadın işçiler ağının daha etkili çalışması ve eylemlerin birleştirilmesi için SOLIDAR ve bir dizi göçmen kadın grubu tarafından uygulanan bir projeden sorumludur. Orta Amerika'da sayısı gün geçtikçe artan göçmen işçilerin kötü durumu için ORIT, göçmen işçilerin haklarının korunması ve daha etkili sendikal stratejilerin geliştirilmesi için 1999 yılı Eylül ayında Kosta Rica'da bir toplantı düzenledi.

... yeni fikirler ve yöntemlerle

Göçmenlerin ve etnik azınlıkların örgütlenmesinin sağlanması için daha etkili ve yeni stratejilerin geliştirilmesi ve sendikalara entegre edilmesi için;

- göçmenlerin ve etnik azınlıkların, kültürel kimliklerini koruyabilmek için danışma merkezleri oluşturmak;
- dil grupları oluşturmak ve toplantılar düzenlemek;
- toplu pazarlıkta göçmenler ve etnik azınlıkların temsilcilerine mesleki eğitim vermek ve görüşmelere dahil etmek;
- toplu pazarlıkta göçmenlerin ve etnik azınlıkların spesifik taleplerini entegre etmek;
- sendikaların karar alma mekanizmalarında göçmen ve etnik azınlıkların temsilcilerine de yer vermek.

Birleşmiş Milletler Sözleşmesi için kampanyaları artırmak...

ve ırkçılığa karşı

ICFTU, Göçmen İşçilerin ve Ailelerinin Korunması üzerine Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin onaylanması için düzenlenen uluslararası kampanyalarda aktif olarak çalışmayı sürdürmektedir. Sözleşme 1990 yılında kabul edildi fakat hala uygulamaya konulmamıştır. Aynı zamanda ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeydeki sendikalar, ırkçılığa karşı programlar, kampanyalar ve eylemler yapmaktadır.

Sakat İşçiler

Eşit fırsatlar... bir hayal

Özürlü insanlar, dünya nüfusunun 1/10'ini oluşturmaktadır. İşçiler olarak ayrımcılıkla karşı karşıyadır; onlara eşit fırsatların tanınması bir hayaldir. Avrupa'daki özürlü insanlar arasındaki işsizlik, ulusal ortalamadan 2 – 3 kat daha yüksektir. Amerika Birleşik Devletlerinde yapılan bir araştırmaya göre, işyerlerinde özürlü insanların sayısı artmaktadır bunlar genellikle gençlerden oluşmaktadır. Amerika'da çalışacak yaşta olup çalışma kapasitesine sahip olan 15 milyon kişinin en azından 2/3'ü işsizdir ve birçoğu iş aradığı halde bulamamaktadır.

Kadınlar için iş ve gelir güvensizliği artmakta

Endüstrileşmiş ülkelerde çalışan kadınların, işsizliği ve özel sektörde düşük ücretle part-time veya sözleşmeli işlerde çalışma ya da sosyal güvenlikten yoksun olarak tam gün çalışma ile yaşam standartlarına engel gittikçe artmaktadır. Ek olarak kadınlar için en iyi iş olan kamu sektöründe çalışma birçok ülkede engellenmektedir. Amerika'nın harika olan ekonomisinde bile birçok kadının ücretlerinde az bir gelişme görülmekte ve aile gelirine katkıda bulunmak için uzun saatler çalışmak zorunda kalmaktadırlar. Yüksek teknoloji sanayilerde büro elemanı olarak çalışan kadın işçiler işlerini kaybetmekte ve geliştirmekte olan ülkelere yaşanan işten çıkarmalarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Kaynak : CLC Kanada

Kanunlar önemsenmemekte

Ayrımcılığa karşı ilkeler ve eşit fırsatlar, bağlayıcı önlemler üzerine kanunlar, çalışma piyasasındaki rekabete özürlü insanların entegre olabilmesi için yetersizdir. Birçok ülkede belirtilen istihdam kotalarına uyulmamaktadır. Yasal önlemler genellikle yeterli değildir. Almanya'da kotaya uymayan işyerleri verilen cezaları ödememekte ısrarcı davranmaktadır. Özürlü işçilerin üretimde verimli olduklarını işverenlere göstermek için çok çaba harcamak gerekmektedir.

Sosyal yardım ve sosyal güvenlik sistemlerinin çalışma piyasasına entegrasyonu teşvik edilmeli

Sosyal yardım ve güvenlik sistemlerinden yararlanan kişilerin - özürlü kişiler de dahil - çalışmasına tam entegre olabilmeleri için refah devletlerin oranının oldukça dar olduğu inancı vardır. Birleşmiş Milletler tarafından 1993 yılında kabul edilen Özürlü İnsanlara Eşit Fırsatlar Standardı: "Özürlü insanlar bulundukları toplumun üyeleridir ve yerel halk ile aynı haklara sahiptirler ve eğitim, sağlık, istihdam ve sosyal hizmetler konularında gereksinimlerinin giderilmesi için desteklenmelidir."

Özürlüler sendikalara danışmakta

Sendikalar, özürlü insanlara vermeleri gereken desteği daima vermediklerinin bilincine varmışlardır. Sendikalar, işyerlerinde özürlü işçilere yönelik direkt hizmet ve programlar yaparak özürlü işçilerin yerleşimlerinde artan düzeyde rol oynamaktadırlar. Avrupa'da ETUC, özürlü işçilerle ilgili örgütler ve sendikalar, işletmeler ve dış dünya arasında köprü kurmaya çalışmaktadır.

Mesleki eğitim, eşitlik ve işyerlerinin düzenlenmesi sendikaların öncelikleridir

Günümüzde bütçe açığının giderek artmasıyla sosyal güvenlik sisteminin karşı karşıya olduğu krizden olumsuz olarak etkilenen özürlü insanlar için sosyal tarafların ve sendikaların rolü önemlidir. Sendikalar, sosyal hakları indirgemeye çalışan hükümetlerin bu eğilimini engellemeye çalışmalıdır. Sendikaların bu konu ile ilgili öncelikli alanlarına aşağıda belirtilenler de dahil olmalıdır:

- özürlülere yönelik daha iyi eğitim ve mesleki eğitimin sağlanması - ayrımcılığın önlenmesi için tercihen karışık sınıflar;
- bilgi toplumunun geliştirilmesi bağlamında eşit ücret ve eşit fırsatları odaklayarak her çeşit ayrımcılığa karşı mücadele;
- işyerine adaptasyon;
- özürlü insanların topluma ve işyerlerine entegre olmaları için Birleşmiş Milletlere bağlı kuruluşlar ve NGO'lar arasında işbirliği.

Yaşlı işçiler

Kır hareketi

80 yaşın üzerinde insan, dünyadaki hızla artan nüfus grubudur. Dünya Bankasının bir çalışmasına göre, günümüzde bir “yaşlı” 75 yaşın üstündedir ve bunların 2/3’ü kadındır. 60 yaş ve üzerindeki toplam insan sayısının 2001 yılına kadar 600 milyona, 2025 yılına kadar ise 1.2 milyar ulaşması beklenmektedir, bunların 137 milyonu ise 80 yaş ve üzeridir. %72 oranında olan bu insanlar, gelişmekte olan ülkelerde yaşamaktadırlar.

Zorunlu emeklilik

İşçiler olarak yaşlı insanlar ayrımcılığa maruz kalmaktadırlar. İşverenler, daha ucuz işgücü olduğundan ve mesleki eğitim yatırımının daha fazla oluşundan dolayı gençleri tercih etmektedirler. Avrupa’da 55 yaşın üzerinde çok az insan iş bulabilmektedir. Aktif çalışma yaşamları, istemelerine ve gereksinimleri olmasına rağmen kısa kesilmektedir.

Yaşlılar güvenlikten yoksunlar

Dünyanın büyük bir bölümünde geleneksel aileler için yaşlı insanların bakımı hala önemli bir konudur. Kalkınma ve kırsallaşmanın etkisi, aile desteğinin geleneksel şekillerine inanan yaşlı insanların derecesini azaltmaktadır.

Piyasa ekonomisi Rus emeklilerini yoksulluğa itmekte

Doğu Avrupa'daki, piyasa ekonomisine dönüş, sosyal güvenlik şartlarına zorluk getirmektedir. Yaşlı insanların durumu dramatiktir. Rusya'da 1998 yılı resmi istatistiklerine göre, 38 milyon emekli mevcuttur – aktif olarak çalışan nüfusun %50'sine eşittir. 1998 yılında yaşanan mali kriz, yüksek fiyatlar ve emekli ücretlerinin dondurulması ile sonuçlandı. 1997 yılının Aralık ayında asgari emekli yaşı, asgari yaşam düzeyinin %80'idir.

Sendikalar itibar için mücadele ediyor

1999 yılında Birleşmiş Milletlerin Uluslararası Yaşlılar Yılı çerçevesinde ICFTU, kendisine bağlı üyelerin araştırmalarıyla hazırlanan "İtibar için Mücadele" adlı bir rapor yayınlamıştır. Konular:

- mülkiyet ve emekli aylıklarının kontrolü;
- gelişmekte olan ülkelerdeki yapısal adalet;
- sağlık bakımı;
- emekli aylıklarının düzeyi;
- kadınların durumu;
- nesiller arası dayanışma;
- emeklilik yaşı;
- kadınların özellikle yaşlı yakınlarına bakımındaki önemli rolü.

Gelişmekte olan dünyada emeklilik sisteminin başlaması

Sendikal hareket tüm dünyada, yaşlı üyeleri ve toplum genelindeki tüm yaşlı insanlarla ilgili konularda çalışmalar yapmaya başlamıştır. Gelişmekte olan ülkelerdeki mücadele, ilk etapta refah sisteminin oluşturulması olmalıdır. Endüstrileşmiş ülkelerdeki mücadele ise, bir önceki nesil için verilen sistem mücadelenin korunması. Gelişmekte olan ülkelerdeki yaşlı kadınların durumuna, artan oranda özel ilgi gösterilmektedir.

Yaşlı üyeler : sendikaların değerli kaynakları

Yaşlı ve emekli üyeler sendikal harekete aktif olarak yardım etmektedir. Tecrübe ve bilgilerinin zenginliği, özellikle genç üyeler için kaynak değeri taşımaktadır ve sendikal mücadelede gelecek jenerasyona devredilmelidir.

Beklemede durma

Emekli birlikleri ve emekli sendikacılar, sürpriz olmayacak bir şekilde gelişmiş ülkelerde yaygındır. Bu kuruluşların büyük bir çoğunluğu 20 yıl öncesinde kurulmuştur. Sendikal kuralların emeklileri üye olarak görmediği yerlerde, emekliler sendikalardan ayrı birlikler kurmaktadır. Bu durum sendikaların emekliler hakkında çalışmalar yapmasını engellemektedir. Emekli üyelerin oranı oldukça değişkendir. ICFTU'nun araştırmasında 20'den 0.5'e oranlar vermektedir.

Yaşlıların ilgilerini betimlemek

Emekli üyeler için birlikler tarafından sağlanan hizmetler ve faaliyetler aşağıda belirtilen konular üzerinde odaklanmıştır:

Sosyal fayda düzeylerinin korunması, emeklilik yaşı, mülkiyet ve emekli aylıklarının kontrolü ve özelleştirmenin de dahil olduğu emeklilik konuları;

- sağlık bakımı;
- sosyal, kültürel ve oyalayıcı faaliyetler;
- seminerler, grup çalışmaları ve mesleki eğitim;
- yasal yardımlar;
- sunum;
- enformasyon faaliyetleri.

Emeklilik yaşı sendikal gündemin başına oturdu

Yaşlılar ve emekli işçiler bağlamında sendikaların karşı karşıya olduğu sıkıntılar korkutmaktadır çünkü küreselleşmenin etkisiyle yaşlıların hayatı daha da tehlikeye girmiştir.

Sendikalar bu konuyla karşıt gibi görünen gençler arasındaki yüksek işsizliğe mi yanıt vermeli yoksa yaşlı nüfusun gereksinimlerine mi yanıt vermeli? Üyelerimizin ilgileri, geç emeklilik politikalarını kabul etmek mi yoksa gençlerin gereksinimlerini göz önünde bulundurmamak mı olacaktır?

Emekliliğin arkasından gitmek

Yaşlı ve emekli işçiler için sendikalar, daha esnek çalışma işgücünden yararlanabilmeleri için görüşmeler yapmaktadırlar: aile içerisindeki yaşlılara bakım ve insanları emekliliğe hazırlama politikaları. Yaşlıları emekliliğe iterek ve part-time çalışmaları sağlanarak ve yaşlıların genç elemanlara bilgi ve deneyimlerini aktararak gençleri yetiştirme fırsatı veriliyor ki, zamanla gençler onların yerini alabilsin. ICFTU'nun gelecekteki eylemi, sendikaların danışma ve görüşmelerinde kullanabileceği, yaşlı işçiler, kadın ve erkek hakları üzerine evrensel bir Şart tasarlamak olacaktır.

Homoseksüel işçiler

Herkes için eşitlik söylendiği anlama gelir

Sendikal hareket, insan ve sendikal hakların savunulmasında ve teşvikinde önemli bir yerde bulunmaktadır. Bu mücadele, homoseksüeller için eşit haklar, saygı ve itibar ile ilgili bir taahhüdü nadiren içermektedir. Homoseksüeller, işçiler arasında en çok incinen gruplar arasında yer almaktadır ve işyerlerinde ayrımcılığa en çok maruz kalanlar olmaktadır. İş kaybından ve önyargıdan dolayı korumanın eksikliği, yasal kısıtlamalar ve istismar nedeniyle cinsel tercihlerini gizlemektedirler. Hatta sendikalar içerisinde bile gey ve lezbiyen eylemcilere karşı bazen ayrımcılık yapılmaktadır. Mevcut bir çok sendika, marjinal olan bu grubun istismarına son vermeye ve haklarını korumaya çalışmaktadır, sendikalar içerisindeki ayrımcılık da bu işçilere kötü deneyimler yaşatmaktadır.

Sendikalar belirleyecek

Özellikle kamu sektöründeki sendikalar, homoseksüel işçilerle yavaş yavaş ilgilenmeye başladılar. Uluslararası Kamu Hizmetleri (PSI) ve Uluslararası Eğitim Hizmetleri (EI), bir işyerinde lezbiyen ve geylerin kendi örgütlerini kurabilmelerine yardımcı olabileceği,

sendikaların bu işçileri organize edebileceği ve uluslararası dayanışmaya destek verilmesi amacıyla bir kit geliştirmiştir. 1998 Temmuz ayında Amsterdam'da yapılan Sendikalar Uluslararası Konferansında, Homoseksüeller ve İşyeri konusu ilk kez ele alındı. Konferansa, 30 ülkenin gey ve lezbiyen örgütlerinden ve konu ile ilgili olan 170 katılımcı katılmıştır. Konferans, uluslararası sendikal mücadeleyi gey ve lezbiyen konularını insan hakları kampanyalarının içerisine dahil etmeye çağırmıştır. İşyerlerinde homo fobisinin belirlenmesi ve mücadele edilmesi tavsiye edilmiştir.

Büyük sendikalarda ayrımcılığa son verilmesi için bir birim oluşturulması

İşyerinde ve sendikalarda farklılıklar günümüzde oldukça önemlilik arz etmektedir. Sendikacıların, işyerinde tüm işçilerin eşit haklara sahip olduğunu bilmeleri gerekmektedir. Sendikalar, bu farklı grupların spesifik gereksinim ve ilgilerini düşünerek bu hakları savunmalı ve teşvik etmeyi taahhüt etmelidir. Sendikalar, bunlara bir yer vererek hedeflerine ulaşmalarına saygı göstermelidir. Irkçılık, seksizim, yabancı düşmanlığı, yobazlık ve önyargının sendikal hareket içerisinde yeri yoktur.

Kilit noktalar

İşyerinde ayrımcılık yayılmakta

Yüz milyonlarca işçinin birinci temel arzusu, işyerinde eşit muamele ve fırsatların realite halini almasıdır. İşyerinde ve sendikalarda cinsler arası ayrımcılık ve kadınların yetkisi üzerine büyük bir eylem programının yanı sıra ICFTU ve üyeleri, genç işçiler, göçmenler ve etnik azınlıklar, özürlü işçiler ve yaşlı işçilerle ilgili sorunları belirlemek için büyük çaba sarf etmektedirler ve şimdi de homoseksüeller için çalışmaya başlamışlardır.

Dünyadaki işgücünün yaklaşık olarak yarısını kadınlar oluşturmaktadır

Kadınlar hala çalışma piyasasının en sonunda düşük statülü işlerde çalışmaktadırlar. Asya'da başlayan ekonomik ve mali kriz, kadın işçileri ve ailelerini mağdur etmiştir. Sendikalar küreselleşme içerisinde cinsler arası görüşlerini tüm politikalarında belirtmelidirler.

Kadın işçilerin küresel sorunlarını belirlemek için uluslararası eylem

Pekin’de yapılan Birleşmiş Milletler 4. Dünya Kadın Konferansı, kadın işçilerin karşı karşıya kaldıkları sorunları aydınlatmaya çalışmıştır. İşyerinde kadın hakları ile ilgili yeni oluşturulan ILO standartlarında gözle görülür ilerleme kaydedilmiştir. Gelecekteki sendikal gündemi; kadınlar için daha fazla ve daha iyi işler; toplu pazarlıkta cinsler arası konular; eşit değerde işe eşit ücret; yüksek düzeyde pozisyonların kadınlara sağlanması; işverenlerin yanı sıra sendika üyelerine cinsler arası duyarlılığın artırılması; işyerinde kadınlara karşı şiddeti ortadan kaldırmak; ve özellikle mesleki eğitimde kadınlara da uzun süreli eğitim sağlanması oluşturmaktadır.

Kadın: sendikalarda değişimin gücü

Kadınların sendika üyeliği dünya çapında artmaktadır, fakat kadınlarla işgücünü paylaşım hala daha düşüktür. Kadınların sendika üyeliği, sendikal faaliyetlere katılımı ve politikalar üretmesi için bariyerlerin kaldırılmasında büyük çabalara gereksinim vardır.

Genç işçilerin işe alımı

21. Yüzyılın başlarında genç işçiler, dünya nüfusunun üçte ikisini oluşturmaktadırlar. Genç işçilere sendikal hareketin her düzeyinde yer verilmelidir. ICFTU, 1999 yılında başlattığı küresel bir gençlik programıyla bu çabayı desteklemektedir.

Irkçılığın ortadan kaldırılması içi sendikal eylem

LO Danimarka ve bir dizi sendika tarafından mali destek sağlanan Uluslararası Sendikal Hareket Forumu Şebekesi (NIF), sendikal hareket içerisindeki etnik azınlıkların bir şebekesidir. Bu şebekenin amacı, çalışma piyasasında etnik azınlıkların koşullarını iyileştirmek ve azınlık ve sendikalar arasında köprü kurmaktır. Üyeler NIF’in gerekliliğini üç nedene bağlıyorlar: meslektaşlarından ve diğer sendika üyelerinden edindikleri ırkçılık deneyimleri; göçmen üyeler konusuna sendikaların tembelce yaklaşımları; göçmen işçilerin zamanla sendikaların içerisine dahil olması. Temel amaç, pasif rolleri üstlenmektense göçmenlerin ve mültecilerin hakları için mücadele etmek ve korumak olmalıdır.

Sendikalar 3D işleri için çalışmakta

Eşitlik için mücadele etmek farklılıklara merhaba demektir. Dünya çapında 42 milyondan fazla göçmen işçi kayıtlıdır ve bir çoğu kötü, tehlikeli ve düşük statülü işlerde illegal olarak çalışmaktadırlar. Sendikalar, göçmenleri ve etnik azınlıkları sendikalara bağlamak amacıyla etkili ve yoğun stratejiler geliştirmektedirler. ICFTU, bu yeni fikir ve yöntemleri yaygınlaştırmaya çalışmaktadır.

Özürlülere karşı sosyal dışlanmanın sona erdirilmesi

Çalışma yaşında olan özürlüler arasında işsizlik genellikle ulusal ortalamadan iki üç kat daha fazladır. Çalışan özürlüler ise, yüklememekte, düşük ücret almakta veya sosyal güvenlikten yoksun bırakılmaktadır. Özürlüler, mesleki eğitim ve eşitliğin sağlanması için sendikalara başvurumaktadırlar.

Yaşlı işçilerin ayrımcılığı, emekli aylıkları ve sağlık bakımları sendikaların gündeminde

Sendikalar, yaşlılara ayrımcılığa ve emekliliklerinde çektikleri sorunlara karşı daha fazla önem vermektedir. Sendikalar, gelişmekte olan ülkelerde sosyal korumayı geliştirme ve endüstrileşmiş ülkelerde de oluşturulan sistemin korunmasını sağlamak için mücadele etmektedirler.

Sendikalar homoseksüellere karşı ayrımcılığı sona erdirmeye çalışıyor

Sendikal hareket, insan haklarını ve sendikal hakları savunmakta ve teşvik etmektedirler, fakat homoseksüel işçilere eşit haklar, saygı ve itibar sağlanması için mücadele etmeye son zamanlarda başlamışlardır. Homoseksüeller işyerlerinde ayrımcılığa hedeftirler.

Çeşitlilikte dayanışma

Ayrımcılığa karşı mücadelede, sendikaların tüm işçi gruplarına kapılarını açması önemlidir, çünkü sendikalar her zaman incinebilir ve istismar edilen işçilerin yanında olmuştur, ayrıca hareketlerini güçlendirmek ve zenginleştirmek için de gereklidir.

KISIM V : Uluslararası Dayanışmanın Sağlanması

Bölüm I : Çok uluslu işletmeler ve sendikalar

Üretimde küresel entegrasyon

Küresel üretim zinciri

Şirketler giderek uluslararası temel üzerinde üretim yapmaktadırlar. Küresel ekonomi, üretim zincirinde zengin sanayi ülkelerindekinden, yoksul gelişmekte olan ülkelerin bazı enformal sektörlerine göre daha da karışıktır. Uluslararası işbirliklerinde (MNCs) Yabancı Direkt Yatırım (FDI), uluslararası ticaretten daha hızlı oranda gelişmektedir ve taşeronlaşma ve satıcıların kullanılması artmaktadır.

Çok uluslu yatırım küreselleşmeye yol açmakta

1980'lerde uluslararası ticaret, milli hasılanın iki katı hızla artmıştır. Uluslararası işbirliklerinde Yabancı Direkt Yatırımları, ticaretin iki katı kadar artmıştır. Çok ulusluların yatırımlarının üçte-ikisi gelişmiş ülkelerdedir. Gelişmekte olan ülkeler, para akışının yarısından fazlası için Yabancı Direkt Yatırımlara güvenmelerine rağmen, 1998 yılında Çin ve Brezilya'nın başını çektiği ülkeler tarafından bunun üçte ikisine yoğunlaşıldı. 1998 yılında malların değeri ve çok uluslu yabancı işletmeler tarafından verilen hizmetler, dünya ihracatından bir buçuk kat daha büyüktür. Şirketler arası ticaret toplam dünya ihracatının yaklaşık olarak üçte ikisidir. Uluslararası üretim küresel işbirliğinde giderek bir ülkeden diğerinin üretim sistemlerine bağlantılı hale gelmektedir.

Uluslararası taşeronlaşma

Otomobil üretimi küresel düzeyde, bir düzine ülkedeki satıcı şirketlerin bir çoğu tarafından üretilen parçaların birleştirilmesiyle üretilmektedir. 1996 yılında General Motors, dünya çapında 30.000 satıcı şirketle bir arada çalışmış ve 50 ülkede üretim, birleştirme yapmış veya parçaları işlemiştir. Orta ölçekli bir Amerikan departmanı, 13 farklı satıcı kaynak zinciri vardır, toplam 65.000 üretim için ortalama beş taşeron kullanılmıştır.

Küresel piyasada dengeye gereksinim var

Küresel piyasa için yeni kurallar

Ulusal piyasanın gelişmesiyle hükümetler, sosyal etki ile baş edebilmek için önlemler almıştır. Sosyal güvenlik, eğitime ve sağlık hizmetlerine kamu desteği ve toplu pazarlıkta yasal çerçeve, ekonomik ve sosyal ilerleme arasında bir dengenin sağlanması için düzenlenmiştir. Uluslararası düzeyde, küresel piyasanın müdahalesi olmaksızın iyi işlemediği bilindiğinden, hala ulusal kanunlar temelinde piyasaları düzenleme eğilimi gözlenmektedir. Dünya Ticaret Örgütünün oluşturulması ve ticaret politikasına gözetimindeki rolü ve IMF'nin artan önemi ve mali piyasanın rehberliği, küresel ekonomideki önemli siyasi ve sosyal etkilerle tüm kamu politika müdahaleleridir. Bir çok hükümetler arası eylemler, ülkeler arası ve gelir artışındaki eşitsizlikler gibi piyasa başarısızlığındaki sorunları belirtmektedir.

Yatırım için herhangi çok taraflı çerçevede dengenin sağlanması

Uluslararası kurallarda başarısız bir davranış OECD'nin 1998 yılındaki MAİ'dir. Birçok NGO'yu da dahil eden MAİ'nin bazı kriterleri, ulusal egemenlikle ilgili konulara odaklanmak olmasına rağmen, sendikal hareket, işçileri uygun bir şekilde korumaksızın yapılan hükümet eylemleri üzerine sınırlama getirilerek yatırımcılara koruma sağlamayı amaçlayan anlaşmalardaki denksizliği vurgulamaktadır. Orijinal taslak, Ulusal ve Daha Fazla Tercih Edilen Milli Muamele ilkeleri temelindedir.

Ticaret için yeni bir uluslararası çerçeve zuhur etmekte

Küreselleşmenin temizlenmesi...

Sendikalar ve şirketlerle paylaşım

Birçok ülkede MNC'ler tüm teşekküller için oluşturulan yasal bir çerçevede işlem görmektedir. Kanunlardaki uyumsuzluk ve ulusal yargı arasındaki uçurum, düzenlemeler ve vergi kanunlarını iptal etme fırsatları yaratmaktadır. Ticaret için uluslararası hesaplama ve raporlama standartlarının yanı sıra rüşvetçilik, bozulma ve hükümetle işbirliği ilkeleri gibi bazı uluslararası kurallar zorunludur. Sendikalar, dünya çapında ticaret için uluslararası ilkeler ortaya çıkartmaya çalışmakta ve uygulamaktadır. Özelleştirme sürecinde rüşvetçilik için

şeffaflığın yetersizliği ve hesaplamanın açık olmayışı ve ticaret ve yatırımdaki bariyerlerin azaltılması çalışmalarında uzlaşmaya varılabilmektedir. Küresel ticaret topluluğu, genel olarak Uluslararası Ticaret İşlemlerindeki Yabancı Kamu Yetkililerinin Rüşvetçiliğini Önleme Sözleşmesinin OECD tarafından tasarlanarak desteklenmesi ve kabulü.

Küreselleşmenin temizlenmesi...

Rüşvete karşı sendikal eylem, etnik konular üzerine birçok gruplarla işbirliği – ki işverenler, işçiler ve sivil toplum için önemlidir – için köprü görevi görecektir. ICFTU, rüşvetçiliği önlemek için Orta ve Doğu Avrupa’da bir sendikacılar ağı oluşturulmaya çalışılıyor. Daha fazla mesuliyet ve şeffaflık, hükümetlere ve şirketlere hiçbir şey saklayamayacakları için baskı yaratmaktadır. Ahlaki standartlar sadece hükümetler veya çok uluslu şirketler için geçerli değildir, aynı zamanda sendikaların da dahil olduğu sivil toplum örgütleri için de zorunludur.

Şirket raporları için küresel standartların daha güçlü bir şekilde kabulü

Rüşveti kontrol altına alma ile yakından ilgili olan unsurla, ticarete şeffaflık ve mesuliyettir. 1998 yılında OECD Yetkilileri, borsa, yatırımcılar ve rüşvet için yasal, kurumsal ve düzenli bir çerçeveyi hükümetlerin ve diğer partilerin değerlendirmesine ve iyileştirmesine yardımcı olmak amacıyla idarenin işbirliği ile tavsiye kararları kabul etti. TUAC, tavsiye kararlarında çalışanların haklarını belirlemede ve yediemin üzerine bir bölüm hazırlamada başarıya ulaşmıştır.

Dünya borsasında emekli fonunun artan etkisi

Birçok çalışan, dünya borsasında aynı zamanda yatırımcıdır. Para hareketi, hükümetlerin ekonomik politikalarının, şirketlerin yaşam stratejilerinin ve çalışan kadın ve erkek istihdamının temel etkisidir. Yaklaşık 6 trilyon dolarlık sermaye, çalışanların parasıdır ve genellikle emekli fonlarından plase edilmektedir. Emekli fonlarının uzun dönemde sermaye artışı, işçilerin emekli tazminatlarını korumayı sağlamak için zorunludur. İşçi yediemini, genellikle sendikacılar, şirketlerin insan ve işçi hakları ve çevre üzerine uluslararası standartlara uymaları için emekli fonlarını desteklemektedir.

Rüşvetin ortadan kaldırılmasında hiçbir istisna kabul edilemez

Emekli fonlarında işçi yedimlerinin daha aktif bir rol almalarına destek sağlamak için, ITS'ler ve bağlı üyelerle birlikte ICFTU, TUAC ve ulusal merkezler işbirliğinde ve bilgi alışverişinde bulunmaktadır. Çokuluslu şirketlerle uluslararası sosyal ortaklığı geliştirmek için ITS'lerin çabalarını güçlendirmek üzere şirketlerle ortak stratejiler geliştirmek gerekmektedir. Küresel mali piyasasında işçilerin sermayesini belirleyebilmek ve yardımcı olabilmek amacıyla ICFTU İcra Kurulu, İşçilerin Sermaye Yatırımları üzerine bir ICFTU-ITS-TUAC Komitesi oluşturdu.

Uluslararası işlerde sosyal zorunluluklar

25 yıllık sendikal baskı

1990'larda, medyanın yanı sıra sendikalar ve NGO'lar tarafından baskı altında olan birçok şirket, uygulama prensiplerini kabul ettiler. Şirket tutumları üzerine sendikalar tarafından oluşturulan uluslararası standartlar 25 yıl önce başlamıştı. Yeni uygulamaların dalgası, örgütlenme özgürlüğüne ve toplu pazarlık hakkına dikkat çeken uluslararası çalışma standartları üzerine 1970'lerde ILO ve OECD'nin gönüllü çalışması ile başlamıştır.

Genç İşçileri Örgütlemek

Gelecek Nesli Görevlendirmek

ICFTU'nun 1999'da düzenlediği Gençlik Komitesi "Gelecek Şimdi Başlıyor—Sendikalara Katılın" kampanyası gençlerin sendikalara katılımını artırmak için düzenlenmiştir. Sendikaların geleceği aktif, genç sendika üyeleri ve liderleri ile gerçekleşecektir. Gençlerin katılımının sendikalar için çok gerekli olduğu halde örneğin piyasa ekonomisine geçiş veya radikal ekonomik yeniden yapılanma gibi hızlı değişim bağlamında oldukça büyük önem taşımaktadır. Genç işçiler değişimleri problem olarak nitelendirebildikleri gibi aynı zamanda yeni fırsatlar olarak da değerlendirebilmektedirler.

Kadın İşçileri Örgütlemek

Kadının Yeri Sendikadır

Sürekli ekonomik faaliyet içeren en riskli istihdam şekli kadın işçilerin yoğunlaştığı alanlardır. Bu birçok ülkede cinsiyete dayalı belirgin ücret farklılığı, iş güvenliği ve statü açısından da önemli farklılıklar demektir. Kadınların kaliteli işlere geçişi her zaman engellenmiştir ve standartların altında çalışmak gibi bir ayrımcılıkla karşı karşıya kalmışlardır. Bazı ülkelerde bu ayrımcılık büyük ölçüde azalırken, diğer ülkelerde de istihdamdan uzaklaştırılan ve ikinci sınıf statü verilen kadınların sayısı artmıştır. Bunun yanı sıra göçmen işçiler arasında büyük çapta kadın işçiye rastlanmaktadır. Onlar temel işçi haklarından yoksundurlar ve ciddi boyutlarda sömürü, kötüye kullanma ve tacizle karşı karşıyadırlar.

Serbest İhracat Bölgeleri

Kadınların yoğunlaştığı diğer bir alan serbest ihracat bölgeleridir veya yabancı direkt yatırımı çekecek diğer alanlardır. Bu alanların bazılarında Ulusal İş Kanunlarında işçilerin örgütlenmesini ve toplu pazarlık hakkını elinden alacak bazı kanunlar yok sayılmıştır. Bu durumun yaşandığı ülkelerden biri Filipinler'dir ve TUCP, bölgedeki işçilerin örgütlenme haklarını kazanmaları için politik ve diğer baskıları kullanmıştır.

Kadın Hakları ve Sendikal Haklar İçin Etkili Mücadele Sendikalı Kadınların Liderlik Konumuna Gelmelerini Gerektirir

Kadın işçilerin örgütlenmesi, örgütlü kadın işçilerin, eylemcilerin ve yöneticilerin güçlü ve etkili emek hareketinin oluşumuna katkı sağlayacaktır. Sendikaların kadın işçilere kucak açması ve sendikal mücadeleye katılmalarına katkıda bulunması gerekmektedir.

Bireyler ve Toplum

Sendikalar ve Toplum Bilinci

Küreselleşme ve değişim rüzgarları işyerinde toplum bilincinin zayıflamasına neden olmuştur. İşçilerin toplu sözleşme anlaşmalarıyla haklarının savunulduğu istihdam ortamından “yeni” ekonomi olarak adlandırılan “esnek” istihdam ilişkilerinde örgütlenmenin uygun olmadığı fikrinin savunulması ile geri çekilmemeli ve cesaretlerini kaybetmemelidirler.

Yeni Meslek Argosu, Eski Karmaşa

En azından bir aşırıdır artık sendikaların gereksiz olduğu tartışılmaktadır. Bu yaklaşımın en son şekli çağdaş insan kaynakları yönetimidir (HRM). İdareciler sorumluluk sahibi, işçiye dinleyen ve zaman zaman da onların işteki sorunlarını öğrenmeye istekli görünebilirler. Komiteler oluşturarak işçilerin fabrikalarla bütünleşmelerini sağlayabilirler. Fakat “insan kaynakları” başlığı bile yönetimlerin çalışanlara, finansal ve doğal kaynakların üretim sürecinde yeri olmayan başka bir faktör gibi yaklaştıklarını göstermektedir.

Gerçek Bağlılık Saygıyla Gerçekleşir

Yine de örgütlenme ve işçilere destek sağlamak için HRM'nin faaliyetlerinin sendikalar tarafından ciddiye alınması gerekmektedir. Çoğu işçiler kaliteli mal üretmek ve işverenleri tarafından dinlenmek isterler. Onlar çalıştıkları fabrikalara bağlıdırlar ve işleriyle gurur duyarlar. Önemli olan bu yeni yaklaşımlarla ilgili özendirici tarafların sendikal katılımı ile devam ettirilmesidir.

Örgütlenme Kültürü

Örgütlenme Tepkisini Yaymak

Bütün düzeydeki işçilerin ve yöneticilerin örgütlenmeye ihtiyaçları vardır. Örgütlenme için toplum desteği ve politik, finansal ve diğer güçlerin desteği gerekmektedir. Nihayetinde örgütlenme işçilerin kendi sorunudur. Fakat sendikaların işçilere bu konuda yardım etmesi bir zorunluluktur. İşçilere destek olmak ve dayanışma sağlamak gerekir. Böylece emek hareketi için mücadele verirken kendilerini diğerlerinden izole edilmiş hissetmeyeceklerdir. Milli merkezler bağlantılı kuruluşları arasında eğitim, tecrübe ve bilgi akışını sağlayabilirler. Sendikal eğitim, öğretilenin anında tatbik edilmesi ile daha faydalı olacaktır. Sendikalara yeni katılanlara daha tecrübeli sendikacılarla çalışma imkanı sağlanmalıdır.

Stratejik Örgütlenme –Uluslararası Boyut

Küresel Güç Yerel Eylem İçin Boşluk Oluşturmaktadır

Hem gelişmekte hem de gelişmiş ülkelerde olmak üzere dünyanın birçok yerinde işçilerin örgütlenme gibi temel haklarını gerçekleştirmede yaşadıkları ciddi sıkıntıları göz önünde bulundurduğumuzda, sendikaların örgütlenme için daha iyi şartların oluşmasına çalışmaları gerekmektedir. Uluslararası sendikacılık hareketi sık sık hükümetler ve çok uluslu şirketler gibi sendikacılık karşıtı grupların temel sendikal haklarının ihlaline cevap vermek zorunda kalmıştır. Yeni bir stratejik uluslararası yaklaşım doğmaktadır. ICFTU ailesinin, şirketleri ve endüstri kollarını örgütlemeye stratejik çabalar sarf eden merkez örgütü ITS'lerdir. ITS'lerin bu tür çabaları yürütmek için bağlantıları vardır.

Hedefler Belirleme

Sınırlı Kaynakları Belirleme ve Kampanyalar

Bir şirket belli bir endüstrideki ilişkilerini tehdit edecek boyutta olumsuzluklar yaşıyorsa bu durumda örgütlemeyi hedeflemek uygun olabilir. Veya başka bir hedef de iyi endüstriyel ilişkileri olan bir şirketin sendikalarla da yeterince iyi ilişkiler kurması sonucunda örgütlenme ve toplu pazarlık hakkına saygı göstermesi makul olabilir. Hedeflemeyi etkileyebilecek diğer bir faktör ise kamunun gözü önünde olmaktır. Çünkü

bir şirket asla kötü deneyimlerle adını lekelemek istemez. Bir ülkedeki olumlu politik değişim geçmişte görülmemiş örgütlenme olanakları yaratabilir.

İhtiyacımız olan, örgütlenme için kaynakların en iyi şekilde kullanılmasını sağlayan ve fırsatları en iyi şekilde değerlendiren bir stratejik yaklaşımdır.

Örgütlenme Olanakları

Adaletsizliğin Karşısında Olmak Sendikalaşmaya Güç Kazandıracaktır

ICFTU ve bağlı kuruluşları genel konular hakkında düzenledikleri kampanyalarla örgütlemeye katkı sağlayabilirler. ITS'lerin bu kampanyalara katılımı spesifik bir grup işçiyle diğer hedefler ve kampanya faaliyetleri arasındaki bağı kurmaktır. Örgütlenme unsuru ICFTU'nun çocuk işçilerle ilgili kampanyası için de çok önemlidir. Çalışma dünyasında sendikal hareket olmadığı müddetçe çocuk işçiliğin ortadan kaldırılmasının hiçbir garantisi yoktur.

İyi Emek / Yönetim İlişkileri Engelleri Ortadan Kaldırabilir

Makul bir taahhüt, yasaların ve prosedürlerin temel işçi haklarını gerektiği gibi koruyamadığı ülkelerde bile bir şirketin örgütlenme ve bazen de ITS çerçeve anlaşması şeklinde olan toplu pazarlık hakkına saygı gösterdiği, işçilerin şirket muhalefeti olmadan örgütlenmesine olanak tanımaktadır. Küreselleşmenin işbirliği açısından birçok avantajı olduğu halde aynı zamanda bazı zayıflıklar da yaratmaktadır. "En kötü" uygulama tavrı hızlı bir şekilde en alt tabakaya kadar etki yaratmaktadır.

Uluslararası Sendika Desteğini Harekete Geçirmek

Eğer bir şirket kapsamında örgütlenme programı bir ya da daha fazla yerde stratejik bir şekilde planlanıyor ve uygulanıyorsa milli merkezlerle bağlantılı dayanışma örgütlerinin birimlerinin kaynakları örgütlenme oluşturulması ve programların organizasyonunda daha etkili şekilde katkı sağlayacaktır.

Kilit Noktalar

Çok Uluslu Şirketler (MNC): Küreselleşmenin İşletme Mekanizmaları

MNC'ler hem direkt yatırımla ve hem de komplike üretim ve hizmet zincirleriyle entegre bir dünya sistemi yaratıyorlar. FDI dünya ticaretinden daha büyük bir hızla büyüyor. Fakat global ticareti yöneten kanunlar hala ulusal kanunlardır ve bu kanunlar boşluklar yaratabilecek, piyasaların istikrarını bozabilecek, toplumsal ve istihdamla ilgili gerginlik yaratabilecek ve dürüst olmayan, karmaşanın gizli tutulduğu, işçi haklarını hiçe sayan şirketler için fırsatlar yaratabilecek durumda olan kanunlardır.

Global Oyuncuların Global Kurallara İhtiyacı Vardır

Global Anlaşma iş çevrelerinin ve hükümetin yatırımla ilgili toplumsal sorumluluklarının olduğunu göz ardı etmektedir. Özellikle varolan MNC müteahhitleri içinde olmak üzere emek faaliyetlerine yönelik ilginin artması yeni bir işbirliği tutumu oluşturmuştur. ILO VE OECD tarafından geliştirilen çok kapsamlı iki kural 1980'li yıllarda hükümetler tarafından kullanılmazlığa terk edilmiştir.

Çok Uluslu Şirketlerle Bağlantı Sağlamak

Sendikalar uluslararası dayanışma kampanyaları yürütmektedirler ve bu şekilde işçilerin örgütlenmesi, çok uluslu şirketlerde temsil edilmeleri ve onların üretim ve hizmet zincirinde yer almalarını sağlamak amacıyla fırsatlar yaratmaktadırlar.

İstihdamın Gelişen Yapısı

Sendikal Kaynakları Örgütlemeye Yönlendirmek

Önemli bir faktör ise istihdamın değişen yapısıdır. Dünyada çoğu meslekler özel hizmetler ve bunun yanında imalat, enerji ve ulaşım düşüşe geçmiş durumdadır. Bu eğilimin bir parçası olarak ise taşeronluğun sonucunda, örneğin önceden mühendislik endüstrisine giren temizleme işi şimdi hizmet sektöründe yer almaktadır. Sendikal hareket bu durumda tüm kaynaklarını istihdamın ve üye sayısının azaldığı sektörlerden yeni sektörlerle kaydırmak için çareler arayacaktır. Sendikaların birleştirilmesi ve sendikalar arasındaki yeni işbirliği şekillerinin oluşturulması için dünya

çapındaki bu eğilimler istihdamın yapısındaki bu değişime karşı bir tepkidir.

Yeni Örgütlenme Biçimleri

“Esnek” işçinin ihtiyaçlarını karşılamak için yeni sendikalar örgütlemek

Çözüm yollarından biri daha geleneksel sendikacılığa geri dönüş olabilir. Birçok kabiliyet ve meslek alanında sendikalar kurulmuştur. Meslek sendikacılığı, çalıştığı fabrikanın hangi endüstri koluna ait olduğundan çok işçilerin kendi mesleklerine ait dallarda sendikalaştıkları anlamına galmekte idi. Örneğin yıl boyunca sayısız birçok işverene çalışan bilgisayar programcılarının sendikasını örgütlemek gibi.

Sendikaların Değişim Gösteren Ekonomileri

İşin örgütlenmesindeki değişim aynı zamanda az da olsa birkaç işyerinde büyük sayıda işçinin çalıştığı anlamına gelmektedir. Tam gün çalışan görevliler için aynı yerde çalışan 10.000 işçiye hizmet vermek, 1000 iş sahasına dağılmış 10.000 işçiye hizmet vermekte verimlilik sağlamaktan çok daha kolaydır. Bu sorunu çözümlemeye katkı, yönetici sorumluluklarının genişletilmesi ile sağlanabilir. Bilgi teknolojisi sendikalara küçük işyerlerinde çalışan üyelerinin ilgi alanları konusunda daha hızlı cevap vermelerinde yardımcı olabilir.

Demokrasi ve Katılım :Sendikal Hareketin Ana Kaynakları

Sorumlulukların eğitimli alt tabaka yöneticilerine kaydırılması da varolan üye sayısını ihmal etmeden kaynakların örgütlenme için kullanımına serbest bırakılmasını sağlamanın bir yoludur. Sonuç olarak, sendikal düzeyde örgütlenme için politik talep, diğer ülkelerde olduğu gibi işyerlerindeki kaynakların uygunluğuyla da ölçülecektir. Küreselleşme sınırlı kaynakların yeniden gözden geçirilmesini gerektirmektedir.

Sendikalar aynı zamanda şirketleri rüşvet, yolsuzluk gibi konularda uluslararası düzeyde direkt diyaloga sokmaya çalışmaktadırlar. Sendikalar global ekonomide işçilerin sermayesinin makul şekilde kullanılıp kullanılmadığını kontrol etmek için yatırım politikalarını dikkatle incelemeye başlamışlardır. Bazı MNC'ler, ITS'ler aracılığıyla sendikalarla uluslararası düzeyde, düzenli diyaloglar geliştirmektedirler.

Diyalogu Geliştirmek ve Anlaşma Sağlamak

Sendikalar işçilerin hem MNC'ler hem de kendilerine bağlı şirketlerde temsil edilmeleri için stratejiler geliştirmektedirler. Bu ulusal ve yerel sendikalara bilgi ve danışmanlık sağlayabilmek için daha güçlü ITS'lerin kurulmasını, farklı ülkelerdeki sendikalar arasında uluslararası temaslar kurulmasını, ortak stratejiler ve eylemler uygulanmasını gerektirir.

Bilgi Teknolojisinden Yararlanmak

Sendikalar bilgi teknolojisini, bilginin çok süratli bir şekilde neşredilmesi ve yayılmasını kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaya devam etmelidirler.

İşçilerin Global Üretim Zincirinde Birbirleriyle Bağlantılarının Sağlanması

İşçiler, sendikalardan işverenlerle olan ilişkilerini dengelemelerini beklemektedirler. Sendikaların önceden çok güçlü olduğu bölgelerde büyük fabrikaların kapasitelerinin küçültülmeye gidilmesi birçok ülkede sendikacılık hareketinin temelini sarsmıştır. Bu global üretim zincirinin sonu ile yeni istihdam birimleri, özellikle gelişmekte olan geçiş ülkelerinde krizden kaynaklanan boşluk, kendi metotların fakir insanlar üzerinde uygulayan suç çeteleri için verimli bir zemin oluşturmaktadırlar.

Sahip Olmaları Gereken Haklardan Yoksun Olanlara Destek Sağlamak İçin Örgütlemek

Gelişen dünyada enformel sektörlerdeki işçilerin sendikalara ihtiyacı şimdiye kadar olduğundan çok daha fazladır. Çünkü onların destek arayabilecekleri bir konumları veya sosyal sigortaları yoktur. Çok büyük engellere rağmen, toplum ve sendika bazındaki örgütler bu problemle başa

çıkabilmek için hızla çoğalıyorlar. Fakat birçok gelişmekte olan geçiş ülkesinde krizden kaynaklanan boşluk, kendi metotlarını fakir insanlar üzerinde uygulayan suç çeteleri için verimli bir zemin oluşturmaktadır.

Yeni İş Sistemleri İçin Yeni Kanunlar

Birçok sanayi ülkesinde özellikle de kadınlar, etnik azınlıklar ve gençler arasında yaygınlaşan atipik istihdamın hızlı artışı ile enformel sektörde artış gözlenmiştir. ILO “esnek” şeklinde tanımlanan yeni iş sözleşmelerinin işçinin yasal çarelere başvuramaz hale gelmesini önleyecek çözümler aramalıdır.

Daha Yaygın İşgücünü Örgütlemek İçin Yeni Metotlar

Üye sayısının sabit bir şekilde düşüş eğilimi sonucunda örgütlenme için parasal ve insani yatırım gerekmektedir. Yasalar güçlendirilmelidir ve yerel sendikal temsilcilerin haklarını korumak ve işverenin ayrımcılığını önlemek için etkili uygulamalar geliştirilmelidir. Kadınların ve gençlerin bu konudaki hedeflerin gerçekleşmesi için sendikal harekette yer almasına önem verilmelidir.

İşyeri Örgütleri Birey Haklarının, Aile ve Toplum Katılımının Anahtarı Olmalıdırlar

Sendikalar ve işverenler aile sorumluluklarının ve toplumsal katılımın üretken ve tatmin edici boyutta istihdamla birleştirilmesini sağlamalıdırlar. İşçiler sendikalar kurarak kendilerini korku ve güvensizlikten kurtarırlar. Aksi taktirde bireysel kalkınma sağlanamaz ve tam anlamıyla bir toplumsal katılım sağlanamaz.

Değişim Gösteren Dünyada İşçi Haklarına Saygı Duyulmasının Sağlanması

Küreselleşme piyasaları dünya çapında, yoğun bir rekabete zorlamaktadır ve bu baskı da işyerine yansımaktadır. Çalışan insanlar üretim sürecinde gittikçe artan bir şekilde yöneticiler tarafından basitçe “kaynaklar” olarak nitelendirilmektedirler. Kaliteli üretim ve hizmetler direkt olarak iş ilişkileriyle bağlantılıdır. Olumlu sendika / yönetim diyalogu istihdam olanaklarının iyileştirilmesine, iyi bir oranda yatırıma geri dönüşe,

ve olması gereken istihdam olanaklarının geliştirilmesine olanak sağlayacaktır.

Örgütlenme Tepkisinin Yaygınlaştırılması ve Sendikalara Bakış Açısının Değiştirilmesi

Örgütlenmenin çalışma yaşamının doğal bir gereği olduğu fikrini topluma yayan ve sendikalarda yer almanın gerekliliğini savunan bir strateji oluşturulmalıdır. Üye sayısını artırmanın en etkili yolu kişisel temastır. Değişen dünyada sendikalar aynı zamanda sürekli olarak yaptıkları işleri yeni düzene ve onun gereklerine adapte etmek zorundadırlar. Ücret ve çalışma saatleri başta gelen problemlerdir fakat çocuk bakımı, istihdam kalitesi, yardımlar ve hizmetler gibi konular da çalışan aileler için gittikçe artan bir öneme sahiptir.

Global Dünyada Toplumsal Adalet İçin Kampanyalar Oluşturmak

Bir çok ülkede örgütlenme güç bir mücadeledir. Örgütlenme kimi zaman işçilerin korkularını, işverenin düşmanca yaklaşımını ortaya koyabildikleri bir imkanken, bazı durumlarda kendilerine elle tutulur bir faydası olmayabilir. ICFTU ve ITS gibi uluslararası sendika örgütleri MNC'lerin ve uluslararası kurumların yönetim kurullarında ve konferans salonlarında işçilerin sorunlarını duyurmak gibi önemli bir görevi yerine getirmektedirler.

21. Yüzyılda Sendikalar:Kürselleşmenin Sendikal Yapılar ve Faaliyetler Üzerindeki Etkisi

Değişen Dünyanın Başkaldırısıyla Karşı Karşıya Kalan Sendikalar

Sendikaların örgütlendiği ve çalışan insanları temsil ettiği ekonomik, toplumsal ve politik çevre çarpıcı bir şekilde değişmektedir. Bu rapor küreselleşmenin önemli eğilimlerini ve problemleri anahtar noktalarını belirlemek amacıyla ICFTU tarafından hazırlanmıştır. Hükümetlere, uluslararası kurumlara ve işverenlere birçok öneri sunulmuştur. Sonuç bölümü olan bu bölümde sendikaların maruz kaldıkları başkaldırıları ve bunun sendikal harekete etkisi incelenecektir.

Bu raporun 1. Bölümünde de küreselleşmenin üç motoru olarak kabul edilen teknolojik devrim, ekonomik liberalleşme ve politik değişim üzerine odaklanarak küreselleşme sürecinin toplumsal etkisi açıklanmıştır. Bu dört

bakış açısı, sendikaların fonksiyonunu açıklamak açısından oldukça yararlı olacaktır.

İşyerinde Değişim

- Teknolojik devrim çarpıcı bir şekilde iş dünyasını ve istihdamın yapısını değiştirmektedir. Çalışma birimlerinin boyutu bütün dünyada küçülmektedir. MNC'ler finansal açıdan büyüyor olabilir fakat küçülmeye gidilmesiyle taşeronlaşmayla ve küçük üretim merkezleri açılmasıyla istihdamda direkt olarak büyüme sağlandığı söylenemez .Bu yüzyılın büyük bir çoğunluğunu sendikalar ticari pazarların can damarı olan imalat, endüstri, enerji ve ulaşımda ekonominin saygı uyandıran değerlerini örgütlemeye odaklandılar. Bu sektörler nispeten daha küçük sayıda çok geniş birimler ve şirketlerin ağırlıkta olduğu durumda idi. Sendikalar işverenlerle ya da işveren federasyonlarıyla binlerce, bazı şehirlerde milyonlarca işçi için toplu sözleşme yapabiliyorlardı. Bazı durumlarda kamu sektöründe ve diğerlerinde pazarlık eğilimleri temel anlaşmalar asgari çalışma standartları olarak kanunda yer almıştır veya anlaşmayı imzalayan şirketlerin kapsamına alınmıştır.

Değişen Teknolojilere Bağlı Olarak İşyerlerinin Dağılımı

21. Yüzyılın istihdam ünitesi eskiden olduğundan çok daha küçüleceği benziyor. Öyle ki bazen yüzlerce fakat çok nadiren binlerce işçi çalıştırılabilir. Hala büyük çapta işçi çalıştıran işverenler olmasına rağmen işçiler tek ve çok büyük fabrikalardan çok sayıda daha küçük birimlere dağıtılmış durumdadır. Yenilik getirme fırsatlarını değerlendirmek isteyen yöneticiler küçük ve başlangıç niteliğinde işler kurmaktadır. Bu daha küçük birimler içinde, kalifiye ve kalifiye olmayan, mavi ve beyaz yakalı, kadın ve erkek olmak üzere geleneksel bölünmeler olmaktadır. Şirketler işveren federasyonları aracılığıyla toplu sözleşme yapmayı daha az istemektedirler, veya bu tür anlaşmaları yerel ve daha detaylı anlaşmaların temelini oluşturduğu için sadece bir çerçeve olarak görebilirler. Birçok şirket sendikalarla pazarlık yapmayı engellemek istemektedir ve sözleşmeleri bireyselleştirmeye çalışmaktadır. Bazı ülkelerde bireysel

sözleşmeleri daha iyi duruma getirmek için tasarlanan kanunlardan fayda sağlanmaktadır.

Örgütlenme ve Üyelere Hizmet Sunmanın Maliyeti Artmaktadır

Bu değişimlerin gelecekte sendikaların ne şekilde örgütlenmeleri gerektiği konusunda belirgin etkileri olacaktır. Sendikalar belirli ölçüde varolan pazarlık birimlerini ve prosedürleri korumayı ve ellerinde tutmayı başarmaktadırlar. Böyle bir ortamda örgütlenme, pazarlık, işçilere hizmet sunma ve işçilerin etkili şekilde temsil edilebilmesini sağlamanın maliyeti doğal olarak artacaktır. Sendikalar daha eğitimli temsilcilere ve daha kaliteli bilgiye ihtiyaç duyacaklardır.

Bazı sendikalar üye sayılarını ve yatırım rezervlerini yapılarını adapte etmek ve daha fazla tam gün görevli çalıştırmak için artırabilirler. Diğerleri ücretlerinin işveren tarafından ödendiği yerel düzeydeki temsilcilerinin sayılarını artırmak zorunda kalacaklardır. Fakat bu ikincisinin sendikalara hiçbir maliyeti yok değildir. Temsilcilerin eğitimi, bilgi donanımının sağlanması için daha yoğun destek sistemi gerekecektir. Aynı zamanda sendikalar temsilcilerini ayrımcılığa karşı da korumak zorunda kalacaklardır.

Kamu sektöründe pazarlık gittikçe zorlaşıyor

Birçok ülkede devlet teşekküllerinin özelleştirilmesi ve merkez ve yerel hükümet idarelerin rasyonel bir şekilde örgütlendirilmesi ve sözleşmeye yer verilmemesi nedeniyle kamu sektöründe çalışanlar azaltılmaktadır. Bu trende rağmen birçok ülkede kamu sektöründe sendikalaşma oranı artış kaydetmektedir. Bu etken, kamu sektöründe yaşanan sözleşmenin saf dışı bırakılması, bilgi teknolojisinin tam olarak kullanılması, bütçenin daha da daraltılması gibi sendikaların pazarlık stratejilerini değiştiren nedenlerden dolayı sendikalaşma oranı iki katına çıkmaktadır. Bazı ülkelerde kamu ve özel sektörler arasında, örgütlenme düzeyindeki artan uçurum endişe vericidir.

Kaynakların birleştirilmesi

Geleceğe baktığımızda kamu sektöründe istihdamı özel sektörden ayıran birçok özelliğin değiştiğini görmekteyiz. Bu durum, hem kamu hem de özel sektörde personel alımı ve toplu pazarlık yapan hizmet sanayi sendikalarının yaratılması konusuna meydan vermektedir. Birtakım hareketler sendikaların, hem güçlü üyeliklerin oluşturmada hem de yeni üyelerin almasında yardımcı olabilecektir. Kaynakların birleştirilmesi sendikalara birçok avantajlar getirirken, birçok işçi, meslekleri gereği sendikal yapıyla güçlü bir şekilde özdeşleşmektedir. Sendikaların birleştirilmesi açısından bu özdeşleşmenin sağlanması, örgütsüz işçilerin örgütlendirilmesi için gerekmektedir.

Sendikaların güçlendirilmesi için bilgi teknolojisinin kullanılması

Bilginin paylaşımı sendikalara...

Teknolojik devrim sadece işleri ve istihdam yapısını etkilememiştir, aynı zamanda sendikalar için önemli bir araç olmuştur. Elektronik posta, internet sayfaları, bilgi temelleri ve diğer birçok bilgisayar kullanımı, sendika çalışanları ve üyelerinin dünya çapında bilgilere ulaşmasını, saklamasını, analiz edebilmesini ve bilgi akışını geniş çapta sağlamıştır. Üyelerin artan şekilde yayılmasıyla bilgi teknolojisi, sendikal eylemlerin güçlendirilmesi için potansiyel olarak hayati bir araç sağlamaktadır, bu sadece ülkeler içerisinde değil aynı zamanda uluslararası düzeydedir. Sendikalar etkili bilgi teknolojisini benimsemesine rağmen, sendikalar için çalışmalarının bir parçası olarak hala daha etkili bilgi stratejileri belirlenebilir.

Fakat sadece eski yöntemler modernize edilebilir

Birtakım stratejiler eğitimidir, fakat sendikaların fazla bilgi yükünü tehlikeye atmaması için çalışma yöntemlerini de belirlemelidir. Sendikalar, temsilcilerinin ve üyelerinin daha kolay ve etkili bir şekilde kullanabileceği kaliteli bilgilerin elde etmesine dikkat etmelidir. Bunlara ek olarak, kişisel bilgisayarlar ve sendika bilgi ağları azalmasına rağmen, sendikaların işçilere daha iyi ücretler ödenmesini organize ederek işçilerin evlerinde de kişisel bilgisayarlara sahip olmasını sağlayan sanayi ülkelerindeki durumun, düşük ücret ödenmesini organize ederek evlerinde bilgisayar sahibi olmanın hala hayal olduğu sanayi ülkelerinden ve gelişmekte olan ülkelere daha iyi olduğu tartışılmaz.

Artmakta olan güçlü küresel rekabet

Küresel piyasalardaki rekabet toplu pazarlığı etkilemekte

Özelleştirme ve deregülasyonun yanı sıra uluslararası ticaret ve yatırımdaki bariyerlerin azaltılmasına yönelik ekonomik liberasyon, güçlü küresel rekabette keskin bir şekilde artmaktadır. Az sayıda sendika, toplu pazarlıkta kamu ya da özel sektörde olsun "mülayim" işçilere sahiptir. Gelişmekte olan dünyada bazı sanayi ülkelerinde de küreselleşme öncesinde bir dizi sendika, hükümetlerle pazarlık yapmak zorunda bırakılmaktaydı. Bazı işverenler, rekabetin tehdidi ile karşılaşmamıştır ve hükümet hesabından ödünç para alabilmektedir.

Yeni taktikler

Ekonomik liberasyon, birçok ülkedeki sendikalar ve üyelerinde büyük bir şok etkisi yarattı. Kamu ve özel sektör çalışanları, gerek ülke içinde gerekse ülke dışından rekabet tehdidine maruz kalmaktadırlar. Geçmişte ticari kararlarda isteksiz olarak hükümetle yakın bağların kurulması gibi, hükümetlerle kurulan siyasi bağlarda uzun süre yararlı olmayacaktır. Etkili pazarlık, farklı taktikler ve işverenlerin bilanço dengelerini ve verimlilik sorularını daha yakından anlayan anlayışlar gerektirmektedir.

Siyasi değişim

Eski müzakereler yavaş yavaş gözden kaybolmaktadır

Ekonomik liberasyonun sendikalar üzerine etkisi, ilgili siyasi değerler veya sosyal eylem sendikacılığına karşı eski müzakerelerle kışkırtılmaya çalışılmaktadır. Bununla beraber birçok yolla bu ayrım abartılmaktadır. Sendikalar, çalışanlar üzerindeki artan baskının daha fazla farkına varmasına rağmen, işçilere tam olarak yansıyan hızlı ekonomik değişimlerde dünyadaki çalışma, destek ve işçilerin korunmasını düzenleyen kanunları ve kuruluşların siyasi süreç üzerindeki etkisini kullanmaya sendikaların hala gereksinimi vardır. Bazı sendikalar, etkili düzenlemeler ve hükümet programları ve politikaların en etkin yolu olan sendikal hareketin parçası olan siyasi partilerle yakın bir güç birliğini hala bulmaktadırlar. Diğer sendikalar ise, siyasi partilerin yelpazesinin ve genellikle kamuoyunun geniş etkisinin kullanılması üzerine yoğunlaşmaktadır. Her iki strateji, sendikal yaşamda medya politikalarının önemini artırmaktadır.

Değişen siyasi müzakerelerdeki sendikaların pozisyonu

Yeni politik stratejilerin kullanılmasında sendikalar, Soğuk Savaşın sonunda izlenen değişiklikler ve bunun demokratik partiler özellikle de sol partiler üzerindeki etkisini kabul etmelidir. 1945 yılının akabinde bu partiler özellikle de Avrupa'dakiler, karşıt durumlarda olduklarında bile siyasi müzakerelerin konularını belirleyebilirlerdi. Ekonomik liberasyon, faşizmin artması ve savaşlardaki depresyonların önlenmesi; hükümetin alternatif bir sistemi olarak komünizme müracaatı karşılaması için piyasalarla sosyal refaha entegre olmaya gereksinimi; ve Keynesçi ekonomik düşüncenin hakimiyetini ve sol partilerin savunurluluğunun önlenmesi için başarısız olmuştur. Bu etkenler, sosyalistler, sosyal demokratlar ve merkez siyasi partilerin ortakları tarafından değerlendirilerek sendikalara siyasi bir çevre yaratmak için birleşmektedir.

Sendikal güçlerin geliştirilmesinde devletlerin değişen rolü

Avrupa'daki siyasi çevre, aynı zamanda diğer ülkeleri de güçlü bir şekilde etkilemektedir. Örneğin Meksika ve Venezuela'da sendikalar hükümet üzerindeki güçlü etkisini kullanarak siyasi sistemlerini geliştirdiler. Afrika'da tek partili hükümet, benzer

politikaları izledi fakat sendikalar ulusal düzeydeki mücadelelerinde önemli rolü olmasına rağmen, devleti birleştirmek ve ekonomik bağımsızlığı kullanmak adına siyasetçilerin sendikal faaliyetleri kontrol altına almalarını çok az engelleyebilmişlerdir.

Eski müttefikler sendikalarla yeni ilişkiler oluşturmaya çalışıyorlar

Sosyalist hakimiyetin ve sosyal demokrat siyasi düşüncenin savaştan sonra 1980'lerde Margaret Thatcher ve Ronald Reagan arasında sembolleşen ortaklığı aşındırmıştır. Savaşın sonu, 1973 yılında yaşanan petrol şokuyla ve 1979 yılında yaşanan sol ekonomik modelin, işçiler ve sendika üyeleri de dahil olmak üzere siyasi desteğin ciddi anlamda zayıflamasıyla ödendi. Siyasi partilerdeki sınıf sadakati, İkinci Dünya Savaşı ve Bunalımında tecrübe edilen ve o dönemde Avrupa ve Kuzey Amerika'da da sık sık tanımlanan zayıflama döneminde oluşmuştur. Örgütlenme ve toplu pazarlığı teşvik eden sendikacılık ve yasalar üzerine şiddetli popülist saldırıyı da içeren ekonomik liberasyon politikaları, sol demokratik partilerin sık sık stratejilerini değiştirmelerine neden olmuştur. Bu süreç hala devam etmektedir ve eski politikalardan ve sendikalarla merkez sol partilerin bağlantılarından ayrı, modern bir imaj portresi anlamında "Yeni İşçiler" veya "Yeni Demokratlar" olarak ortaya çıkmaktadır.

Küreselleşme çağındaki yeni sosyal ortaklıklar için araştırma

"Üçüncü Yol" politikacıları, sendikacıların projelerini uyguladığı yere gelememişlerdir. Piyasanın dinamizmiyle sosyal adaleti dengelemek için taahhütler oluşturan ve görüşler bildiren sendikalardan fazla bir çalışmaları yoktur. Sol partiler, 1990'ların ikinci yarısından itibaren birçok ülkede koalisyon dahil hükümette yer almıştır. Sendikalar için, sendikacılıktaki muhalefetin azalması ve bir dizi aşırı liberal partilerdeki yenilgi politik çevrede önemli değişikliklerdir, fakat birçok merkez sol partilerin, küreselleşme çağındaki "sosyal ortaklıklar"da yerlerinin ne değerinde olduğu açık değildir.

Geçiş ülkelerinde sendikacılığın yeniden tanımlanması

Gelişmekte olan dünyada ve geçiş ülkelerinde siyasi değişim daha da dramatik hale gelmiştir. Demokratik hareket, savaş süresince sanayileşmiş ülkelerde görülen sosyal güvenlik ağları olmaksızın piyasa ekonomilerinin ani çıkışıyla ekonomi de devlet planlama şekillerini iki katına çıkarmıştır. Özellikle Orta ve Doğu Avrupa'da düşünceler ve sendikacılık

terminolojisi, sendikaların tek parti kontrolü tarafından haksız yere müsadere edilmiştir. Bundan dolayı sendikalar, gerek kendilerine yeni bir kamu kimliği yaratarak ve gerekse iç demokrasilerini yeniden şekillendirerek hızlı bir şekilde kendilerini geliştirmek zorunda kalmışlardır. Siyasi partilerle ilişkiler, bir çok ülkede oldukça zordur ve ancak birkaç sendika, kanun ve politika taslaklarını etkilemeyi başarmaktadır.

Kalkınma, endüstri ilişkilerinin kalitesini artırmaya odaklanmakta

Asya'yı 1997 yılında vuran ve değişen dünyada hızla yayılan ekonomik krizler, endüstri ilişkileri sistemlerinin de dahil olduğu sosyal kalkınmanın ihmal edildiği piyasa ekonomilerinin kırılganlığını göstermektedir. Sendikaların, şeffaflık, sayılabilirlik ve katılım doğrultusunda demokrasinin derinliğine inilmesinde ve açık piyasa ekonomilerinde sosyal bir boyutun oluşturulmasında önemli ve yapıcı rol oynayabilmekte ve oynamaktadır. Demokratik gelişmede ve geçiş ülkelerinde sendikaların politik stratejiler oluşturması, sendikaların kendilerini daha da güvenilir kılınmasına yardımcı olacaktır.

İşçiler, sendikalar ve sosyal değişim

Nitelikli ve niteliksiz işçiler arasındaki uçurum

Küreselleşmeyi kapsayan teknolojik, ekonomik ve politik değişiklikler, dünya çapında toplum üzerinde büyük etkiye sahiptir. En endişe edilen konu, güvenilir istihdamda küçük bir oranı teşkil eden iyi ücretli ve iyi eğitilmiş işçiler ile işsizlik ve kötü istihdam koşullarındaki büyük oranı teşkil eden düşük ücretli ve niteliksiz işçiler arasındaki uçurumun artmasıdır. Son gruba, belli bir oranı teşkil etmeyen kadınlar oluşturmaktadır. Bu ayrım, gelişmekte olan ülkelerde enformal sektörde daha çok yer almaktadır fakat sanayi ülkelerinde de bu ayrım giderek artış kaydetmektedir.

Tüm işçiler için değişim sorunları ve güvensizlik

“İyi” işlerde çalışan işçiler bile, iş ve gelir güvenliği hakkında endişeler taşımaktadırlar ve çalışma hayatlarında istihdamda çeşitli değişiklikler beklemektedirler. Ayrıca işgücünde yeni sorunları belirlemeye çalışmaktadırlar. Emekli hakları ve mesleki

eğitim, işçiler için iki kilit konudur ve işçiler değişmekte olan çalışma piyasasına ayak uydurmaya çalışmaktadırlar.

Sendikalar kadınların taleplerini karşılamaya çalışmakta

Tüm dünyada kadınlar çalışma piyasasına ve sendika üyeliğine adım atıyorlar. Kadın üyeliği artış kaydetmektedir ve bu durum, sendikaların geleceği için önemlidir. Fakat birçok sendika, kadınların taleplerinin çalışmalarına entegre edilmesi ve önceliklerini belirleme konularında yavaş hareket etmektedirler. Kadınlar lider durumuna hala gelememekte ve sendikal çalışmalarda ortaya çıkan genç ve yaşlı veya özürlü insanlara bakım gibi aile sorumlulukları önemli oranda bu konuyla ilgili sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Aileler ve genç işçiler üzerine odaklanma

Sendikalar, kadınların aile sorumluluklarıyla çalışma hayatını kombine etmesinde yaşadığı sorunları azaltmak amacıyla çalışan insanlara özellikle de kadınlara nasıl yardımcı olabilecekleri üzerine odaklanmak zorundadırlar. Okul öncesi çocuk bakımı ve yaşlı ve özürlü bakımı temel sorunlardır. Gençler arasındaki sendikal örgütlenme düzeyindeki düşüş de ciddi bir konudur. Sendikalar, genç işçiler için daha iyi yollar bulmaya gereksinim duymakta ve istihdam, eğitim, mesleki eğitim, gelir ve çalışma koşulları gibi spesifik konuları belirlemek durumundadırlar.

Sendikalar doğrultusunda değişimle meşgul olma

Sendikalar, farklı toplumlarda ve farklı kültürlerde yüz binlerce işçiyi örgütlemekte ve temsil etmektedir. Bu, sendikaların örgütlenmesinde değişen sosyal içeriğin genelleştirilmesini imkansız kılmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde günlük yaşam mücadeleleri veren çalışan insanların tecrübeleri, yoksul sanayileşmiş ülkelerde bile farklılıklar göstermektedir. Ortak temel özellik değişimdir. Eğitim standartlarının geliştirilmesi, mevcut televizyon ve radyo kanallarının yaygınlaştırılması ve kadınlar için işyerinde ve yaşamda eşitliğe çalışmak, sendikaların her yerde örgütlenme, pazarlık ve hizmet konularında ele alması gereken temel etmenlerdir. İşçilerin bu değişim sürecini, bir istihdam grubu ve toplum üyeleri olarak, bireysel olarak aşması için mücadele edilmelidir.

Sendikalar, işyerleri ve toplumlar arasında köprü niteliği taşımakta

Sivil toplum içerisinde sendikaların gücü ve özelliği, dünyadaki işler üzerine odaklanmasından kaynaklanmaktadır ve üyeler de bireysel olarak sendikaların politikalarını izleyerek üyeler için işverenlerle yapılacak anlaşmalara ulaşmayı istemektedir. Sosyal faaliyetler olarak çalışmanın önemi, küreselleşme sonucunda değişmemektedir. Sendikalar, çalışan insanların özlemlerindeki ve korkularındaki değişimleri karşılamayı kabul etmelidir fakat sendika kurma özgürlüğü, toplu pazarlık, örgütlenme gibi temel haklar, geçmişte olduğu gibi 21. yüzyıla da uygundur.

Eylem için yeni hedeflerle uluslararası sendikaların rolünün yeniden düşünülerek provoke edilmesi

Sendikalar, üyelerinin ve çalışan insanların temsil edilmesinin istenmesi için, çalışma ve yaşam koşullarını etkileyecek kararları alabilecek güce sahip kuruluşları belirlemeye çalışmaktadırlar. Küreselleşme, ulusal ve hatta yerel düzeyden uluslararası düzeye gücünü değiştirmektedir. İşverenler, küresel ya da bölgesel piyasada çalışmaktadırlar.

Küresel ekonominin kuralları için sosyal boyut

Uluslararası anlaşmalar, insan ve sendikal haklar gibi sendikaların ilgi alanına giren önemli konuları kapsamaktadır. Konu ile ilgili belgeler, sendikalarca daha fazla kullanılmakta ve ihlallerin durdurulmasına yardımcı olmakta ve sendikaların çalışması için fırsatlar yaratmaktadır. Uluslararası disiplinlerin gücü, sermaye için harcanan çabalarla aynı seviyededir. Ortaya çıkan küresel idare sistemlerinin, uluslar arasında ve içerisindeki gelir ve refah dağılımındaki giderek artan büyük eşitsizliği belirlemek için etkili bir sosyal temeli eksiktir. Kopenhag Zirvesi, bu dengesizliği belirlemeye başlamıştır, fakat küresel düzeyde, örnek olarak ILO'nun rolünü artırmak gibi, sosyal ve ekonomi politikalarının entegrasyonunu yapabilmek için daha fazlası gerekmektedir.

Daha azla daha fazlasını yapmak...

Sendikal hareket içerisinde ulusal sendikaların ulaştığı ileri düzeylerdeki ekonomik değişimlerin karar mekanizmaları, sendika üyeleriyle doğrudan ilgili olan konuları etkilemek

için uluslararası sendika örgütlerinin önemini artırmıştır. ICFTU'nun deneyimleri, bölge örgütleri, TUAC, ETUC ve ITS'ler son 20 yıldır uluslararası üyelerinden daha fazla üyelik beklemektedirler ve uluslararası çalışmalara daha fazla önem vermektedirler.

Kampanyaların hedeflenmesi ve bilgi akışının hızlandırılması...

Uluslararası sendika örgütleri, kampanyaların koordine edilmesinde üyelerinin dikkatini çekmek için yeni teknolojiler geliştirerek ve üyelerine bilgi akışını hızlandırmak için yeni teknolojileri tanıtarak, hedefledikleri faaliyetleri geliştirerek yanıt vermektedir.

Fakat hala 21. yüzyılda daha keskin ve daha hızlı gereksinimler... .

ICFTU 2000 Kongresinin, sendikal hareketin, küreselleşme müdahalesini daha etkili bir şekilde karşılayabilmesi için uluslararası sendikacılık hareketinin yapısını geliştirerek bunu daha iyi yansıtmayı gerekecektir. Bu, sendikal hareketin farklı unsurları arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesinin yanı sıra uluslararası sendikal hareketin gereksinimlerini ve şimdiki yapısının zayıflıklarının ve gücünün analiz edilmesini talep etmektedir. Bu analiz, sendikaların uluslararası düzeyde sendikal hareket hedeflerinin ve tüm düzeylerde çalışma gereksinimleri içerisindeki çevresel değişikliklerin ışığında yapılmalıdır.

Kilit noktalar

İstihdamdaki değişimler, örgütlenme ve toplu pazarlıkta yeni şekillere neden olmakta

Sendikaların, çalışan insanları örgütlenme ve temsil etmedeki ekonomik, sosyal ve politik çevresi değişmektedir. Bu yüzden, ICFTU gibi sendikalar da rollerini ve stratejilerini yeniden gözden geçirmelidir. Büyük üretimlerin yoğunlaştığı devir bitmektedir ve sendikalar, istihdamın daha küçük birimlerindeki işçileri örgütlemekte ve temsil etmektedir. Toplu pazarlık daha yaygın hale gelmektedir. Sendikalar, yerel düzeydeki temsilcilerini eğitmek ve desteklemek zorundadır ve onlara güncel, kaliteli bilgiler ve danışmanlık sağlamalıdır. Sendikaların, her üyenin örgütlenmesi ve üyelere hizmetler sağlaması için yaptığı harcamalar artmaktadır.

Yeni müdahalelerin karşılanması için kaynakların değiştirilmesi

İstihdamın yapısı özel hizmet sektörlerindeki yeni işlerle değişmektedir. İmalat, enerji ve ulaşımdaki sendikacılığın eski gücü birçok ülkede azalmaktadır. Sendikal hareket, yeni hizmet sektörleri için mali ve insan kaynaklarını oluşturmanın yollarını bulmaladırlar. Pazarlık, kamu sektöründe hükümetlerin tutumuyla daha da zorlaşmakta, özel ve kamu sektörlerindeki sendikalar arasındaki eski ayırım azalmaktadır.

Yeni teknolojilerden yararlanılması

Bilgi paylaşım harcamalarının azalması, sendikaların çalışma piyasasındaki hızlı değişimi karşılamasına yardımcı olmaktadır. Üyeliğin giderek yaygınlaşmasıyla bilgi teknolojisi, sadece ülkeler içerisinde değil aynı zamanda uluslararası düzeyde de sendikal eylemlerin glendirilmesi için potansiyel bir araçtır.

Uluslararası ticaret ve yatırım ve ulusal deregülasyon ve zelleştirme bariyerlerinin kaldırılması doğrultusunda ekonomik liberasyon, küresel rekabetin yoğunluğunu keskin bir şekilde artırmaktadır.

TÜRK-İŞ Bilgi Merkezi

331.8 KÜR 2000